

PDF Compressor Free Version

سنة هجرت امير المؤمنين عليه السلام

قال رسول الله

سید الوصیین و امام الممتقین
مدیریت در نهج البلاغه
پنجاه نکته در خصوص کعبه و حج
فاتحان دره قطور
سارقان زمان

امیرالمؤمنین علیه السلام یک الگوی کامل برای همه است. جوانی پرشور و پر حماسه او الگوی جوانان است. حکومت سراسر عدل و انصاف او الگوی دولت مردان است. زندگی سراپا مجاهدت و سراپا مسئولیت او الگوی همه مؤمنان است. آزادی او الگوی همه آزادگان جهان است. سخنان حکمت آمیز و درس های ماندگار او الگوی عالمان و دانشمندان و روشن فکران [است].

مَد ظَلَهُ الْعَالَمِی

PDF Compressor Free Version

فصلنامه داخلی جامع

صاحب امتیاز: امام جماعت مسجد جامع شهرک قدس و مسئول حوزه علمیه الامام علی بن ابیطالب (علیه السلام)

آیت الله سید فتاح هاشمی تبریزی

مدیر مسئول: حجت الاسلام والمسلمین محمد پیکری

سر دبیر: علیرضا درخش احمدی

مدیر هنری: احمد علیزاده

صفحه آرایی: علیرضا درخش احمدی

مدیر فنی و عکاس: هادی احمدی

همکاران این نشریه: دکتر محمد جهانفر، محمد داوود اردانی، علی جاوید امین، دکتر رضا خدایی، علیرضا رشیدی،

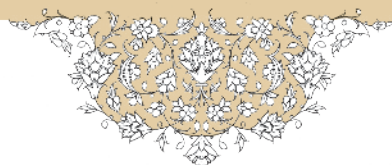
بهنام هژبرخواه، هادی احمدی، محمد علی پرواز دوانی، نسرين عبد الحسين زاده، سکینه صادقی، محبوبه نوروزی

و حجج اسلام: مجید آقابابا، مهدی کرمی، نعمت اله رادی، احمد عزیزی

مجوز رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شماره: ۹۱/۳۶۱۶۴

نشانی: تهران، شهرک قدس، میدان صنعت، مسجد جامع شهرک

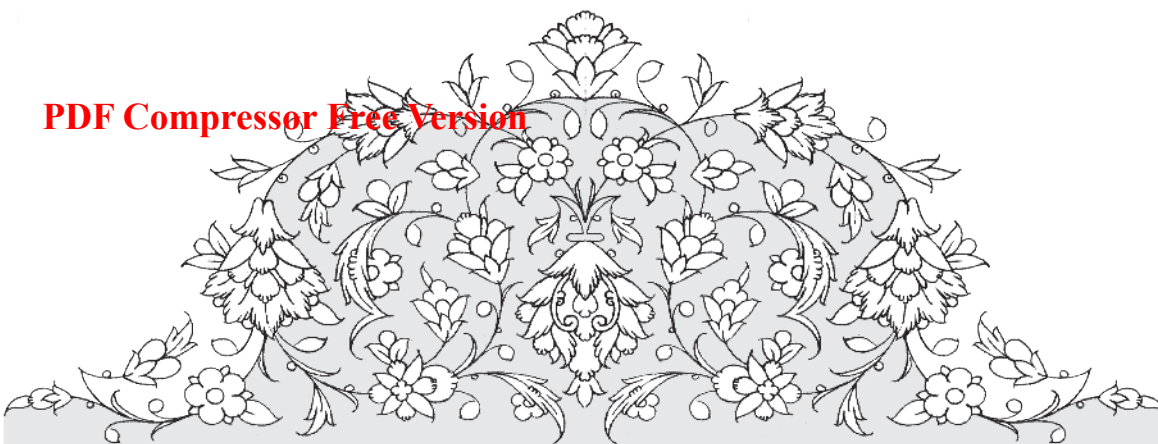
وبسایت: www.masjedjame.com | پست الکترونیک: info@masjedjame.com

فهرست

۳۸	اصطلاحات سیاسی
۴۰	دختر بَس
۴۴	تفاوت میان بافته‌های تنیده ایران زمین
۴۸	سارقان زمان
۵۰	گل گوشتخوار
	دامنه شیوع سرطان ایران
۵۲	قابل پیشگیری است
۵۴	ورزش و تغذیه
۵۶	فواید شگفت انگیز پودر سنجید
۵۷	خواص عناب
۵۸	آش دوغ اصل اردبیل
۵۹	رولت ژامبون غذای محبوب کودکان
	چرا پشه‌ها بعضی از مردم را
۶۰	بیش از دیگران نیش می‌زنند!
۶۱	ارز دیجیتال چیست؟
۶۲	پیام رسان داخلی بله
۶۳	جدول
۶۴	ارتباط با ما
۶۴	انتقادات و پیشنهادات

۴	سید الوصیین و امام المتقین
۶	معرفی مسجد: واحد فرهنگی خواهران
۸	قرآن شناسی: قیام شبانه
۱۰	مدیریت در نهج البلاغه
۱۲	معرفی کتاب: انسان ۲۵۰ ساله
۱۳	راهکار مبارزه عملی با بخل
۱۴	پنجاه نکته در خصوص کعبه و حج
۱۷	عید قربان، عید بندگی
۱۸	چرا فقط علامه امینی؟
۱۹	مبانی اقتصادی ائمه علیهم السلام
۲۰	هویت در گفتمان ولایت فقیه
۲۲	همرزم شهیدان
۲۴	فاتحان دره قطور
	رهائی از اسارت توسط
۲۶	اتحادیه میهنی کردستان عراق
۲۸	خیبر شکنان (۵) تنبیه متجاوز
۳۰	مهمان صخره‌ها
۳۱	گزارش تصویری از ماه مبارک رمضان
۳۵	یک سوزن به خود (۵)
۳۶	نفقه زوجه در قانون مدنی ایران

قال أمير المؤمنين علي بن ابيطالب عليه أفضل صلوات المصلين:

لَا غِنَى كَالْعَقْلِ وَلَا فَقْرٌ كَالْجَهْلِ وَلَا مِيرَاثٌ كَالْأَدَبِ وَلَا ظَهِيرٌ كَالْمَشَاوَرَةِ

امیر المومنین علی بن ابیطالب که بهترین درودهای درود فرستندگان بر او باد، فرمودند:

هیچ بی نیازی و ثروتی مانند عقل نیست و هیچ نیاز و کمبودی مانند جهل نیست و هیچ ارثیه ای مانند ادب نیست و هیچ پشتیبانی مانند مشورت نیست.

(حکمت ۵۴، نهج البلاغه)

خوانندگان محترم؛ در این سخن پُر مغز مولی الموحّدين امیر المومنین علی علیه السلام، چهار عنصر کلیدی در منظومه حیات انسان و جامعه مطرح شده است، که اگر این عناصر مهم مورد توجه کافی قرار گیرند، زندگی بشر گلستان و تمدنهای بشری، بوستانی باطراوت می شود. مشکلات انسانها هم در زندگی فردی و هم در زندگی جمعی، از بی توجهی و سهل انگاری نسبت به همین چهار موضوع نشأت می گیرد:

۱- عقلانیت و محور بودن آن در همه امور.

۲- اجتناب از آثار سوء جهل و ندانم کاری.

۳- ضرورت رعایت ادب در هر امری و بها دادن به آداب کارها.

۴- اتکاء به مشورت و شراکت در تجربه کار آزمودگان و سهیم شدن در خرد متخصصان.

دست اندرکاران خدوم فصلنامه جامع، می کوشند در تنظیم محتوای این نشریه، به ترویج چهار عنصر فوق الذکر، امعان نظر داشته و خوانندگان محترم خود را به توجهی کار آمد نسبت به این عناصر، ترغیب و تشویق نمایند. امید است در شماره های بعدی بتوانیم از همکاری و مشارکت بیشتری از سوی مخاطبان گرانقدر، بهره مند گردیم.

والسلام علیکم
مدیرمسئول فصلنامه جامع
محمد پیکری

سید الوصیین و امام المتقین

امیرالمومنین حضرت علی علیه السلام
در بیانات حضرت آیت الله هاشمی تبریزی حفظه الله تعالی

علی(ع)، علی پرست ها را از میان برداشت تا مرام توحید پایدار بماند و بشر پرستی در جهان برقرار نباشد، علی(ع) دستور اسلام درباره غالیان را اجرا نمودند.

لَمَّا رَأَيْتُ الْأَمْرَ أَمْرًا مُنْكَرًا أَوْقَدْتُ نَارًا وَ دَعَوْتُ قَنْبَرًا
و سخنانی از خود در دفتر فصاحت و بلاغت در گیتی بیادگار گذارده که جا دارد برنامه‌ی زندگانی بشر باشد. و انسانیت را در این جهان به سرمنزل سعادت برساند.

نهج البلاغه مجموعه‌ی گفتار علی(ع) اکنون در کنار قرآن کریم قرار دارد. سزاوار است این کتاب را به منزله جلد دوم قرآن بشناسند و همچون قرآن مجید هادی و رهنمون خویش قرار دهند. اگر علی بود و تنها همین نهج البلاغه کافی بود که وی را به جهانیان بشناساند.

علی(ع) همانست که محمد(ص) درباره‌ی او فرمود: علی(ع) همه‌ی معرفت در ذات خدا است؛ دانا ترین مردم به خداوند، گنجینه‌ی علم خداوند، وفادارترین مردم به عهد خداوند، زبان درستین خداوند، راه راست خداوند، ریسمان محکم خداوند، نور خداوند، امین بر اسرار خداوند، امین رسول بر وحی او و تفسیر وحی خداوند است. علی(ع) با قرآن و قرآن با علی است. و حق در زبان علی(ع) و در قلب و بین دو چشم او است؛ پرهیزگارترین مردم در دنیا و عادل ترین مردم در اداره‌ی مردم و وارث دانش پیامبران و خلیفه‌ی خداوند میان بندگان و جدا کننده‌ی بین حق و باطل و امام پس از رسول خدا و ولی و رهبر مردم پس از پیامبر خدا است.

علی(ع) تنها عادل نبود بلکه عدالتخواه بود. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ یعنی اقامه و پیاداشتن عدالت، الْعَدْلُ يَضَعُ الْأُمُورَ مَوَاضِعَهَا وَ الْجَوْدُ يُخْرِجُهَا عَنْ جِهَتِهَا پس عدل بهتر از جود است. علی(ع) سیاستش بر مبنای این اصل یعنی عدالت تاسیس شده بود، ممکن نبود کوچکترین انحراف و انعطافی از آن پیدا کند. همین امر هم برای او مشکلات زیادی ایجاد کرد. سخن علی(ع) و عمل او می رساند که او به عدالت نه به صورت یک فضیلت فردی بلکه به صورت قاموس اجتماعی،

حضرت علی(ع) معصوم دوم از چهارده معصوم(ع) و آغازگر فصل امامت در مذهب ما است.

سید الوصیین و امام المتقین خود انسانیت انسان است؛ بشری است که نمی توان خصال حمیده و ملکات فاضله اش را با خصال و ملکات بشری سنجید.

تاریخ اسلام تا آنجا که تاریخ اسلام است، تاریخ فجایع و مفاسد نیست، هرچه فضیلت و منقبت دارد، هرچه روشنائی و افتخار دارد، هرچه مشقت و مرارت دارد، همه جا با نام علی شروع می شود و با نام علی(ع) خاتمه می یابد.

علی(ع) یعنی نخستین انسان مسلمان که نفس خود را به محمد(ص)، یعنی خدای محمد(ص) تقدیم داشت و همه جا فداکارانه از اسلام دفاع کرد، علی(ع) نخستین مسلمانی است که واقعیت گذشت و ایثار را به ملت مسلمان آموخت.

جورداق) در کتاب "الإمام علی صوت العدالة الإنسانية" ندا می دهد که: خدایا چه می شود در هر صد سال یک علی(ع) با آن عدالت و با آن اوصاف و با آن شمشیر (ذوالفقار) برای این عالم می فرستادی؟! بعد می گوید: قَتَلَ عَلِيٌّ فِي مَحْرَابِ عِبَادَتِهِ لِشِدَّةِ عَدْلِهِ **حضرت علی(ع) در وصایای خودش می فرماید:**

۱. پرهیزگار و پارسا باشید در همه حال
۲. تقوی را پیشه خود سازید.
۳. خدار را در پنهان و اشکار ناظر و مراقب خود بدانید.
۴. در دین اسلام بمیرید.
۵. در رفع اختلافات اجتماع به انتهای فعالیت دامن بر کمر بزنید و امور داخلی خود را منظم کنید.
۶. در میان خود اختلاف و تفرقه پدید نیاورید و با هم بسازید.
- پیامبر(ص) فرمود: تمشیت امور مردم و ساختن آنها با همدیگر از کلیه نماز و روزه شان بهتر است.
۷. یتیمان را فراموش نکنید و از فقر آنها غافل نباشید و شکمهایشان گرسنه و تنشان برهنه نماند.
۸. همسایگان را مراعات کنید.
- پیامبر(ص) درباره همسایه آن قدر فرمود، ما پنداشتیم شاید از میراث ما خداوند همچون خانواده سهمی معلوم می فرماید.
۹. قرآن را فراموش نکنید، کتاب شما است مبادا دیگران به آن عمل کنند و از شما پیش بیافتند.
۱۰. نماز را فراموش نکنید، نماز ستون دین شماست، محکم این قائمه را حفظ کنید.
- بعد درباره حج و روزه و بعد از آن جهاد فی سبیل الله و زکوة، بعد اینکه ذریه پیامبر(ص) را محترم بدارید و همچنین یاران خوب رسول خدا (ص)
- درباره فقراء و مساکین و آنها را در معاش خود شریک سازید.
- همچنین امر به معروف و نهی از منکر را فراموش نکنید.
- والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

وظیفه اجتماعی اسلام می نگریسته است. حتی فلسفه قبول خلافت حضرت تنها بهم خوردن عدالت در زمان عثمان بوده. منقسم شدن مردم به دو طبقه ی "سیر سیر" و "گرسنه گرسنه! فرمود: خداوند متعال از دانایان و روشن ضمیران عهد و پیمان گرفته که هر وقت اوضاعی پیش بیاید که گروهی آنقدر اموال و ثروتها و موهبتهای الهی را به خودشان اختصاص داده و آنقدر بخورند که از پرخوری بیمار شوند و عده ای آنقدر حقوقشان پایمال شود که نان جوئی هم نداشته باشند... در چنین اوضاع و احوالی دانایان و روشن ضمیران ننشینند اگر هم چنین حالی ایشان احساس می کردند، کنار می رفتند و افسار خلافت را در

دست نمی گرفتند و مانند روز اول پهلوی تهی می کردند. **وَاللّٰهُ لَوْ وَجَدْتُهُ قَدْ تَزَوَّجَ بِهَ النِّسَاءِ وَ مَلَکَ بِهَ الْاِمَاءُ لَرَدَدْتُهُ بَعْدَ فَرْمُودِنْد: فَإِنَّ فِی الْعَدْلِ سَعَةً وَ مَنْ ضَاقَ عَلَیْهِ الْعَدْلُ فَالْجَوْرُ عَلَیْهِ أَضَیْقَ** عدل گنجایش زیادی دارد که همه را راضی کند، ظرفیت وسیعی دارد که رضایت عموم را جلب کند بر کسی که عدل و داد بر او تنگ گردد، جور و ستم تنگ تر است. علی(ع) از عنوان و منصب خود سوء استفاده نکرد. علی(ع) خلافت را عملاً تکلیف می دانست نه حق. حتی حاضر نیست اینقدر از عنوان خود استفاده کند که وقتی چیزی می خواهد بخرد، از کسی می خرد که او را شناسد، مبادا به احترام خلافت به او ارزانتر بدهد.

حتی عقیده او این بود که خلافت نه حق، حتی از تکلیف هم بالاتر بوده و خلافت برای علی ریاضت بود. در روزهای گرم در کوفه بیرون دار الاماره و در سایه می نشست مبادا مراجعین در آن هوای گرم بیایند و به او دسترسی داشته باشند این عمل در واقع ریاضت بود و پر مشقت ترین تکلیف ها.

به قثم بن عباس فرماندارش در مکه می نویسد: **وَ اجْلِسْ لَهُمُ الْعَصْرَ بِنَ فَافَتْ لِلْمُسْتَفْتِی وَ عِلْمُ الْجَاهِلِ وَ ذَاکِرِ الْعَالَمِ وَ لَا یَكُنْ لَکَ اِلَی النَّاسِ سَفِیْرٌ اِلَّا لِسَانُکَ وَ لَا حَاجِبٌ اِلَّا وَجْهُکَ** (بیست گفتار شهید مطهری، منبر اول) برای همین است که نویسنده مسیحی مذهب (جورج

PDF Compressor Free Version

واحد فرهنگی خواهران

مصاحبه با سرکار خانم نسرين عبدحسين زاده (فدایی)
مسئول واحد فرهنگی خواهران

- ۵- فراهم کردن امکانات و هماهنگی های لازم با مدارس جهت برگزاری جشن تکلیف در مسجد.
 - ۶- برگزاری اردوهای یکروزه به اماکن مقدسه مجاور مانند: قم، امامزاده داوود علیه السلام، حرم عبدالعظیم حسنی و ... و همچنین اردوهای چند روزه ویژه به مشهد مقدس.
 - ۷- برنامه عیادت از نمازگزارانی که به هر دلیل در بستر بیماری هستند و توانایی آمدن به مسجد را ندارند.
 - ۸- برنامه بدرقه و استقبال از مسافران حج و عتبات عالیات.
 - ۹- مشاوره دینی و معیشتی به نمازگزاران و ارجاع موارد مشکله به آیت الله هاشمی تبریزی و هیئت محترم امناء مسجد.
 - ۱۰- گره گشایی از نیازمندان بعد از تحقیق و آگاه شدن از وضعیت حقیقی آنها.
 - ۱۱- برگزاری مراسمات ویژه مسجد در مناسبت ها.
- لازم به ذکر است که این فعالیت ها تحت حمایت ویژه حضرت آیت الله هاشمی تبریزی و هیئت محترم امناء مسجد و همچنین همکاری بی شائبه مسئول فرهنگی مسجد جناب حجت الاسلام و المسلمین پیکری انجام می گیرد.

- خانم فدایی از شاگردان درس خارج آیت الله هاشمی تبریزی با همکاری چند تن از خانم های فعال در عرصه فرهنگی بنام های خانم منیژه حداد، مهری دادجو و مریم میثمی چند سالی هست که زیر نظر مستقیم آیت الله هاشمی تبریزی در مسجد جامع شهرک غرب مشغول به فعالیت هستند. گفتنی است که سابقه ی حضور خانم فدایی و همکارانش در این مسجد به سال ۱۳۷۴ بر می گردد یعنی همان سال های ابتدایی ساخت ساختمان جدید مسجد. در مصاحبه با خانم فدایی به مجموعه فعالیت ها این واحد در طول سال اشاره شد و یک به یک بیان شد که اهم آن فعالیت ها به شرح ذیل می باشد:
- ۱- برگزاری و اداره کلاس های (قرآن، رونخوانی، روخوانی، تجوید، احکام و اخلاق) در طول سال.
 - ۲- برگزاری کلاس ها و سخنرانی های ویژه با اساتید مجرب حوزه و دانشگاه و همچنین کلاس احکام توسط خانم ها یعقوبی و اشراقی در ماه مبارک رمضان برای نمازگزاران.
 - ۳- برگزاری مراسم ویژه ولادت امام حسن علیه السلام در نیمه ی ماه مبارک رمضان.
 - ۴- همکاری در پخش غذا و افطاری در طول سال توسط خادمین فرهنگی که حدود ۳۰ تن از خواهران فعال در این بخش فعالیت دارند.

ای در هوای وصل تو گسترده جانها بالها
تو در دل ما بوده ای، در جست وجو ما سال ها

ای ساکنان کوی تو، مست از شراب بی خودی
وی عاشقان روی تو، فارغ ز قیل و قال ها

سرها ز تو پر غلغله، جان ها ز تو پر ولوله
تن ها ز تو در زلزله، دل ها ز تو در حال ها

تن میکند از جان طرب جا ندارد از جانان طرب
بر مقتضای روحها جنبش کند تمثالها

کردی تجلی بی نقاب تابانتر از صد آفتاب
ما را فکندی در حجاب از ابر استدلالها

آثار خود کردی عیان در گلشن حسن بتان
تا سوی حسن بی نشان جانها گشاید بالها

دادی بتانرا آب و رنگ در سینه دل مانند سنگ
در شستشان دام بلا از زلف و خط و خالها

ای فیض بس کند زین انین در صنع صانع را ببین
تا آن زمین کز این زمین افتد برون اثقالها

فیض کاشانی

PDF Compressor Free Version

قیام شبانه

نگاهی اجمالی به سوره المزمّل

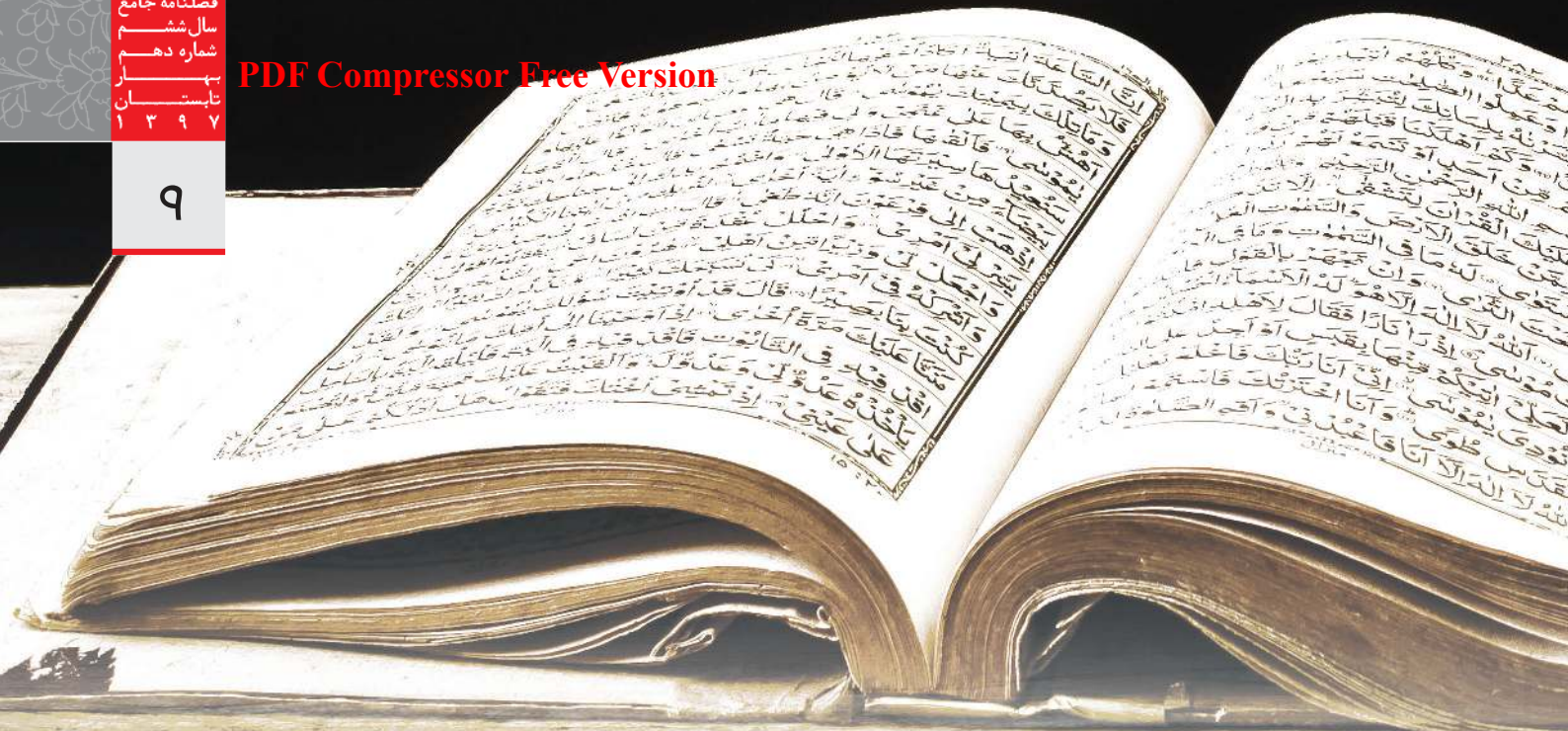
علی جاوید امین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ (۱) (ای جامه بر خود پیچیده)

گویا رسول گرامی اسلام در مقابل دعوتش مورد استهزا و اذیت قرار گرفته و بخاطر خدا اندوهناک شده برای دفع اندوه خود، جامه ای به خود پیچیده تا لحظه ای استراحت کند در این هنگام به ایشان خطاب می شود که در مقابل اندوهای بزرگ و مصائب تلخ باید بوسیله نماز و صبر نه بوسیله پیچیدن جامه و خوابیدن، خود را مقاوم سازد (قُمِ اللَّيْلُ إِلَّا قَلِيلًا) (۲) شب را زنده بدار مگر اندکی از آن (نُصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا) (۳) نیمی از شب یا اندکی از نیمه را کم نما. (أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا) (۴) یا اندکی بر نیمه بیفزای و قرآن را شمرده و شیوا بخوان (ترتیل آنست که قرآن آشکار خوانده شود نه تند تند و نه جداجدا تا دل آدمی خبردار شود) انسان میتواند روی معانی تامل و تدبر کند بدون اینکه اتصال آیات و کلمات از بین برود و بدیهی است این نحوه قرائت می تواند به سرعت به انسان رشد و نمو و تقوا ببخشد البته بعضی از مفسران خواندن قرآن را بمعنی نماز خواندن تفسیر کرده اند زیرا یکی از بخشهای مهم نماز تلاوت قرآن است (إِنَّا سَتَلْقَىٰ عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا) (۵) بزودی بر تو قول سنگینی القاء می کنیم منظور از قول ثقیل قرآن است هم از نظر پیاده کردن کامل آن هم از جهت مصائبی که در طریق ابلاغ آن وجود دارد و اگر گفتیم که شب زنده داری کن با خواندن نماز و قرآن متوجه درگاه ماشو، برای این بود که بر کرامت قرب و آمادگی لازم برسی (إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْءًا وَأَقْوَمُ قِيلًا) (۶) مسلماً شب زنده داری در ثبات قدم محکمتراست و از لحاظ گفتار با حضور قلب قویتر است، تلاوت قرآن و خواندن نماز در دل شب بیش از هر عمل دیگری در

صفای نفس موثر است و بهتر از هر چیز نفس آدمی را که بوسیله مشغولیت معیشت روزانه دچار کدورت شده، حفظ می کند و خلاصه تاثیرات انکار ناپذیری دارد. (إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا) (۷) تو را در روز کار و کوشش بسیاری است و همه وقت تو را می گیرد و فراغت و فرصتی باقی نمی گذارد تا به درگاه خداوند روی آوری و از هر چیز منقطع گردی، لذا بایستی از شب استفاده کنی و در آن به نماز و قرآن پردازی، بعلاوه وظایف سنگین تلاش روزانه ایجاب می کند که با عبادت شبانه خود را تقویت کنی و خود را برای انجام فعالیت های بزرگ روزانه آماده سازی (وَاذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا) (۸) نام پروردگارت را یاد کن از همه گسسته با او پیوسته شو، بعد از دستور به قیام شبانه پنج دستور که مکمل آنست ذکر میشود: ۱. باحضور قلب پروردگارت را یاد کن ۲. از هوای نفسی و هر تعلقی ببر و خالصانه به عبادتش بر خیز (رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا) (۹) ۳. وقتی او پروردگار و مدبر همه عالم است، پس تنها باید او را عبادت کرد و به او توکل کن (وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا) (۱۰) بر آنچه میگویند صبر کن و به نیکویی دوری کن ۴. در مسیر دعوت به حق اذیت، استهزا، تهمت به جنون، شاعری و اهانت وجود دارد پس بر آنچه که میگویند صبر کن، (يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا) (۱۴) روزی که زمین و کوهها بلرزد و کوهها چون ریگ روان شود (إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا) (۱۵) بی گمان ما بسوی شما رسولی که گواه بر شماست فرستادیم همانگونه که رسولی برای فرعون فرستادیم، آیات قبل بطور کلی تمام مکذبین صاحب نعمت را تهدید کرد اما اینجا مکذبین صاحب نعمت قوم پیامبر را

يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَنْتَعُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَخْرُونَ يَقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاَقْرَبُوا مَا تَيْسَّرُ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٠)

بی گمان پروردگارت می داند که تو و گروهی از همراهانت نزدیک به دو سوم شب و گاه نصف آن و گاه یک سوم آن را برخیز و خداست که شب و روز را اندازه گیری می کند که شما هرگز آن را تاب نمی آورید لذا از شما در گذشت. حال هرچه مقدور باشد از قرآن بخوانید. می داند در میانتان بیمارانی خواهند بود وعده ای دیگر دراین سرزمین سفر می کنند و روزی خود را از فضل الهی می جویند و دیگر کسانی هم هستند در راه خدا کار زار می کنند. لذا هرچه مقدور باشد قرآن بخوانید و نماز را بر پا دارید و ذکات بپردازید و در راه خدا قرض الحسنه بدهید و هرآنچه از کارهای خیر که برای خود پیش می فرستید آن را بهتر و بزرگتر نزد خدا خواهید یافت و خداوند آمرزنده مهربان است. در روایتی از امام رضا (ع) است که آن مقدار قرآن بخوانید که در آن خشوع قلب و نشاط معنوی باشد. در واقع عبادت شبانه به همراه نماز، زکات، انفاق، استغفار یک برنامه کامل خود سازی است که در هر عصری اثر انکار ناپذیری دارد، و اسلام بدون آن گسترش نمی یابد. امام رضا (ع) می فرماید: بدانید آنچه از خیر انجام می دهید چه واجب چه مستحب و برای زندگی آخرتی خود می فرستید، نزد خداوند آن را خواهید دید اما آنچه نزد خداوند می یابید بهتر از کارهای نیکی که می کردید و از آن پر اجرتر است و از خدا آمرزش بطلبید که خداوند غفور رحیم است.

هشدار می دهد که مواظب باشید داستان موسی و فرعون دارد تکرار می شود و شما در آن موقعیت قرار گرفته اید (فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا (١٦)) پس فرعون آن رسول نافرمانی کرد، پس ما او را مجازات کردیم و لشکر عظیم و قدرت و ثروت او نتوانست به اندازه یک خردل مانع عذاب الهی بشود پس حساب شما کفار عرب که مردمی ناتوان هستید روشن است. پس تعبیر "به رسول" به جهت این بود که بفهماند مخالفت فرعون با شخص موسی نبود بلکه به آن جهت بود که او فرستاده خداست (فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا (١٧)) اگر کفر ورزید پس چگونه خود را از عذاب روزی که کودکان را پیر می گرداند حفظ می کنید. این حاکی از شدت عذاب هولناک بودن آن روز است و (السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَأَنُ وَعْدُهُ مَفْعُولًا (١٨)). از شدت آن روز آسمان شکافته شود و عده او انجام یافتنی است. برای دومین بار به سختی آن روز اشاره می کند و تاکید می کند آنچه از تهدید کفار گفته شد همه مسجل و قطعی است (إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَيَّ رِبًّا سَبِيلًا (١٩)) قطعاً این تذکری است تا هر کس خواهد راهی بسوی پروردگارش پیش گیرد. آنچه درایات قبل آمده بخصوص نماز و عبادت شبانه جنبه تذکر دارد و شما در انتخاب راه آزادید اما کسی که هدایت را می خواهد و طالب سعادت ابدی است باید راهی بسوی پروردگارش برگزیند و خدا هم راه و چاه را نشان می دهد، یعنی فضیلت و افتخار به اینست که راه هدایت یا انتخاب طی شود نه با اجبار و اکراه (إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ تُحْصَوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَى وَآخَرُونَ

عَلَيْهِ السَّلَام

مدیریت در نهج البلاغه

بهنام هژیرخواه

مقدمه

مدیریت در جامعه دینی ناشی از پیوندی است که با امامت دارد. که هرگاه با الهام از مبانی معنوی اسلام مدیریت انجام شود، به یاری حق تعالی ضعفها جبران شده و بر مشکلات پیروز می شویم. هر شخصی در امور زندگی خود چه در سطوح بالا و چه سطوح پایین به نحوی با مسأله «مدیریت» مواجه است، یعنی نه تنها دولتمردان، وزراء فرماندهان، رؤسای دانشگاهها، مدیران ادارات، گردانندگان چرخهای صنایع و مؤسسات خصوصی بلکه مردم کف جامعه. از طرفی اساس و پیکره یک تشکیلات مدیریتی است که اگر بر پایه مبانی اسلامی و درست انجام شود، باعث شکوفا شدن نبوغها و پرورش استعدادها و نزدیک شدن موفقیت و پرثمر شدن فعالیت و کم شدن مشکلات و رسیدن به پیروزی قطعی می شود.

با عنایت به عنوان مطرح شده شاید این سوالات به ذهن خطور کنند؛ موضوع مدیریت که امری مستحدثه و در غالب علوم جدید بوده است، چگونه بررسی آن را در منبعی چون نهج البلاغه برگزیده اید؟ و از طرفی ابعاد مطرح شده از مدیریت در این منبع گرانبها چیست؟ و متد، روش و الگوی یک مدیر موفق از دید حضرت چگونه تبیین شده است؟ لذا بر آن شدیم که مدیریت را در نگاه اجمالی در دو گفتار با توجه به کلام امیر بیان حضرت امیر مؤمنان علی علیه السلام در نهج البلاغه مورد بررسی قرار دهیم تا متذکر شویم دور شدن از مبانی دینی و گم کردن نخ تسبیح موجب بروز رخدادهای بس اسفناک در پیکره جامعه می شود.

گفتار اول: تعریف و اهمیت مدیریت

۱. در لغت:

صاحب معجم الوسیط در ذیل واژه «دور» چنین نوشته است؛ (المدیر) من یتَوَلَّى تصریف أمر من الأمور کمدير الشَّرْکَة و مدیر المَکْتَب و رئیس المَدرِیة و (المَدرِیة) مَنطَقَة أَوْ هِیئَة عَلٰی رَأْسِهَا مدیر (محدثه). (معجم الوسیط ج ۱ ص ۳۰۳) یعنی مدیر اسم فاعل به معنی گرداننده، مدیریت و اداره کننده یک دستگاه، اداره و شهر می باشد و مدیریت به معنی اداره کردن است.

۲. در اصطلاح:

پیرامون «مدیریت» تعاریف گوناگونی درباره آن ارائه شده است؛ مانند:

- مدیریت، عبارت است از قبول مسؤلیت برای هدایت و اداره سازمان به منظور نیل به هدف مطلوب و انجام مقاصد.
- مدیریت انسانها و رهبری آنها عبارت است از فنّ بهتر بسیج کردن و بهتر سامان دادن و بهتر سازمان دادن و بهتر کنترل کردن نیروهای انسانی و به کار بردن آنها.
- مدیریتی که زمینه رشد انسان به سوی الله (الی الله المصیر) را فراهم نماید

و مطابق کتاب و سنت و سیره و روش پیامبر صلی الله علیه و آله و امامان معصوم و علوم و فنون و تجارب بشری، جهت رسیدن به اهداف يك نظام در ابعاد مختلف، همانند يك محور و مدار و قطب عمل کند، مدیریت اسلامی می نامیم. (فقه مدیریت، ج ۱ ص ۱۵ و ۱۶)

بطور خلاصه مدیریت در يك نظام ارزشی عبارت است از: فرایند به کارگیری مؤثر و کارآمد منابع مادی و انسانی در برنامه ریزی، سازماندهی و بسیج منابع و امکانات، هدایت و کنترل است که برای دستیابی به اهداف سازمانی و بر اساس نظام ارزشی مورد قبول صورت می گیرد.

۳. اهمیت و ضرورت:

ضرورت مدیریت در زندگی اجتماعی تا آنجاست که حتی بسیاری از حیوانات که بصورت اجتماعی زندگی می کنند براساس فرمان غریزه، مدیری را برمی گزینند. حال انسانها که بصورت اجتماعی زندگی می کنند، بطریق اولی نیازمند سازماندهی، برنامه ریزی و سیستمی هستند که بتواند آنها را به اهدافشان رهنمون سازد مدیریت و راهکارهای آن و تربیت مدیران لایق از اهم مبانی فکری دینی محسوب می شود. انسان به همان اندازه که از نظام، تشکیلات و مدیریت فاصله گیرد با شکست و ناکامی روبرو خواهد شد و محکوم به فناست. (مدیریت فرماندهی، ص ۲۰-۲۱)

در تفکر شیعی، ضرورت مدیریت را باید در امامت جستجو کرد؛ زیرا امامت از نظر شیعه، به عنوان یک اصل اعتقادی، چیزی جز مدیریت جامع و کامل نیست: «الامامة ریاسة عامة فی امور الدین و الدنیا» یعنی امامت، ریاستی عمومی در امور دین و دنیا است. (الحیة حکیمی ج ۲ ص ۳۶۵)

امیر مؤمنان علیه السلام می فرمایند: «فبعث فیهم رسله و واتر الیهم انبیائه ... لیثیروا لهم فوائد العقول» یعنی خداوند پیامبران خود را در میان مردم برانگیخت تا با مدیریت خویش ذخایر پنهان استعدادها را استخراج کنند. (نهج البلاغه، خ: ۱)

گفتار دوم: ویژگی و اوصاف مدیر موفق

کتاب نهج البلاغه از ویژگی های حاکمان و کارگزاران و استانداران، نحوه تعامل حاکمان با رعایا، چگونگی نظارت بر راعیان، مدیریت بحران ها و شناسایی

فلم یکن احد منا اقرب الی العدو منه» (همان، غرائب الکلام: ۹) وقتی جنگ سخت می شد و آتش آن زیانه می کشید ما بجهت رسول خدا پناه نمی بریم و هیچ کس به دشمن نزدیک تر از او نبود. روشن است اگر این فرمانده بزرگ، خود به آداب و فنون نظامی وقوف کامل نداشت، فرماندهان زیردست او نیز به آن پیروزی های بزرگ دست نمی یافتند و منهزم می شدند.

۱۴- خود را معصوم نیندازد: حضرت علی علیه السلام که خود دارای مقام عصمت کبری است و پیامبر اکرم راستی و درستی طریق او را بارها تأکید فرموده است که علی مع الحق و الحق مع علی، می فرماید: «فانی لست فی نفسی بفوق ان اخطی» (همان، خ: ۲۱۶) یعنی من در نفس خویش، خود را معصوم از خطا نمی دانم. دیگر حال سایر مردمان از فقها و امرا گرفته تا استناداران و مدیران روشن خواهد بود.

۱۵- اولویت بندی اشتغالات: در این باره حضرت امیرالمومنین علی (ع) به مالک اشتر این چنین می فرماید: «بر سر هر یک از کارهای مهتری از آنان بگمار که نه بزرگی کار، او را ناتوان سازد و نه بسیاری آن، وی را پریشان.» (همان، ن: ۵۳) و در فرازی دیگر می فرماید: «من اوما الی متفاوت خذلته الحیل» (همان، ح: ۴۰۳) یعنی کسی که به کارهای گوناگون متوجه شود، چاره اندیشی هایش او را سودی نبخشد.

۱۶- برای رسیدن به اهداف برنامه ریزی کند: ایشان می فرماید: «للمؤمن ثلاث ساعات فساعة یناجی فیها ربه و ساعه یوم معاشه و ساعه یخلی بین نفسه و بین لذتها فیما یحل و یجمل» (همان، ح: ۳۹) یعنی مؤمن شبانه روز خود را به سه بخش تقسیم می کند. در بخشی با خدای خود مناجات می کند و در بخشی به اصلاح معاش خود می پردازد و در بخشی دیگر از لذات حلال و جمیل بهره مند می شود.

۱۷- اطاعت الهی: حضرت علی علیه السلام در این مورد می فرماید: «مطیع مافوق بودن نباید منجر به معصیت خداوند گردد.» (همان، ح: ۱۶۵)

۱۸- عدم ترس از برکناری: ایشان در این خصوص می فرماید: «نباید بر آنچه از دست داده اید تاسف بخورید» (همان، ن: ۴۷)

کلام پایانی

از آنچه گفتیم چنین نتیجه می شود که مدیریت اسلامی بر اساس معنویت و فرهنگ بنا نهاده شده است و هدف آن نیز آخرت گرایی است؛ البته این به معنای فراموش کردن دنیا نبوده، بلکه استفاده از امکانات دنیوی در جهت آخرت و تلبس به ارزشهای الهی و قرآنی است. و یک مدیر زمانی می تواند در مسیر آخرت گرایی حرکت کند و در واقع مدیریت موفق داشته باشد؛ که مجتهد به فرهنگ قرآنی بوده و مصمم به پیاده کردن این فرهنگ در جامعه باشد. و جامعه ای که در آن مدیریت اسلامی اجرا شود و یک مدیر اسلامی در رأس امور قرار بگیرد، چنین جامعه ای در مسیر آخرت گرایی حرکت خواهد کرد و در این صورت است که افراد جامعه می توانند به سر منزل مقصود که همان قرب الهی است دست یابند.

آنچه گفتیم از این مختصر کلام امر بیان

بود از سرچشمه علم و عمل و بیان

که مدیر موفق از نگاه امیر بیان

از علم و عمل کار برآید ای جوان

اسلام ندارد به خود عیبی ای سامع بیان

که هر عیبیست از مسلمانی ماست ای جوان

منابع

الهامی نیا، علی اصغر (۱۳۳۶)، فقه مدیریتی، موسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت مکارم شیرازی، ناصر (۱۳۷۰)، مدیریت و فرماندهی در اسلام، هشتم، قم: هدف. مجموعه مؤلفین (۱۴۲۶)، معجم الوسیط، تهران: موسسه الصادق علیه السلام. محمدرضا، محمد و علی الحکیمی (۱۳۷۰)، الحیاه، ششم، تهران: الثقافة الاسلامیه. نهج البلاغه (۱۳۸۲)، ترجمه محمد دشتی، شانزدهم، قم: مشرقین.

دشمنان داخلی و خارجی و نحوه مقابله با آنان، مدیریت توزیع ثروت های عمومی و ده ها عنوان دیگر مربوط به اداره جامعه به تفصیل بحث شده است. امام علی علیه آلاف التحية والثناء از یک افق اعلا به زندگانی فردی انسان می نگرد. دنیا را ممر و عقبی را مقر می بیند و توصیه های ارزشمندی در جهت مدیریت زندگانی کوتاه دنیوی یا مدیریت زمان دارد که در هیچ کتاب دیگری پیدانمی شود. **توصیه ایشان برای اداره بهینه جوامع کوچک و بزرگ و اوصاف یک مدیر موفق بدین قرار است:**

۱- نظم و انضباط: ایشان در این مورد فرموده است: «وَصِيكَمَا وَ جَمِيع وَلَدِي وَ اَهْلِي وَ مِنْ بَلْغَةِ كِتَابِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ نَظْمِ امْرِكَم.» یعنی شما و همه فرزندان و اهل خود را و همه کسانی که این نامه به دست آنان می رسد را به تقوای الهی و نظم و انضباط در امرتان سفارش می کنم. (همان، ن: ۴۷)

۲- اطاعت از مافوق: ایشان در نامه خود به مالک اشتر فرموده اند: «فانک فوقهم و والی الامر علیک فوقک و الله فوق من ولاک» یعنی تو در سلسله مراتب فوق ایشانی و کسی که تو را والی ساخته، فوق تو است و خداوند فوق کسی است که تو را والی ساخته است. (همان، ن: ۵۳)

۳- گفتگو: ایشان می فرماید: «رب قول انفذ من صول» یعنی چه بسا سخنی که از حمله ای کارسازتر است. (همان، ح: ۲۷)

۴- تشویق و تنبیه: ایشان به مالک اشتر می فرماید: «لا یكونن المحسن و المسیء عندک بمنزله سواء فان فی ذلک تزهیداً لاهل الاحسان فی الاحسان و تدریباً لاهل الساء» و باید نیکوکار و بدکار نزد تو برابر نباشند، زیرا آن باعث می شود که احسان از بین رفته و بدی فراگیر شود. (همان، ن: ۵۳)

۵- رعایت حال محرومان: حضرت علی (ع) می فرماید: «در طبقه کم درآمد جامعه، خدا را در نظر بگیرد، آنان که راه چاره ندارند و از درویشان و نیازمندان و بینوایان و از بیماری بر جای ماندگاند.» (همان، ن: ۵۳)

۶- شایسته سالاری: ایشان به مالک اشتر فرمودند: «ثم انظر فی امور عمالک فاستعملهم اختیاراً و لا تولهم محاباة و اثره» یعنی در امور کارگزارانست بنگر و آنان را پس از آزمون و سنجش به کار بگمار، نه به سبب دوستی و علاقه شخصی. (همان، ن: ۵۳)

۷- مردم داری: حضرت علی علیه السلام می فرماید: «با مردم، به هنگام دیدار و در مجالس رسمی و در مقام داوری، گشاده رو باش و از خشم پرهیز، که سبک مغزی، به تحریک شیطان است» (همان، ن: ۷۶)

۸- ارتباط نزدیک با مردم: ایشان در این مورد به مالک اشتر توصیه می فرماید: «ای مالک، خود را زیاد از رعیت پنهان مکن که پنهان شدن والیان از رعیت، نمونه ای است از تنگ خویی و کم اطلاعی در کارها، چون پنهان شدن از رعیت، والیان را از دانستن آنچه بر آنان پوشیده است، باز می دارد.» (همان، نامه ۵۳)

۹- عفو و گذشت و مدارا با عموم جامعه: ایشان می فرماید: «ای مالک از گناهان مردم درگذر، چنانچه دوست داری خدا گناهانت را بر تو ببخشد و عفو فرماید، چه تو برتر آئی و آن که بر تو ولایت دارد از تو برتر است و خدا از آن که تو را ولایت دارد، بالاتر...» (همان، ن: ۵۳)

۱۰- ساده زیستی و زهد: حضرت زهد و ساده زیستی را اینگونه تعریف می کنند: «ای مردم، زهد یعنی کوتاه کردن آرزو، و شکرگزاری برابر نعمت ها و پرهیز در برابر محرمات. پس اگر نتوانستید همه این صفات را فراهم سازید، تلاش کنید که حرام بر صبر شما غلبه نکند و در برابر نعمت ها، شکر یادتان نرود. چه اینکه خداوند با دلائل روشن و آشکار، عذرها را قطع، و با کتاب های آسمانی روشننگر، بهانه ها را از بین برده است.» (همان، خ: ۸۱)

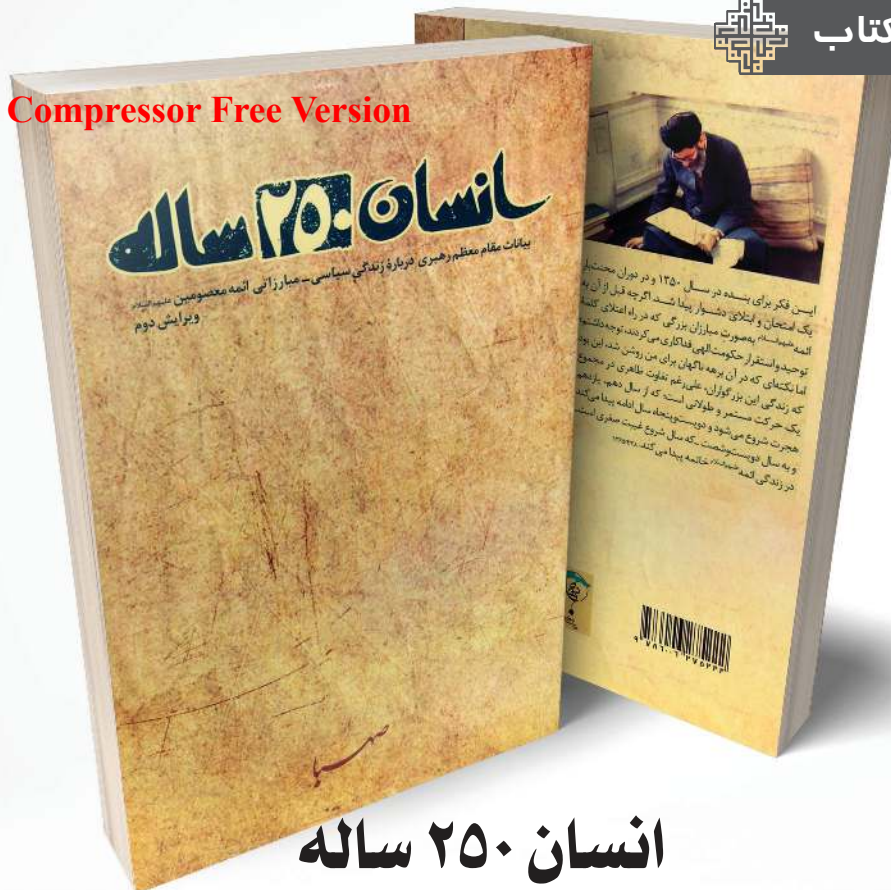
۱۱- دارای سعه صدر باشد: ایشان می فرماید: «أله الریاسه سعه الصدر» (همان، ح: ۱۷۶) یعنی ابزار ریاست و سروری، سینه فراخی و سعه صدر است.

۱۲- تک رو و مستبد نباشد: ایشان می فرماید: «من استبد برایه هلك» (همان، ح: ۱۶۱) یعنی هر کس استبداد رأی داشته باشد هلاک خواهد شد. و نیز در فوائد مشورت فرمود: «و من شاور الرجال شارکها فی عقولها» (همان، ح: ۱۶۱) یعنی هر کس با مردمان به مشورت نشیند در عقول آنان مشارکت کرده است.

۱۳- وقوف کامل داشتن و متخصص بودن در کار زیردستان: ایشان می فرماید: «کنا اذا احمر الباس اتقینا برسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

PDF Compressor Free Version

انسان ۲۵۰ ساله

تحریریه نشریه

در خلال متن، آیات و روایات متعددی مشاهده می‌شود که عبارات عربی آنها توسط مقام معظم رهبری آورده شده است؛ به نظر می‌رسد در پس تأکیدی که تعدّد از سوی معظم‌له در بیان عبارات عربی مشاهده می‌شود، مقصودی ارزشمند نهفته است و آن اهتمام بیشتر مخاطبان بر انس با زبان فصیح و بلیغ عربی است. آشنایی هر چه بیشتر با این زبان، منجر به بهره‌مندی کامل‌تری از هدایت قرآن کریم و روایات معصومین خواهد شد.

محتوای کتاب "انسان ۲۵۰ ساله" به دنبال انتقال مفهومی متعالی از مسیر و مقصد زندگی مجاهدانه ائمه (ع) است و از این رو بیش از آنکه یک کتاب تاریخی صرف باشد، یک فراتحلیل تاریخی است؛ که به‌جای شرح و تفصیل وقایع زندگی ائمه، نگاهی کل‌گرا به زندگی هریک از معصومین با توجه به بستر تاریخی دوره مربوطه و در راستای مقصود واحدی که همه این بزرگواران دنبال می‌کردند ارائه می‌دهد. لذا آشنایی هرچه بیشتر خوانندگان محترم با تاریخ زندگی ائمه، تنفس در فضای انسان ۲۵۰ ساله را دلنشین‌تر می‌کند.

پس از مطالعه کتاب "انسان ۲۵۰ ساله" شاید از خود بپرسید: آخر چگونه ممکن است کسی که تا این حد در زندگی‌اش مشغول فعالیت‌های سیاسی بوده (از جمله مبارزات گسترده پیش از انقلاب و عهده‌داری مهمترین مسؤولیت‌های کشور، پس از انقلاب) بتواند با این ظرافت و دقت، در تاریخ زندگی ائمه تحقیق و تفحص کرده باشد؟ شاید تحقق نسبی این امر برای یک انسان معمولی طی سالیان طولانی مطالعه و تحقیق در منابع گوناگون و فراغت از بسیاری فعالیت‌های بزرگ و کوچک ممکن باشد. اما پاسخ به این سؤال بدون در نظر گرفتن ظرایف امر پروردگار در استمرار ولایت خود، ممکن نیست.

آنچه در سایه انتصاب الهی، نصیب نایب امام عصر عجل‌الله‌فرجه شده و ایشان را میراث‌بر انبیاء و اولیاء در عصر غیبت کرده است، نه صرفاً کوششی علمی بر منابع کثیر و متعدد بوده، بلکه مجاهدت خستگی‌ناپذیر در پیروی عملی از سیره نیاکان خود در همه شئون زندگی بوده است. و ثمره تداوم این شجره طیبه (ولایت الهی) نه استادی توانا و دانشمند در رشته تاریخ، بلکه ایشان را چشمه جوشان حکمتی قرار داده، که یک تراوش آن، "انسان ۲۵۰ ساله" است.

بیانات مهم و مبسوط مقام معظم رهبری در دومین کنگره جهانی امام رضا علیه السلام - مرداد ۱۳۶۵ - درباره عنصر جهاد و مبارزه سیاسی در زندگی ائمه علیهم السلام و طرح عنوان کلیدی "انسان ۲۵۰ ساله" که تصویرگر حرکت یکپارچه و پیوسته ائمه به‌سوی مقصدی واحد است، ما را بر آن داشت تا با جمع‌آوری بیانات ایشان درباره زندگی ائمه معصومین که حول این محور متعالی ایراد شده‌اند، کاری ارائه دهیم. محصول جمع‌آوری بیانات معظم‌له، کتاب پیش روست.

عنوان کتاب عیناً برگرفته از کلام منور مقام معظم رهبری است و بیانگر نوع نگاه ایشان به زندگی سیاسی - مبارزاتی ائمه علیهم السلام است. علت این نام‌گذاری بر روی زندگی ائمه، در مقدمه کتاب به تفصیل از بیانات ایشان آورده شده است؛ که توصیه می‌شود با مطالعه این مقدمه پیش از مطالعه فصل‌های اصلی کتاب، درک کامل‌تری نسبت به معنا و مفهوم مترقی انسان ۲۵۰ ساله به‌دست آورده و از محتوای کتاب بیشتر بهره‌مند شوید؛ ان شاء الله. این کتاب شامل هفده فصل است که نحوه چینش عناوین فصل‌ها، به‌صورت ترتیب تاریخی زندگی ائمه از دوران پیامبر اعظم (ص) تا دوره امام جواد (ع)، امام هادی (ع) و امام عسکری (ع) می‌باشد؛ که بیانات مقام معظم رهبری درباره این سه امام بزرگوار در یک فصل ارائه شده است. در اولین فصل مروری گذرا بر زندگی سیاسی پیامبر اسلام شده؛ که توجه به وقایع این دوران به‌عنوان آینده‌ای تمام‌نما از کل زندگی ائمه و میزان و ملاکی برای شناخت حرکت جریان اصیل اسلام طی ۲۵۰ سال، در ابتدا ضروری می‌نماید. سه فصل از این کتاب، تبیین‌کننده شرایط اجتماعی و سیاسی جامعه اسلامی به‌ویژه پس از حادثه عاشورا تا دوره امامت امام صادق است. اطلاع از این شرایط، به درک بهتر حرکت انسان ۲۵۰ ساله در این برهه زمانی حساس کمک فراوانی می‌کند. به‌طور کلی مطالب این کتاب برگرفته از سخنرانی‌ها و متون دست‌نویس مقام معظم رهبری است، لذا متن کتاب در بخش‌هایی که به‌طور مستقیم از قلم معظم‌له استفاده شده، نسبت به سایر بخش‌ها که بیانات شفاهی ایشان است، مستلزم تأمل بیشتری از سوی خواننده محترم است.

راهکار مبارزه عملی با بخل

شرح حدیث معصومین (ع) در کلام رهبرانقلاب

۱۳

تقرّب الی الله است، اگر کمبودی در آنها پیدا شد، نوافل آن را جبران می‌کنند. روزه هم در ماه سه روز پنجشنبه اول، پنجشنبه آخر و چهارشنبه وسط است. صدقه را هم به هر اندازه می‌توانی، تا آنجایی که انسان به حسب میل و رغبتی که به اموال خود دارد، می‌گوید: زیادی دادم! در حالی که نه، زیادی نداده است. نمی‌فرماید: باید اسراف کنید! چون در صدقه، حتماً زیاده‌روی، ممدوح و مطلوب نیست: «لا تجعل يدك مغلولة الى عنقك و لا تبسطها کل البسط». اینطور نیست که انسان هر چه دارد، در راه خدا باید بدهد و خودش را، خانواده‌اش را، دچار احتیاج بکند. این، مراد نیست، بلکه مراد این است که بالاخره بقدر وسعت، بقدر جهد صدقه را بده، هر چه می‌توانی! یکی از مؤثرترین علاج‌های شخّ قلبی انسان، دادن صدقه است. انسان به مال علاقه دارد، وقتی توانست بر این علاقه خود فائق بیاید، بخشی از این پول را در راه خدا بدهد، این مبارزه عملی است، با این حالت شخّی که فرمود: «و من یوق شخّ نفسه فاولئک هم المفلحون». ترکیبی از حالت حرص و بخل، شخّ است، همه ما کم و بیش ابتلا داریم! همینطور انسان دلش می‌خواهد بدست بیاورد، بدست بیاورد، بگیرد. این بیماری خطرناک را صدقه‌دادن، اتفاق در راه خدا علاج می‌کند.

فی الکافی و التهذیب عن الصادق (ع) کان فی وصیه النبی (ص) لعلی (ع): الاخذ بسنتی فی صلاتی و صومی و صدقتی. أما الصلاة فالخمسون رکعة و أما الصیام فثلاثه ایام فی الشهر، اول و وسط و آخر. الخمیس فی اوله و الاربعاء فی وسطه و الخمیس فی آخره و أما الصدقه فجهدک حتی تقول قد أسرفت و لم تسرف. (الشافی، ص ۸۲۹)

در کتاب کافی و تهذیب از امام صادق (ع) نقل شده است که پیامبر در وصیت خود به امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: «گرفتن طریقه من است در نماز و روزه و صدقه ام: اما نماز پنجاه رکعت، اما روزه پس سه روز در ماه: پنجشنبه در اول و چهارشنبه در وسط و پنجشنبه در آخر آن، و اما صدقه بقدر طاقت خود تا آنکه گویی اسراف کردم و حال آنکه اسراف نکردی.»

ششمین وصیت از وصایای نبی مکرم (ص) به امیرالمؤمنین (ع) این است که: طبق سنت من در این سه چیز عمل کنید! احدی و خمسون، نمازهای نوافل و فرائض پنجاه و یک رکعت است در شبانه‌روز، به حضرت امیرالمؤمنین (ع) توصیه می‌کنند که حتماً نوافل بخوانی! نوافل، حفاظ‌های فرائضند، آنچه برای انسان در فریضه لازم است که همان حضور قلب و توجه به خدای متعال و

پنجاه نکته در خصوص کعبه و حج

حجت الاسلام والمسلمین نعمت الله رادی

بنا و ساختمان کعبه

۱. کعبه تقریباً ساختمانی به صورت مربع بنا شده که هر ضلع آن به سمت یکی از جهات چهارگانه: شمال، جنوب، مشرق و مغرب بوده و بدین جهت اینطور بنا شده که بادها هر قدر هم که شدید باشد، بارسیدن به آن شکسته شود و نتواند آن را خراب کند.

۲. بنای کعبه توسط افرادی ساخته و یا تجدید بنا شد که عبارت اند از: ۱- ابراهیم علیه السلام ۲- عمالقه آن را تجدید بنا کردند. ۳- قوم جرهم ۴- قصی بن کلاب. ۳. پنج سال قبل از بعثت نیز یکبار دیگر کعبه به وسیله سیل منهدم شد، و طوائف قریش عمل ساختمان آن را در بین خود تقسیم کردند، و چون رسیدند به محلی که باید حجر الاسود را کار بگذارند، در بین خود نزاع کردند، که این شرافت نصیب کدامیک از طوائف باشد؟ در آخر همگی بر آن توافق کردند که محمد صلی الله علیه و آله بین خود حکم قرار دهند. آن جناب دستور داد تا ردائی بیاورند و حجر الاسود را در آن نهاده و به قبائل دستور داد تا اطراف آن را گرفته و بلند کنند، و حجر را در محل نصب یعنی رکن شرقی بالا بیاورند. آنگاه خودش سنگ را برداشت و در جایی که می بایست باشد، قرار داد.

۴. این بنا همچنان بر جای بود تا زمانی که عبد الله زبیر در عهد یزید بن معاویه مسلط بر حجاز شد و یزید سرداری بنام حصین به سرکوبی فرستاد، و در اثر جنگ و سنگهای بزرگی که لشکر یزید با منجنیق بطرف شهر مکه پرتاب می کردند، کعبه خراب شد و آتش هایی که باز با منجنیق به سوی شهر می ریختند، پرده کعبه و قسمتی از چوبهایش را بسوزانید، بعد از آنکه با مردن یزید جنگ تمام شد، عبد الله بن زبیر به فکر افتاد، کعبه را خراب نموده بنای آن را تجدید کند، دستور داد گچی ممتاز از یمن آورند، و آن

را با گچ بنا نمود و حجر اسماعیل را جزء خانه کرد، و در کعبه را که قبلاً در بلندی قرار داشت، تا روی زمین پائین آورد.

۵. سلطان سلیمان عثمانی در سال نهصد و شصت روی کار آمد، سقف کعبه را تغییر داد. و چون در سال هزار و صد و بیست و یک هجری احمد عثمانی متولی امر خلافت گردید، مرمت هایی در کعبه انجام داد، و چون سیل عظیم سال هزار و سی و نه بعضی از دیوارهای سمت شمال و شرق و غرب آنرا خراب کرده بود، سلطان مراد چهارم، یکی از پادشاهان آل عثمان دستور داد آنرا ترمیم کردند. (تفسیر البرهان ج ۱ ص ۳۰۱ ح ۳۶)

۶. کعبه بنایی مکعبی شکل است که از سنگهای سیاه و سخت است. این سنگها که از سال ۱۰۴۰ قمری تا به امروز بر جای مانده، از کوههای مکه به ویژه جبل الکعبه در محله شَبَیْکه گرفته شده است.

۷. سنگها اندازه‌های مختلف دارند به طوری که بزرگترین آنها با طول و عرض و ارتفاع ۱۹۰، ۵۰ و ۲۸ سانتیمتر و کوچکترین آنها با طول و عرض ۵۰ و ۴۰ سانتیمتر است.

۸. چهار زاویه کعبه به چهار «رکن» شهرت دارد، هرگاه واژه رکن بدون پسوند به کار رود مقصود از آن رکنی است که حجرالاسود در آن است. مسیر طواف از رکن حجرالاسود آغاز می شود سپس به رکن عراقی می رسد، پس از آن به رکن شامی و سپس به رکن یمانی و آنگاه باز به رکن حجرالاسود می رسد.

۹. بنا به روایت برخی تاریخ نگاران ساختمان کعبه ده بار بنا شده است: بنیان الملائکه، بنیان آدم، بنیان شیث، بنیان ابراهیم و پسرش اسماعیل، بنیان العمالقه، بنیان جرهم، بنیان مضر، بنیان قریش، بنیان عبدالله ابن زبیر، بنیان حجاج ابن یوسف الثقفی.

۱. کعبه تقریباً ساختمانی به صورت مربع بنا شده که هر ضلع آن به سمت یکی از جهات چهارگانه: شمال، جنوب، مشرق و مغرب بوده و بدین جهت اینطور بنا شده که بادها هر قدر هم که شدید باشد، بارسیدن به آن شکسته شود و نتواند آن را خراب کند.

۲. بنای کعبه توسط افرادی ساخته و یا تجدید بنا شد که عبارت اند از: ۱- ابراهیم علیه السلام ۲- عمالقه آن را تجدید بنا کردند. ۳- قوم جرهم ۴- قصی بن کلاب. ۳. پنج سال قبل از بعثت نیز یکبار دیگر کعبه به وسیله سیل منهدم شد، و طوائف قریش عمل ساختمان آن را در بین خود تقسیم کردند، و چون رسیدند به محلی که باید حجر الاسود را کار بگذارند، در بین خود نزاع کردند، که این شرافت نصیب کدامیک از طوائف باشد؟ در آخر همگی بر آن توافق کردند که محمد صلی الله علیه و آله بین خود حکم قرار دهند. آن جناب دستور داد تا ردائی بیاورند و حجر الاسود را در آن نهاده و به قبائل دستور داد تا اطراف آن را گرفته و بلند کنند، و حجر را در محل نصب یعنی رکن شرقی بالا بیاورند. آنگاه خودش سنگ را برداشت و در جایی که می بایست باشد، قرار داد.

۴. این بنا همچنان بر جای بود تا زمانی که عبد الله زبیر در عهد یزید بن معاویه مسلط بر حجاز شد و یزید سرداری بنام حصین به سرکوبی فرستاد، و در اثر جنگ و سنگهای بزرگی که لشکر یزید با منجنیق بطرف شهر مکه پرتاب می کردند، کعبه خراب شد و آتش هایی که باز با منجنیق به سوی شهر می ریختند، پرده کعبه و قسمتی از چوبهایش را بسوزانید، بعد از آنکه با مردن یزید جنگ تمام شد، عبد الله بن زبیر به فکر افتاد، کعبه را خراب نموده بنای آن را تجدید کند، دستور داد گچی ممتاز از یمن آورند، و آن

مراسم حج

۱۰. حج، عبادتی واجب و از فروع دین اسلام است که بین تمامی فرق اسلام در ماه ذی‌الحجه، در شهر مکه و اطراف آن انجام می‌شود.

۱۱. حج اقسامی دارد که رایج‌ترین آن، حج تمتع و برای مسلمانانی است که در غیر مکه و اطراف آن زندگی می‌کنند، سفر حج، با وجود شرایط، تنها یک بار بر هر مسلمان واجب می‌شود.

۱۲. حج با احرام‌پستن آغاز می‌گردد و با این کار، برخی اعمال بر حاجی حرام می‌شود و انجام‌دادن مناسک حج بر او واجب.

۱۳. حج تمتع به جهت محدودیت‌های مکانی و زمانی، گنجایش تعداد محدودی از حاجیان را دارد؛ به همین دلیل بر اساس جمعیت مسلمانان هر کشور، به آنان سهمیه‌هایی داده شده است (سهمیه ایران: ۸۱ هزار نفر).

۱۴. در گزارش‌ها آمده است در سال ۱۴۳۷ق (۱۳۹۴ش) بیش از هشت میلیون زائر به زیارت خانه خدا سفر کرده‌اند و درآمد مستقیم حکومت عربستان حدود ۱۲ میلیارد دلار بوده است.

۱۵. بنابر روایات، برخی از پیامبران طواف کعبه انجام داده‌اند. حتی مشرکان مکه نیز پیش از اسلام به حج و طواف کعبه می‌پرداختند و سنت‌های خاص خود را داشتند که اسلام برخی از آنها را تأیید نکرد، همچون طواف عریان و تغییر روزهای حج.

۱۶. حج را به سه قسم تقسیم کرده‌اند: حج تمتع، حج قرآن و حج افراد.

حج تمتع: این حج وظیفه کسانی است که در فاصله شانزده یا دوازده فرسخی حدود ۸۸ یا ۶۶ کیلومتری مکه یا دورتر سکونت دارند.

اصل حج تمتع سیزده جزء دارد: ۱. احرام ۲. وقوف در عرفات ۳. وقوف در مشعرالحرام ۴. رمی جمره ۵. قربانی ۶. حلق یا تقصیر ۷. طواف ۸. نماز طواف ۹. سعی بین صفا و مروه ۱۰. طواف نساء ۱۱. نماز طواف نساء ۱۲. بیتوته در منا ۱۳. رمی جمرات.

۱۷. قرآن در آیات متعددی به مناسک و احکام فقهی حج پرداخته است. از جمله احکامی که در قرآن به آنها اشاره شده این موارد است: وقوف در مشعر الحرام و عرفات همراه با آداب آن، احکام مربوط به قربانی کردن و شکار کردن، وجوب طواف خانه خدا و...

منصب‌ها در حج

۱۸. پیش از اسلام منصب‌هایی برای اداره امور کعبه و حاجیان وجود داشت. یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌ها در حج «رفادت» بود؛ قریش مقداری از اموال خود را به فرد مسئول می‌دادند تا برای حاجیان فقیر و مستحق خوراک آماده کند. مسئولیت این امر به دست هاشم بن عبدمناف جد پیامبر بود و در نهایت به ابوطالب واگذار شد. این مسئولیت پس از مدتی، به جهت تنگدستی ابوطالب به عباس عموی پیامبر سپرده شد.

۱۹. از دیگر مسئولیت‌ها، «سدانت» بود که بر اساس آن، شخصی متولی و کلیددار کعبه می‌گردید.

۲۰. سقایت و آبرسانی به حاجیان نیز از دیگر مسئولیت‌ها بود که عباس عموی پیامبر عهده‌دار آن بود.

۲۱. پس از فتح مکه، پیامبر(ص) تنها دو مسئولیت سدانت و سقایت را باقی گذاشت و آنها را به همان افرادی که عهده‌دار آن بودند، برگرداند. همچنین پذیرایی از حاجیان فقیر نیز از بیت‌المال هزینه می‌شد.

تحریم حج

۲۲. تحریم حج در زمان صفویه و قاجار

مسیر حج ایرانیان در زمان حکومت صفویه از سرزمین‌های دولت عثمانی می‌گذشت، این عمل به ویژه هنگامی که آتش نبرد میان دو دولت برافروخته بود، با موانع و مشکلاتی روبه‌رو می‌شد. شاه عباس صفوی که حج‌گزاری ایرانیان را عامل سرازیر شدن پول بسیار به کشور دشمن می‌دید، سفر حج را مدتی ممنوع کرد.

۲۳. در سال‌های پایانی دولت قاجار نیز به دلیل وقوع جنگ جهانی اول و درگیر شدن خاورمیانه در این نبردها، به ویژه گسترش دامنه نبرد به عراق، حج‌گزاری ایرانیان و دیگر کشورهای منطقه به مدت پنج سال قطع شد.

۲۴. حکومت آل سعود و ممنوعیت حج

با حاکمیت خاندان سعود در حجاز و ویران کردن برخی از مکان‌های مقدس مکه و مدینه، دولت ایران در سال ۱۳۰۴ شمسی سفر ایرانیان به مکه و مدینه را ممنوع کرد.

۲۵. در سال ۱۳۲۲ شمسی زائر ایرانی به نام ابوطالب یزدی، به دلیل گرمی هوا درون مسجدالحرام دچار تهوع شد و مأموران حرم که می‌پنداشتند وی قصد

PDF Compressor Free Version

و بزرگترین حرکت سیاسی پیامبر می دانند که «کهنه شدنی» نیست و حتی آن را منحصر به ایام حج و مراسم حج نمی دانند. (صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۱۱)

نکات و احکام متفرقه

۳۹. نایب گرفتن در حج (فرستادن شخصی برای انجام دادن اعمال حج از طرف شخصی دیگر) در سه مورد واجب است:

مورد اول: عدم توانایی بدنی

مورد دوم: کوتاهی در انجام فریضه حج و عارض شدن بیماری یا پیری

مورد سوم: کوتاهی در انجام حج و فوت کردن شخص

۴۰. اعمال عمره تمتع همه عبادت است بنابراین در اول هر عملی باید قربه الی الله و محض اطاعت امر خدا بجا آورد که اگر خدای نخواستہ ریا و خود نمائی در عبادت داخل شود فاسد و باطل می گردد.

۴۱. خارج شدن از شهر مکه و منی، مثلاً رفتن به جدّه، مدینه یا طائف بی اشکال است ولی باید خروج به نحوی باشد که بتواند مناسک باقی مانده را در وقت خودش انجام دهد.

۴۲. خشک کردن صورت با حوله برای مرد و زن در حال احرام، این کار برای مرد مانعی ندارد و برای زنان، در صورتی که پوشاندن صورت بر آن اطلاق نشود اشکال ندارد و در غیر این صورت جایز نیست

۴۳. کارهایی که در حال احرام هم بر زن حرام است و هم بر مرد؛ و آن هیچده مورد است: (رجوع شود به رساله مراجع معظم تقلید)

۴۴. اقامه نماز جماعت پشت سر پیش نماز سنی مذهب در مکه مکرمه و مدینه منوره مجزی است، این شاء الله

۴۵. سجده بر سنگ مرمر و دیگر سنگهایی که در ساخت یا زینت بنا در مکه مکرمه و مدینه منوره به کار می رود، صحیح است

۴۶. در رمی جمرات باید سنگ ریزه ها از حرم باشد (حرم محدوده معینی است از شهر مکه و اطراف آن) البته نباید از مسجد الحرام یا مسجد خیف بلکه با احتیاط از سایر مساجد باشد و مستحب است از مشعر بردارد و باید بکر باشد یعنی کسی دیگری آنها را ولی در سالهای گذشته نینداخته باشد.

۴۷. واجب است سنگ ریزه ها را با قصد قربت بزنند نه اینکه روی جمره بگذارند و واجب است هفت عدد بطور یقین بخود جمره برسد و اگر شک کند که هفت عدد خورد یا نه باید آن قدر بیندازد تا یقین کند که هفت عدد خورد.

۴۸. محل سر تراشیدن یا تقصیر منی است و در غیر آنجا اختیارا جایز نیست ولی واجب نیست حتما در روز عید باشد بلکه تاخیر تا آخر روز سیزدهم جایز است.

۴۹. طواف نساء اختصاص به مرد ندارد بر زن و بچه هم واجب است که اگر بجا نیآورند اگر مرد باشد زن بر او حلال نیست و اگر زن باشد مرد بر او حلال نیست.

۵۰. اولین شخصی که اعمال حج انجام داد حضرت آدم علیه السلام بود که بوسیله جبرئیل این اعمال به او آموزش داده میشد.

آلوده کردن مسجد الحرام را داشته، او را بازداشت و پس از محاکمه، اعدام کردند. دولت ایران به اجرای این حکم اعتراض و حج ایرانیان را برای چند سال ممنوع کرد. ۲۶. در حج سال ۱۳۶۶ ش هنگامی که حاجیان ایرانی در حال انجام مراسم برائت از مشرکین بودند، نظامیان سعودی به آنان حمله کردند و دست به کشتار زائران ایرانی زدند. این واقعه به واقعه حج خونین معروف است. پس از این کشتار، سه سال ایرانیان به حج نرفتند.

۲۷. همچنین پس از فاجعه منا در سال ۱۳۹۴ شمسی و کشته شدن چند صد نفر از زائران ایرانی، و به وجود آمدن مشکلات سیاسی، حج واجب برای یک سال متوقف گردید.

ممنوعیت برخی افعال در حج که بر اساس شرایط زمانی پدیدار گشته

۲۸. عدم قرائت برخی زیارتنامه ها و دعاها با صدای بلند است، چرا که با انجام این اعمال، زمینه درگیری و برخوردهای اهانت آمیز به وجود می آید.

۲۹. همچنین بلند کردن کفش حتی با کیسه مخصوص آن، در حرمین شریفین به خصوص هنگام عبور از مقابل ضریح پیامبر اکرم (ص) و حتی در طواف، ممنوع است. در فرهنگ عرب، بلند کردن کفش به طرف کسی توهین قلمداد می شود.

۳۰. در مدینه به ویژه قبرستان بقیع نیز محدودیت های خاصی اعمال می شود، به طوری که زائران باید از همراه داشتن و استفاده از دوربین های مخصوص عکاسی و فیلم برداری در حرمین شریفین و قبرستان بقیع و قبرستان ابوطالب و دیگر مساجد به دلیل ممنوعیت آن اجتناب کنند.

۳۱. انداختن پول و عریضه و خوابیدن در حرمین شریفین نیز ممنوع است. ۳۲. همچنین افراد باید هنگام حضور در حرمین شریفین، رو به قبله بنشینند چرا که نشستن پشت به ضریح پیامبر اکرم (ص) و یا پشت به کعبه و یا سیگار کشیدن در اماکن مقدس ممنوع است.

زائران حج

۳۳. مسئولان اداره حج عربستان اعلام کردند، تا امروز (۱۳۹۷)، بیش از یک میلیون و هفتصد و پنج هزار زائر خانه خدا به این کشور وارد شده اند که ۳۰٪ از آمار سال گذشته بیشتر است.

۳۴. بیشترین حج گزاران متعلق به کشور اندونزی با بیش از ۲۲۰ هزار نفر است. همچنین پاکستان با ۱۷۷ هزار، هند ۱۷۰ هزار و بنگلادش با ۱۲۷ هزار نفر در رتبه های بعدی هستند. ایران با بیش از ۸۶ هزار زائر در رتبه پنجم این فهرست قرار دارد.

۳۵. آمار سازمان امور حج و زیارت عربستان درآمد سال گذشته عربستان از زائران را حدود ۱۲ میلیارد دلار اعلام کرده بود که اگر بخواهیم کل درآمد مستقیم از حج را در نظر بگیریم، حدود ۱۰ درصد درآمد نفت این کشور بوده است چرا که عربستان سال گذشته ۱۳۶ میلیارد دلار نفت فروخته است.

برائت از مشرکین

۳۶. برائت تعبیری قرآنی است به مفهوم بیزاری و اجتناب از مشرکین و دشمنان مسلمانان و قطع پیوند با آنها. در قرآن بر ضرورت گسستن پیوند از مشرکان و توصیه جدی به مقابله با آنان در آیات مختلف تصریح شده انعام: ۱۹ و ۷۸؛ توبه: ۳ و ۱۱۴؛ هود: ۳۵ و ۵۴؛ یونس: ۴۱؛ شعراء: ۲۷۶؛ زخرف: ۲۶

۳۷. نخستین اعلام برائت توسط پیامبر نسبت به مشرکان، در ایام حج انجام گرفت و از آنجایی که سنت و سیره نبوی جاوید است؛ لذا این سنت نبوی در ایام حج به اجرا در می آید

۳۸. از نظر امام خمینی قدس سره فریاد برائت از مشرکان، مخصوص به زمانی خاص نیست و در هر سال باید تکرار شود. امام اعلام برائت را خاطره مهم ترین

عید قربان، عید بندگی

حجت الاسلام و المسلمین مهدی کرمی

۱۷

معنای عید

شاید اولین معنایی که از عید به ذهن برسد، تغییراتی است که انسان از ظاهر خود و یا در طبیعت می بیند. این آرایش ظاهری همچون پوشیدن لباس نو و آمدن بهار طبیعت به يك معنا عید نامیده شده است.

عید، زمان تغییر است؛ تغییر و حرکت انسانها به سوی علم و معرفت که همواره با شادمانی و نشاط توأم است به خصوص وقتی که انسان معنای جدیدی کشف میکند، سرور زائد الوصفی تمام وجود آدمی را در بر میگیرد که آن لحظه‌ی تازه عید نامیده میشود.

در روایت معروفی از امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) آمده است: «هر روزی که انسان در آن به زشتی و گناه آلوده نگردد آن روز عید است» زیرا که گناه مهمترین عامل برهم خوردن آرامش درونی و بیرونی انسانها است و این همان چیزی است که با عید یعنی آرامش و شادمانی منافات دارد.

وجه تسمیه عید قربان

عید قربان، «عید اضحی» نیز نامیده می شود. اضحی جمع ماده ضحی به معنی ارتفاع روز و امتداد نور آفتاب است و هنگامی که خورشید بالا می آید (قبل از ظهر)، آن موقع را «ضحی» می گویند، در قرآن کریم نیز آمده است: «والشمس و ضحیها» (قسم به خورشید و چاشتگاه آن). حجاج نیز موقع بالا آمدن آفتاب قربانی می کنند فلذا قربانی را اضحیه یا ضحیه گویند. به همین دلیل روز دهم ذی الحجه را که قبل از ظهر آن، عمل قربانی انجام می شود «عید اضحی» می گویند. در روایت های مکرری نقل شده که در روز عید اضحی قربانی کنید تا گرسنگان و بیچارگان از خوردن گوشت سیر شوند؛ آنان که توان تهیه گوشت برای خانواده خویش را ندارند، در این روز فرخنده که برای همگان عید است و بسیار خجسته و مبارک است، خوشحال گردند و از خوردن گوشت حلال، سیر شوند. (من لا یحضره الفقیه - ترجمه، ج ۲، ص: ۲۱۴ - تحریر الوسیله ترجمه؛ ج ۲، ص: ۲۵۹)

ماهیت عید قربان

واژه (قربان) در فرهنگ های لغت به معنی صدقه، تصدق و هر چیزی که وسیله تقرب به خداوند محسوب گردد معنی شده و شخص قربانی کننده، با این عمل، به محبوب و معشوق خویشتن عرض ارادت نموده و نهایت عشق و اشتیاق درونی خود را با اهدای قربانی نسبت به او اظهار می نماید.

عید قربان ریشه در دوران ماقبل تاریخ بشر دارد. انسان های اولیه که از فهم طبیعت عاجز بودند، برای به دست آوردن ترحم خدایان دست به قربانی کردن حیوانات و انسان ها می زدند. این رسم نزد همه ملل و ادیان به اسامی مختلف موجود بوده است. این سنت طولانی بشری به صورت اصلاح شده و صحیح در اسلام نیز پذیرفته شده است.

مطابق تعالیم آسمانی قرآن کریم، قربانی کردن، تنها یک سنت ابراهیمی نیست بلکه سابقه ذبح قربانی به آدم ابوالبشر (ع) بر می گردد.

در آیه ۲۷ سوره مبارکه مائده در کتاب آسمانی قرآن، این واقعه تاریخی چنین توصیف شده است:

«إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ»

وقتی که هابیل و قابیل، پسران آدم، قربانی تقدیم کردند از یکی (یعنی هابیل) پذیرفته شد و از دیگری (قابیل) پذیرفته نشد.

معنای عید از نگاه عرفا به معنی جان باختن و قربانی کردن جان خویش در پای معشوق است. و نماد ظاهری آن، ایام حج و عید قربان است؛ که انسان، حیوانی را به عنوان تحفه و هدیه به طرف جایگاه معینی می برد تا برای کامل شدن عبادت قربانی کند. مولوی در این معنا گفته است:

خویش فربه می نمایم از پی قربان عید

کان قصاب عاشقان بس خوب و زیبا می کشد

عید قربان که پس از وقوف در عرفات (مرحله شناخت) و مشعر (محل آگاهی و شعور) و منا (سرزمین آرزوها، رسیدن به عشق) فرا می رسد، عید رهایی از تعلقات است. رهایی از هر آنچه غیرخدایی است. در این روز حج گزار، اسماعیل وجودش را، یعنی هر آنچه بدان دلبستگی دنیوی پیدا کرده قربانی می کند تا سبکبال شود. آنچه ما را، در راه ایمان ضعیف می کند، آنچه ما را به خود بسته است و نگه داشته است، آنچه دلبستگی اش نمی گذارد تا پیام حق شنیده و حقیقت دیده شود، آنچه ما را به فرار از بیداری می خواند، آنچه ما را به توجیه و تاویل های مصلحت جویانه می کشاند، اسماعیل درونمان است که عشق به او، کور و کرمان کرده است، اکنون همه ما می توانیم در منای وجودمان قرار بگیریم! لازمه اش شناخت اسماعیل درونمان است ای. حال اسماعیل تو کیست یا چیست؟ مقاومت؟ آبرویت؟ موقعیتت؟ شغلت؟ پولت؟ خانه ات؟ املاکت؟ و ... در زندگی تنها يك چیز هست که برای به دست آوردنش، از بلندی فرود می

آییم و برای از دست ندادنش، همه دستاوردهای ابراهیم وارمان را از دست می دهیم، و آن اسماعیل ماست، اسماعیل ما ممکن است يك شخص باشد، یا يك شیء، یا يك حالت، يك وضع، و حتی، يك "نقطه ضعف"!

پس قبل از هرچیز بر ما لازم است تا اسماعیل درونمان را بشناسیم تا بتوانیم آنرا در قربانگاه قربانی نماییم. به امید روز رهایی از نفس خویش.

چرا فقط علامه امینی؟

مهندس محمدعلی پروازدوانی

تابعانی که این حدیث را روایت کرده‌اند، به میان می‌آورد و پس از تابعان، ۳۶۰ تن از علمای راوی این حدیث از قرن دوم تا قرن چهارم هجری را ذکر می‌کند. در ادامه جلد اول، به فهرستی از اسامی نویسندگانی که آثاری مستقل راجع به حدیث غدیر نگاشته‌اند، احتجاج‌هایی که به حدیث غدیر انجام شده است، آیات قرآنی راجع به غدیر، داستان تبریک گفتن عمر و ابوبکر و سایر صحابه به امام علی (علیه‌السلام)، جایگاه این عید نزد اهل بیت (علیهم‌السلام) و سخنان برخی از دانشمندان اهل سنت درباره غدیر و نیز بررسی سند حدیث غدیر پرداخته شده است. همچنین، بحث از دلالت حدیث غدیر و بررسی و نقد شبهات برخی از دانشمندان اهل سنت درباره دلالت حدیث بر امامت امیرالمؤمنین (علیه‌السلام)، در ادامه این جلد آمده و علامه دلالت تام این حدیث بر ولایت علی (علیه‌السلام) را روشن می‌سازد.

مطالب جلد دوم تا یازدهم

علامه امینی از جلد دوم تا یازدهم را نیز به بحث ادبی و غدیر در شعر شاعران از قرن اول تا قرن دوازدهم می‌پردازد و به مناسب هر بحثی، مباحث تاریخی، تفسیری، حدیثی، ادبی، رجالی، و کلامی مربوط به آن را مطرح می‌سازد. علامه بنا داشته است که شاعران و اشعار مرتبط با غدیر را در قرن‌های سیزدهم و چهاردهم را نیز به پایان برساند که عمر ایشان مجال این کار را نمی‌دهد. در آخر باید به این نکته توجه کرد که چرا با وجود پیشرفت وسایل تحقیق و راحتی امکانات در حدی که میتوان با کمترین حرکت فیزیکی به بسیاری از منابع اسلامی دسترسی پیدا کرد چرا حرکتی در امتداد راه تحقیقی علامه امینی آنچنان که میبایست صورت نگرفته و اکثر مطالب و تحقیق‌ها در رابطه با غدیر یکسان است و اگر هم تحقیقی از نگاه خاص و جدیدی باشد باید انقدر مظلوم و در حاشیه باشد تا دیده نشود.

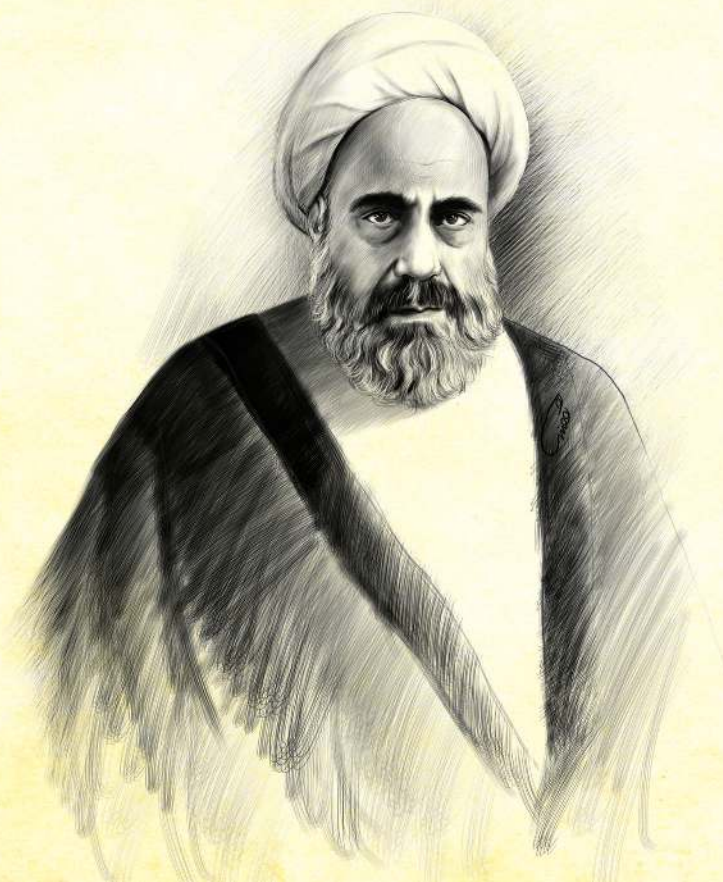
چندی پیش برای پژوهشی پیرامون علمایی که به طور تخصصی در رابطه با غدیر کار کرده بودند یک جستجوی گذری بر چند کتاب و اینترنت داشتم که به جز علامه امینی شخص دیگری را پیدا نکردم و با چند تماس با دوستان طلبه دریافتم تقریباً جز علامه امینی کسی به طور تخصصی در رابطه با غدیر تحقیق نکرده و موجب شد تا در مورد این عالم بزرگ بیشتر تحقیق کنم و نتایج بسیار جالبی رو پیدا کردم و البته برخی از آنها رو با آنکه قبلاً هم شنیده بودم ولی انقدر کار با ارزشی بودند که باز هم تازگی و جذابیت داشت.

برای نوشتن کتاب الغدیر حدود چهار سال زمان صرف شده است. الغدیر در بیست جلد به زبان عربی نوشته شده که یازده جلد آن در بیست و دو جلد فارسی ترجمه شده و ۹ جلد دیگر آن در کمال تعجب هنوز به عربی چاپ نشده است و برخی با بیان اینکه بنا به مصالحی هنوز این اتفاق نیافتاده است، توجیه می‌کنند.

علامه امینی برای تدوین این کتاب به کتابخانه‌های کشورهای مختلف از جمله عراق، هندوستان، پاکستان، مغرب، مصر و کشورهای دیگر دنیا مسافرت کرد، مرحوم علامه امینی درباره کتاب چنین گفته: من برای نوشتن الغدیر ۱۰،۰۰۰ کتاب را از بای بسم الله تا تالیتم خوانده‌ام و به ۱۰۰،۰۰۰ کتاب مراجعه مکرر داشتم و همچنین علامه امینی در مدت چهار ماه تحقیق در کتابخانه‌های هندوستان چهار هزار صفحه مطلب درباره غدیر نوشت! او روزانه ۱۶ ساعت در هوای گرم هندوستان مطالعه و تحقیق می‌کرد و در مدت چهار ماه تلاش کرد تا حقانیت غدیر را از منابع مختلف استخراج کرده و اثبات کند.

جلد نخست

در جلد نخست، علامه امینی پس از نقل حدیث غدیر، ۱۱۰ تن از بزرگان صحابه را نام می‌برد که این حدیث را نقل کرده‌اند و نام هریک از آنان را بر پایه منابع اهل سنت ذکر می‌کند. پس از صحابه، نام هشتاد و چهار تن از

مبانی اقتصادی ائمه علیهم السلام

محمد باعزم

نیازمندان درخواست کمک نکرد. اگر در مواردی از آن ها پول گرفته است، به عنوان ولی امر الهی بوده که تصرف در بیت المال حق آسمانی آن ها بوده است. ۹- معصومین به ساختمان سازی نپرداختند. هیچ بنایی به عنوان موقوفه، عام المنفعه، مدرسه و غیره به نام ائمه ثبت نشده است. اما حفرقنات، احداث باغ و مزرعه، خرید نخلستان و وقف آن و ... بسیار گزارش شده است.

اقتصاد، در زندگی معصومین (علیهم السلام)، یکی از ابزارهای عبادت، تربیت و خدمت به مردم بود. ائمه، به دلیل این اقدام ها، بسیار ستوده شده و به عنوان اوصاف برازنده آنها یاد شده است. اقتصاد، یکی از ارکان زندگی دنیوی

است. اقتصاد، به مفهوم درآمد و مصرف در زندگی فردی و اجتماعی و رابطه دین و دولت، اخلاق و سیاست و حتی دنیا و آخرت، رابطه متقابل و تعامل دوسویه دارد. هم تأثیر می گذارد و هم تأثیر می پذیرد.

اقتصاد، در زندگی معصومین (علیهم السلام)، یکی از ابزارهای عبادت، تربیت و خدمت به مردم بود. ائمه، به دلیل این اقدام ها، بسیار ستوده شده و به عنوان اوصاف برازنده آنها یاد شده است.

۱۰- کاردرمزرعه، نخلستان و کشاورزی توسط معصومین بسیار نقل شده است. امامانی که درمدينه می زیستند، هرکدام باغ و ملک شخصی داشتند که خودنیز در آن کار می کردند و نیازهای شخصی خود و خانواده را از این طریق تأمین می کردند.

۱۱- کارو فعالیت های اقتصادی را به منزله عبادت و انجام وظیفه دینی می دانستند. در نتیجه، آن فعالیت ها، لحظه ای امامان را از یاد خدا غافل نداشت و هیچ کاستی در نماز و عبادت های شبانه ایشان ایجاد نکرد.

۱۲- در برخی موارد که لازم بود، تمام نیاز مالی نیازمندان را برطرف می کردند. مثلاً اگر دین کسی را پرداخت می کردند، مازاد بردین نیز چیزی برای زندگی او می بخشیدند. اگر راه مانده ای چیزی می خواست، آن مقدار می بخشیدند که تمام نیازهای سفر او را تا رسیدن به موطن و منزلش تأمین کنند.

۱۳- در موارد بسیاری معصومین (علیهم السلام)، نیازمندان را شناسایی می کردند و به سراغ آن ها می رفتند تا نیازهایشان را برطرف کنند.

۱۴- به دیگران به ویژه پیروان خود نیز دستور می دادند که اتفاق کنند. ۱۵- ثروتمندی و انفاق را وسیله برتری خود بر دیگران نمی دانستند. ۱۶- چنین برمی آید که به دنبال بهانه ای بودند تا به دیگران کمک کنند. از این رو با کمترین تقاضای دیگران و بدون مناسبت خاصی انفاق می کردند. سیره امامان در برابر جریان های اقتصادی حاکم بر جامعه و دید آمدن از سوی سلاطین و اسراف و تبذیر حکومتیان، درباریان و ثروتمندان و حیف و میل بیت المال و بذل و بخشش های ظالمانه که توسط حکومت انجام می شد، کم و بیش ناشناخته مانده است. اندکی از آن در دوران حکومت امام علی (علیه السلام) و در فلسفه قیام امام حسین (علیه السلام) ظاهر شد. هر شیعه ای بایستی نحوه زندگی خویش را بر اساس این مبنا بررسی کند و ببیند که چقدر میزان زندگی اش با سیره اقتصادی ایشان، هماهنگی دارد!

منابع:

- ۱- الاعتقادات فی دین الإمامیه، الشیخ الصدوق، مصنفات شیخ مفید، کنگره جهانی شیخ مفید، ۱۳۱۴
- ۲- أعيان الشیعه، سید محسن امین، دار التعارف، ۱۴۰۳
- ۳- البدایه و النهایه، ابن کثیر، احیاء التراث العربی، ۱۴۰۸
- ۴- درسنامه سیره معصومین علیهم السلام

اقتصاد، یکی از ارکان زندگی دنیوی است. اقتصاد، به مفهوم درآمد و مصرف در زندگی فردی و اجتماعی و رابطه دین و دولت، اخلاق و سیاست و حتی دنیا و آخرت، رابطه متقابل و تعامل دوسویه دارد. هم تأثیر می گذارد و هم تأثیر می پذیرد.

اقتصاد، در زندگی معصومین (علیهم السلام)، یکی از ابزارهای عبادت، تربیت و خدمت به مردم بود. ائمه، به دلیل این اقدام ها، بسیار ستوده شده و به عنوان اوصاف برازنده آنها یاد شده است. اقتصاد، یکی از ارکان زندگی دنیوی است. اقتصاد، به مفهوم درآمد و مصرف در زندگی فردی و اجتماعی و رابطه دین و دولت، اخلاق و سیاست و حتی دنیا و آخرت، رابطه متقابل و تعامل دوسویه دارد. هم تأثیر می گذارد و هم تأثیر می پذیرد.

مبانی سیره اقتصادی امامان، امور ذیل می باشد که به عنوان روح کلی بر تمام روابط اقتصادی و جریان های زندگی امامان جاری بوده و در تمام موارد به وضوح مشاهده می شود.

مبانی اقتصادی ائمه علیهم السلام

۱- زندگی مادی هدف نیست. اقتصاد باید وسیله زندگی و عبادت خداوند باشد. ۲- همه معصومین، بدون استثناء زندگی زاهدانه داشته اند. زهد و پارسایی از دستورهای اکید خداوند به ائمه بود که باید آن را در زندگی شخصی رعایت می کردند. زهد به مفهوم ناداری نیست، بلکه نفی رفاه طلبی، خوش گذرانی و پرداختن به لذت های دنیوی است.

۳- تمام معصومین در عین حال که زندگی زاهدانه داشتند، از نظر اقتصادی نیز در مضیقه نبودند.

۴- رسیدگی به امور مردم و حل مشکل اقتصادی دیگران، یکی از اوصاف برجسته امامان بود. در این خصوص، تفاوتی بین دوست و دشمن و حتی مسلمان و کافر قابل نبودند. این اقدام را به عنوان یکی از وظایف امامت و رهبری جامعه و خدمت به انسان ها انجام می دادند.

۵- خدمت های اقتصادی خود را به نیازمندان هیچ گاه بامنت و تحقیر شخصیت آن ها توأم نمی کردند و با افراد نیازمند با احترام رفتار می نمودند.

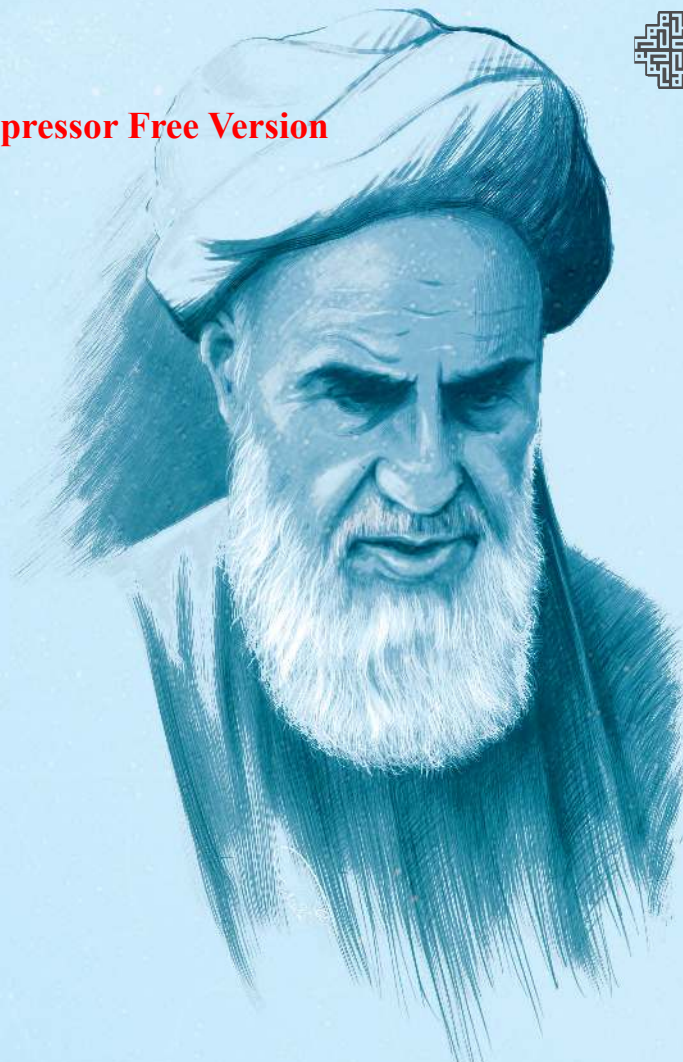
۶- در برابر انفاق های خود، هیچ گونه انتظار و توقع دنیوی نداشتند. چنین نبود که انتظار داشته باشند تا آن ها نیز از ائمه پیروی کنند، به دفاع پردازند، یا متقابلاً جبران کنند.

۷- در موارد بسیاری می کوشیدند که شناخته نشوند تا کسانی که از انفاق های مالی برخوردار می شوند، ندانند که چه کسی به آن ها انفاق کرده است. این بود که پس از رحلت آن امام می فهمیدند شخصی که شبانگاه آرد و نان به در خانه هاشان می آورده، امام بوده است.

۸- هیچ امامی نزد هیچ ثروتمند یا خلیفه و حاکم و حکومتیان، اظهار نیازمندی نکرد و از هیچ کس چه برای زندگی شخصی خود و چه برای

PDF Compressor Free Version

هویت در گفتمان ولایت فقیه

قسمت اول: گفتمان حضرت امام خمینی (ره)

دکتر رضا خدایی | تحلیلگر مسائل فرهنگی و سیاسی

در لسان قرآن یکی از ویژگی های نزدیک به مفهوم هویت کلمه "مَثُوی" به معنی جایگاه و ارزش است، که بیان کننده مفهوم احساس هویت می باشد.

هویت در گفتمان حضرت امام خمینی (رحمت الله علیه)

"هویت" و واژگان مترادف آن یکی از مفاهیم ودال های محوری گفتمان امام خمینی (رحمت الله علیه) است. مفهوم "هویت"، هفده مرتبه در نامه ها، بیانات و سخنان امام راحل با پسوندهایی چون اصیل، انسانی، ایرانی-اسلامی، دینی، خویش و اسلامی تکرار شده است. با این وجود واژگان مترادف با "هویت" در گفتمان امام نظیر، خود، خویشتن، خودباوری و... از واژگان پرتکرار محسوب می شود. نکته ای که از لحاظ کمی حائز اهمیت است اینکه ترکیب "هویت ملی" در گفتمان امام خمینی (رحمت الله علیه) مورد استعمال قرار نگرفته است. البته اشاره به چنین روش هایی در بیان نگاه امام راحل پیرامون مفهوم هویت شاید با دشواری ها و نقد های زبان شناسانه و گفتمانی همراه باشد، اما اگر این روش را در خصوص مفاهیم مشابه دیگر که غالباً با پسوند ملی همراه می شوند نظیر: منافع ملی، اهداف ملی، امنیت ملی و... نیز در مورد کنکاش و جستجو قرار دهیم، شاید بتوان استدلال قوی تری از استنتاج اشاره شده در خصوص ترکیب "هویت ملی" ارائه نمود. اهمیت پرداختن به هویت در نگاه امام (رحمت الله علیه)، فارغ از خود تعریف در پیامدهای عملی منتج از آن تعریف نهفته است. به عبارتی دیگر، تعریف خاص امام از هویت است که سازوکارهای اجرایی و روش های زندگی فردی تا اجتماعی و حکومت را در تمامی ابعاد شکل می دهد. برای

هویت و فرهنگ از کلید واژه های اساسی در جامعه شناسی به شمار می رود. دانشمندان علوم اجتماعی و روانشناسی تعریف یکسانی از هویت ندارند ولی آنچه مسلم است هویت رابطه مستقیم و انطباق نسبتاً جامعی با فرهنگ هر فرد و جامعه دارد. هویت را می توان بر اساس ارزش ها، باورها، آداب و سنن، اعتقادات و هنجارها از یک فرد یا جامعه تعریف کرد، بطوری که حاصل جمع عناصر فرهنگی فرد و جامعه محسوب می شود. در فرهنگ معین برای تعریف هویت "آنچه موجب شناسایی فرد باشد" بیان شده است. (فرهنگ معین، ۱۳۸۰: ۴۰۵) شناخت و تعریف و فهم کارکرد هویت در گرو شناخت ماهیت و کارکرد فرهنگ است و فرهنگ به معنای پروراندن و تعالی بخشیدن است "بطور کلی هویت ها یا خاستگاه دینی دارند و تعالیم و آموزه های علمی و وحیانی در ایجاد آن نقش محوری ایفا می کنند و یا مادی هستند و آرمان ها، ارزش ها و غایات مصنوع بشری را مورد توجه قرار می دهد (رفیع پور، ۱۳۸۵: ۲۹۵) هویت در معنای لغوی؛ یعنی، حقیقت و ماهیت چیزی؛ یا هویت پاسخ به سؤال چه کسی بودن و چگونه بودن است. در تعریف فلسفی، هویت همان حقیقت جزئی است "الحقیقه تسمی هویت یعنی هر گاه ماهیت با تشخص لحاظ و اعتبار شود هویت گویند"، و لذا، میتوان گفت هویت تشخص ماهیت در خارج است (کرجی، ۱۳۷۵: ۲۶۵)

خداوند پیامبران را برای مدیریت او فرو فرستادند...“ (همان، ۷۹-۷۸)

بنابراین درباب انسان و کیستی آن در منظومه فکری امام (رحمت الله علیه) باید گفت، انسان موجودی ثنوی، عاقل، بهره‌مند از جوهره‌ای الهی، آزادی و... معرفی می‌شود. بدین ترتیب هویت دراندیشه امام در قالب “بندگی خدا” تعریف می‌گردد. اما انسانی با این ویژگی‌ها و با تمرکز بر بحث بندگی خدا، احساس تعلق را در خود در قالب چه جامعه‌ای بایستی پی جویی کند؟ (صالحی، ۱۳۸۵: ۱۱۶) امام خمینی (رحمت الله علیه) با اعتقاد به وجود هویتی ذاتی برای انسان که همان هویت فطری اوست، معتقد است از آنجا که جامعه مجموعه‌ای از انسانهاست؛ این هویت‌های فردی مسیر هویت جمعی را شکل میدهند و بنابراین هویت واقعی جوامع نیز متأثر از هویت اصیل انسانی و هویت فطری است که باید برای احیای آن کوشید (فوزی، ۱۳۸۴: ۱۰۰) در حقیقت از آنجا که انسانها دارای هویت واحدی بر اساس فطرت خود هستند، جوامع نیز میتوانند هویت واحد یابند و جامعه‌ها و تمدنها و فرهنگ‌ها به سوی یگانه شدن، متحدالشکل شدن و در نهایت امر، در یکدیگر ادغام شدن سیر کنند. در این صورت آینده جوامع انسانی، جامعه جهانی واحد تکامل یافته است که در آن همه ارزش‌های امکانی انسانیت به فعلیت میرسد و انسان به کمال حقیقی و سعادت واقعی خود و سرانجام به انسانیت اصیل خود خواهد رسید (همان، ۹۹). به این ترتیب امام واحدهای جمعی مبتنی بر نژاد و قوم و مرز خاص سرزمینی را فاقد اصالت میدانند و بر اصالت واحدهایی تاکید دارند که با احیای هویت فطری انسانی، هویت اصیل خود را باز یافته است که در آن صورت واحدهای جمعی مصداق کثرت در عین وحدت و وحدت در عین کثرت خواهد بود. یعنی در عین تنوع در ظاهر از روح واحدی برخوردار خواهند بود.

بدین ترتیب در نگاه امام، هویت شخصی انسان اصالتاً از نوع الهی است با دو نشئه: یکی کمال خواهی که اصلی است و دیگری ترس و گریز از نفس که عرفی است. انسان با سرشتی این گونه به جهان طبیعت و اقتضائات آن وارد میشود و محاط بدن میگردد. بر اساس اهمیت تربیت، مربی و ماده‌ی تعلیم یعنی پیامبران و کتابهای آسمانی، میتوان انسانها را به دو گروه کلی تقسیم نمود: محجوبان و روشن شدگان. محجوبان، محروم از تربیت پیامبران و دور شده از فطرت اصیل اند. و روشن شدگان، راه یافتگان به کمال و فطرت اصیل الهی متأثر از تعلیم پیامبران و کتب آسمانی اند. علاوه بر این، از آنجا که انسانها دارای فطرت الهی اند، مسأله‌ی نژاد و مقوله بندی‌های اجتماعی‌ای از این دست، نسبتی با هویت اصیل شان ندارد و مانعی هم برای آن نیست و قابل پذیرش است. ما هم عربیت را عجمیت را و ترکیت را و همه نژادها را پذیرا هستیم” (امام خمینی، ۱۳۶۱، ج ۱۴: ۶۸)

از نگاه انسان شناسی حضرت امام هر عامل به ویژه از نوع عقیدتی آن که در تعارض با عالم‌رهای بخش انسان از حجاب‌ها و هدایت‌گر او به کمال باشد، مردود و مطرود است. در این میان جهان بینی‌هایی که حجاب‌های محیطی را افزایش میدهند و با تعریف هویتی غیر دینی و اسلامی برای انسان، او را از مسیر حرکت به سوی کمال، به بیراهه‌ی تقسیم و منازعه منحرف می‌کنند، مردودند. ملیت‌گرایی افراطی از این گونه عقاید است.

بر این اساس باید گفت که امام خمینی (رحمت الله علیه) با ملاک قراردادن این تعبیر از انسان به عنوان ضابطه‌ی اصلی در نگاهی آرمانگرایانه و مطلوب جوانانه هم هویت‌های خرد را می‌پذیرند، هم تلاش می‌کنند آن را در قالب هویت عالی تری تجمیع نمایند و هم بنا به شناختی که بر همین اساس یعنی وضع موجود و مطلوب از ایران و جهان اسلام دارند، می‌کوشند وضع موجود انسانی را به سوی مطلوب سوق دهند. ادامه دارد.....

فهم بهتر نگرش و تعریف امام (رحمت الله علیه) از هویت ملی، قبل از هر چیز نیازمند بررسی عوامل موثر بر این نگرش می‌باشیم. (خسروی، ۱۳۹۱: ۱۶۶)

نگرش حضرت امام خمینی (رحمت الله علیه) در حوزه‌ی هویت این است که جمهوری اسلامی ایران هویتی اسلامی و ایرانی دارد. برای مثال، ایشان در پیامی به مجلس شورای اسلامی می‌نویسند: “مجلس شورای اسلامی از ویژگی‌های خاص برخوردار است که مهمترین آنها اسلامی-ملی بودن آن است. اسلامی است که تمام تلاشش در راه تصویب قوانین غیر مخالف با احکام مقدس اسلام است و ملی است که از متن ملت جوشیده است. بنابراین امام خمینی (رحمت الله علیه) منطبق بودن اسلامیت با جمهوریت (ایرانیت) را مدنظر قرار می‌دهند. در دیدگاه حضرت امام (رحمت الله علیه) هویت صبغه‌ی فرهنگی دارد. بی‌شک بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه است. اساساً فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل میدهد. بر همین اساس حضرت امام راحل می‌فرمایند “فرهنگ اساس ملت است، اساس ملیت یک ملت است. اساس استقلال یک ملت است. (صحیفه نور، ج ۶، ص ۱۴) در نگرش حضرت امام (رحمت الله علیه) ضمن اینکه هویت در حد هویت فردی و قومی متوقف نمی‌شود، بلکه فرد در مراحل رشد به هویتی بالاتر یعنی هویت ملی، اسلامی و دینی دست می‌یابد. امام (رحمت الله علیه) عنصر تعیین کننده در هویت ایرانی را فرهنگ اصیل اسلامی می‌داند و هرگونه تلاشی برای حذف یا کم رنگ کردن یکی بر علیه دیگری را بحران هویت تلقی می‌نماید. (برزگر ۱۳۷۹: ۱۴۳)

بی تردید یکی از دلایل نفی گرایش‌های ملی گرایانه در نگاه امام (رحمت الله علیه)، مرور تجارب تاریخی دوران معاصر است. آنچه که دریانات و نوشته‌های امام راحل مشهود است این است که ایشان دربره‌های مختلفی با راجع به نمونه‌های تاریخی معاصر به ویژه دوران قاجار و پهلوی اول و دوم، طرح مباحث ملی گرایانه از سوی برخی افراد را دروغ و فاقد گزارش‌های مشاهداتی عینی می‌خواندند. به عبارتی دیگر امام رابطه‌ای منطقی میان حرف و عمل و ادعاها و عملکردهای کسانی که بر هویت ملی و نمادهای ملی گرایانه تاکید داشتند، مشاهده نمی‌کرد. ماکه می‌گوییم جمهوری اسلامی، مجلس شورای اسلامی، برای اینکه از آن امامزاده ما معجزی ندیدیم! پنجاه سال است، بیشتر، ما را عقب رانند، پنجاه سال بیشتر است که اینها کارشکنی کردند” (صحیفه امام، ۳۳۵: ج ۱۲)

تحلیل امام خمینی (رحمت الله علیه) از هویت برمبنای انسان شناختی و تعریفی است که از ویژگی‌های انسان دارد، بنابراین نگاه امام به هویت نگاهی فردمحور است، که هم در بعد فردی و هم بعد جمعی تأثیرگذار است، که باید آن را در بررسی دیدگاه‌های امام درباره هویت ملی مورد توجه قرارداد.

از نگاه امام، انسان موجودی با فطرت دوگانه الهی است. به عبارتی، “عشق به کمال مطلق” و “تنفر از نقص، شر و شقاوت” دو ودیعه فطری نهاده شده در انسان است، که هویت فرد ناشی از آن است. چنانکه بیان می‌دارند: “حق تبارک و تعالی دو فطرت و جبلت به او انسان مرحمت نمود... یکی فطرت عشق به کمال مطلق و خیر و سعادت مطلقه است که در کانون جمیع سلسله بشر... مخمور و مطبوع است... دیگری فطرت تنفر از نقص و انزجار از شر و شقاوت است. (ج ۱۵، ص ۷۷، ۸۷).” اما هویت این موجود ناشی از احاطه اقتضائات حیات طبیعی اوست که همچون حجابی بر فطرت مخمر الهی اوست: “و چون انسان ولیده عالم طبیعت و فرزند نشئه دنیاست... از بدو خلقت در غلاف طبیعت تربیت شود و روحانیت و فطرت در این حجاب وارد شود و کم‌کم احکام طبیعت بر آن احاطه کند... از آن جایی که خروج از این حیات و حجاب آسان نیست،

همرزم شهیدان

بخشی از خاطرات سرتیپ خلبان دکتر علی محمد نادری

تهیه و تنظیم: معلم خلبان محمد داوود اردانی

سرتیپ خلبان دکتر علی محمد نادری متولد ۱/۲/۱۳۲۹

شهرستان نهاوند

تحصیلات

- اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان ابن سینای نهاوند
- آموزش نظامی و پروازی در داخل کشور به مدت یک سال و نه ماه

- اخذ گواهینامه خلبانی از ایالات متحده آمریکا
- دارای دانشنامه کارشناسی ارشد مدیریت (دافوس)
- موفق به دریافت دکترای دفاعی

سوابق عملی و اجرایی

- معلم خلبان و خلبان آزمایشی شکاری اف ۵
- فرمانده پایگاه هوایی وحدتی دزفول
- فرمانده پایگاه هوایی تبریز
- فرمانده آماده و پشتیبانی و معاون آماد و پشتیبانی نهاجا
- مدیر عامل صنایع هوایی نیروهای مسلح (یاشی)
- جانشین رئیس ستاد و معاونت هماهنگ کننده نیروی هوایی
- رئیس دفتر مطالعات راهبردی نیروی هوایی
- مشاور سازمان عالی سازمان هوایی نیروهای مسلح
- وی در خلال جنگ تحمیلی؛ بیش از ۵۰ سورتی مأموریت جنگی برون مرزی؛ ۱۰۰ سورتی مأموریت پشتیبانی هوایی نزدیک از نیروهای سطحی؛ ۱۶۱ مأموریت اسکرامل و پوشش هوایی و کلاً ۸۰۰ سورتی پرواز در پرونده اش ثبت شده است.
- نامبرده دارای مشاغل مختلف در جایگاه سرلشکری بوده و مفتخر به پنج سال ارشدیت جنگی؛ بیست فقره تشویق؛ دریافت لوح سپاس و تقدیر و دریافت مدال فتح ۲ از دست مبارک مقام معظم رهبری شده است.
- او از قهرمانان ستاره های نبرد هوایی و چهره های ماندگار سر زمین ماست.

بخشی از خاطرات ایشان

تلخترین خاطره جنگی این امیر شجاع مربوط است به تاریخ ۱۵ مرداد ۱۳۶۶ و شهادت مظلومانه سر لشکر خلبان عباس بابایی در کابین عقب هواپیمای اف ۵ که او خلبانی اش را بر عهده داشت.

آن ها به روال همیشه که شهید بابایی ابتدا خودش منطقه عملیات را از زمین و هوا بررسی میکرد؛ به جبهه سردشت رفته بودند تا ضمن واریسی اوضاع هدف و بمباران آن؛ اطلاعات کافی برای ادامه عملیات توسط سایر خلبانان را کسب کنند.

پس از رها کردن بمب ها در نقطه اصابت دلخواه در خاک عراق،

به سمت خاک کشورمان بر می گردند و در ارتفاع پایین پرواز را ادامه می دهند. به منطقه سر سبز و چشم نواز سردشت می رسند.

بابایی با لهجه قزوینی می گوید «نادری نگاه کن بهشت است

؛ الله اکبر؛ الله اکبر... صدای تکبیر گوی ما با اصابت شی خارجی

به کابینش خاموش و بابایی ساکت و کابین متلاشی گردید. ترکش

به پشت گردن و بازوی چپ من نیز اصابت نمود. مه ودود

غلیظی کابین جلو را فرا گرفت و هوا پیمای لحظه ای

از کنترل خارج و به سمت ارتفاعات منطقه در حال

سقوط بود؛ با توجه به رعایت دستورالعمل های پرواز

و توکل هواپیمای من از وضعیت بحرانی نجات دادم.

اول اینگونه تصور می شد که عباس توسط شی

انفجاری به بیرون پرتاب شده است. در آینه نگاه

کردم و چتر پاره شده مرتعش در باد او به این باور

رسیدم که او با صندلی پران به بیرون پرتاب نشده

است؛ ولی هیچ اثری از شهید در کابین مشهود نبود.

من با رادار تماس گرفتم و گفتم به احتمال قوی موج

انفجار عباس را به بیرون از کابین پرتاب کرده است.

پس از اعلام وضعیت اضطراری به سمت پایگاه تبریز پرواز را

ادامه دادم برای فرود خود را آماده کردم؛ برای کاهش ارتفاع

و سرعت متوجه شدم که دسته گاز گیر کرده و کم نمی شود، با

سرعت زیاد فرود آمدم و اجباراً از نت باریر (توری که در انتهای

باند نصب می گردد) برای متوقف نمودن هواپیما استفاده نمودم،

پس از توقف هواپیما مشاهده نمودم که دست شهید در پشت دسته

گاز حائل شده و به همین دلیل من قادر به کنترل قدرت و سرعت

هواپیما نبودم. وی انفجاری کلاه پرواز و ماسک اکسیژن را از روی

سر شهید کنده و به بیرون پرتاب کرده است عباس در داخل کابین

و کف فرو رفته بود و ترکش چند جای بدنش را شکافته بود.

او در روز عید قربان که قرار بود خودش در جوار خانه خدا به

زیارت و قربانی بپردازد از راهی میان بر به عرش اعلا پیوست.

این گونه خلبان بسیجی و خستگی ناپذیر صحنه های

شهید غلامعلی خوشنیت

شهید اصغر صدری نوشاد

شهید بیژن هارونی

روی پادگان دو کوهه یک گلوله پدافند ارتفاع پست پادگان نیروی زمینی به باک خارجی بنزین من اصابت کرد و چراغ اخطار بنزین باک کمی بعد روشن شد؛ با این حال به پرواز ادامه دادیم و روی هدف از پیش تعیین شده به محض رها کردن بمب ها؛ هواپیما مورد اصابت موشک سام ۶ دشمن قرار گرفت با نا امن شدن اوضاع؛ دسته پروازی ما با اعلام وضعیت اضطراری مجبور شد در پایگاه هوایی همدان فرود بیاید.

پس از فرود مشاهده کردم که موشک سام ۶ پنج مقرر های نصب بمب زیر هواپیما را از هواپیما جدا کرده است.

در مورخه ۵۹/۸/۱۷ . مأموریت دیگری به من و اصغر صدری نوشاد محول شد. این بار قبل از ما هواپیمای شماره ۷۱۴۱ به خلبانی غلام علی خوش نیت مورد اصابت همان سایت موشکی خودی قرار گرفت و سرنگون شد. او هم به خیل شهدا پیوست. چیزی نمانده بود که ما نیز به همان سرنوشت دچار شویم؛ که با هوشیاری به موقع از معرکه جان سالم به در بردیم.

بالگردهای تجسس و نجات هم پس از اعلام وضعیت اضطراری و نواختن زنگ خطر به طرف مختصات مورد نظر جهت نجات خلبانان سانحه دیده به پرواز در آمدند.

ثبت و ضبط و بیان این تراژدی های تأسف بار و غم انگیز درسی است برای تجربه آموزی نسل جوان تا تجربه های ناگوار ما را در آن روزگاران در تبدیل به آموزه های مفید و شیرین آینده غفلت نکنند. ان شاءالله...

منابع: گفتگوی اختصاصی با امیر سرتیپ خلبان علی محمد نادری
تصویرشهادت؛ مدیریت حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس نهجا، جناب سرهنگ علیرضا امجدیان

با تشکر از ریاست محترم دفتر مطالعات و تحقیقات نهجا، امیرسرتیپ ۲ خلبان دکتر نیک بخش حبیبی

نبرد حق علیه باطل در زمین؛ هوا و دریا؛ دعوت حق را لبیک گفت و با چتر زیبای شهادت به حسینیان زمان پیوست.

راوی؛ بنا به اظهارات تعدادی از مطلعین، معتمدین، متدینین و موثقین که به دیدار حاجی از حج برگشته شادروان حاج مهدی دادپی که در آن زمان فرمانده منطقه هوایی مهرآباد بود رفته بودند، حاج مهدی اظهار می دارد: زمانیکه خبر شهادت عباس را شنیدم، فکر کردم در مکه درگیری شده و به شهادت رسیده است، به جان فرزندانم ایشان را در روز عرفه با لباس احرام چند صف جلوتر از خودم دیدم که اشک می ریزد و دعا می خواند!

بنده در مسجدالنبی ستاد نیروی هوایی بودم که شهید مصطفی اردستانی بعد از اعلام رسمی اسامی تعدادی از خلبانان شهید و جاویدالآثر مدعی بود که عباس زمان شهادتش را می دانسته است؛ و گفتار شهید به همسرش نیز دلیل بر این ادعاست.

امیر علی محمد نادری از اولین روزهای جنگ چنین نقل می کند: در روزهای اول جنگ تحمیلی از هم گسیختگی نظم؛ نبود فرماندهی و کنترل مناسب و همین طور نبود هماهنگی بین یگان ها سبب وار آوردن خسارت و آسیب های جبران نا پذیری به نیروهای خودی شد. (این وضع با توجه به شرایط انقلابی کشور امری طبیعی بود؛ ضمن اینکه در همه جنگ ها در صدی از تلفات نیروهای خودی مربوط است به نا هماهنگی هایی که بین این نیروها به وجود می آید که در صورت غافل گیر شدن درصد آن بالا می رود) مصداق این موارد تلخ را می توان در روز ۱۳۵۹/۷/۲ ببینیم. با سروان عسکری از پایگاه هوایی دزفول برای عملیات به منطقه چنانچه می رفتیم.

پرواز قبل از ما به لیدری سروان بیژن هارونی با هواپیمای شماره ۷۰۳۱ به پرواز در آمد که مورد اصابت موشک هاگ پدافند خودی قرار گرفت و بیژن به شهادت رسید؛ ما هم بعد از او به طرف نقطه اصابت دلخواه به پرواز در آمدیم.

فاتحان درهٔ قطور

PDF Compressor Free Version

بیان و نحوه پاکسازی و بازگشایی راه آهن ایران و
ترکیه که در ابتدای انقلاب اسلامی به دست افراد و
احزاب فرصت طلب در سال ۱۳۵۹ تصرف و بسته شده بود

معلم خلبان محمد داوود اردانی

دو چیز حاصل عمرست نام نیک و ثواب
وزین دو درگذری کل من علیها فان
(سعدی)

و وسایل ترابری را به غارت می-برند و مرکز گروهان ژاندارمری قطور و پاسگاه
های بله جوک، میرعمر، ترس آباد، رازی و غیره سقوط و در اختیار اعضاء حزب
منحله دموکرات قرار می گیرد.

پس از تصرف واحدهای مورد بحث به استناد سوابق موجود با اجرای حرکات
ایذائی و کمین و راه بندی و ایجاد رعب و وحشت حدود ۶۴ نفر از پرسنل
نظامی و غیر نظامی از جمله آقای کوچری، فرماندار شهرستان خوی و
سرهنگ ژاندارمری سید احمد احمدیان مرزبان درجه یک خوی و سرهنگ
ژاندارمری سید جلالی، فرماندهی هنگ ژاندارمری ماکو و همچنین پاسدار
رحیمی، معاون اطلاعات و عملیات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی شهرستان
خوی را به شهادت رسانده و ۲۸ نفر نظامی و غیر نظامی را دستگیر و به
اسارت و گروگان می برند و در حقیقت در منطقه قطور به زعم خود حکومتی
تشکیل دادند و قرارگاه خود را در ایستگاه راه آهن رازی مستقر و در حدود
مدت ۵ ماه منطقه در اختیار اشرار قرار داشت.

پس از وقوع حوادث ناگوار فوق به استناد امر حضرت آیت... امام خمینی رضوان الله
تعالی علیه فرماندهی کل قوا برای پاکسازی منطقه از اشرار و فرصت طلب ها به امیر
سرلشکر مرحوم قاسمعلی ظهیرنژاد، فرماندهی وقت نیروی زمینی ارتش جمهوری
اسلامی ایران که با حفظ سمت سرپرستی ژاندارمری کل کشور را بعهده داشتند
اوامر موکد صادر و ابلاغ می گردد و در نتیجه ماموریت پاکسازی منطقه از وجود
اشرار و بازگشایی خط آهن ایران به کشور ترکیه در اوایل اردیبهشت ماه سال ۱۳۵۹
به اینجانب سرهنگ محمد تاجدینی محول می گردد.

پس از ابلاغ ماموریت و بررسی وضعیت و طرح ریزی عملیاتی و برآورد
پرسنل و ماتریل مورد نیاز، با در اختیار گرفتن در حدود ۲۵۰۰ نفر پرسنل
نظامی و غیر نظامی و وسایل مورد نظر و پشتیبانی تدارکاتی مستقیم از
تهران، بدون دخالت ناحیه ژاندارمری آذربایجان غربی، با عنایت خداوند قادر
عملیات پاکسازی دره قطور اول تیرماه سال ۱۳۵۹ قاطعانه و با مداومت و به
صورت ضربتی شروع و با استعانت حضرت حق در تاریخ ۲۵ تیرماه ۱۳۵۹
در ظرف ۲۵ روز خاتمه و خط آهن ایران و ترکیه که در حدود مدت ۵ ماه
تعطیل بود با حضور آقای دکتر بنی صدر ریاست جمهوری وقت ایران و آقای
دکتر شهید مصطفی چمران وزیر دفاع وقت و امیر سرلشکر قاسمعلی ظهیر
نژاد فرماندهی نیروی زمینی و سایر مسئولین راه آهن تهران و تبریز و آقای

به استناد اسناد موجود پاکسازی شمال و شمال غرب و درهٔ قطور از مزدوران
گروهک های معارض و منافق که به زعم خود در آن منطقه حکومتی تشکیل
داده بودند، به امر حضرت آیت... امام خمینی (ره) و به فرماندهی سرهنگ
جانباز محمد تاجدینی با بکارگیری بالگردهای نیروی هوائی و هوانیروز و
ژاندارمری (ناجا) و آتش پشتیبانی جنگنده های نهجا و بالگردهای کبری از مؤرخهٔ
۱۳۵۹/۳/۱ لغایت ۱۳۵۹/۴/۲۴ پاکسازی شد. در این راستا بالگردهای نهجا تا
مؤرخهٔ ۱۳۶۰/۲/۳۱ پشتیبانی رزمی ستون عملیاتی خوی را به عهده داشتند و
آخرین مأموریت توسط نگارنده (اردانی) و خلبان حسین آقائی و مهندس پرواز
مجید دشتیان در رابطه با زندان دولتو انجام گردید. در ادامه نتیجه عملیات را از
زبان فرمانده مؤمن، متعهد، متخصص و شجاع فاتحان درهٔ قطور را تقدیم میدارم.
در ابتدای انقلاب شکوهمند اسلامی نو پای ایران، کشور عزیز ما در اقصی نقاط،
مواجه با درگیریهای متعدد با احزاب و گروههای مخالف و افراد فرصت طلب
داخلی تحت حمایت مادی و تسلیحاتی بیگانه بود و اشخاصی که در ۳۹ سال قبل
یعنی سال ۱۳۵۸ لغایت سال ۱۳۶۲ مسئولیتی در کشور عزیزمان ایران داشتند
بهتر و بیشتر تجزیه و تحلیل کننده وضعیت خواهند بود. زیرا تعدادی شرایط را
دیدند و بعضی ها هم شنیدند، به هر تقدیر در تمام این فراز و نشیب ها خداوند
قادر متعال، نگهدار و نگهبان اهداف مقدس اسلامی و میهن بود و بس.

در این شرایط بحرانی، شخص یا شرور و یا فرصت طلبی به اسم ستار مامدی از
طایفه مامدی منطقه شیپران آذربایجان غربی با سوء استفاده از بازار آشفته روز
و ضعف قدرت مرکزی و عدم انسجام نیروهای دولتی بر اساس مصوبه کنگره
چهارم حزب منحل دموکرات کردستان به رهبری دکتر عبدالرحمن قاسملو با
حدود تعداد ۳۰۰ نفر از احزاب منحل دموکرات کردستان و این الوقت، ماموریت
پیدا می کند که در مناطق قطور و الند و خوی آذربایجان غربی شرارت را شروع
و منطقه را در اختیار بگیرد و داعیه خود مختاری کردهای ایرانی را داشته باشد
و در نتیجه در حدود دی ماه سال ۱۳۵۸ ستار مامدی، با اشرار وابسته طبق
ماموریت واگذاری به گروهان ژاندارمری دره قطور و تعداد ۱۷ پاسگاه ژاندارمری
تابعه حمله و در نتیجه پاسگاه ها را تصرف و کلیه اسلحه و مهمات و تجهیزات

قادر متعال و لطف ائمه اطهار، تعداد ۲۸ واگن در ساعت ۱۹۰۰ مورخ ۱۳۵۹/۴/۲۵ از ایستگاه رازی دره قطور حرکت و در ساعت ۲۰:۰۰ مورخ ۱۳۵۹/۴/۲۵ به ایستگاه قره تپه وارد و بدین ترتیب راه آهن ایران و ترکیه بازگشایی شد» به فرماندهان نیروی زمینی و ژاندارمری آذربایجان غربی مخابره گردید.

در حدود ساعت ۲۱:۰۰ مورخ ۱۳۵۹/۴/۲۵ امیرسرلشکر ظهیرنژاد تلفنی با اینجانب در خوی تماس گرفتند و از جانب فرماندهی کل قوا و خودشان، این موفقیت را تبریک گفتند و ناگزیر به بیان

بزرگوارانه و منش اخلاقی و انسانی تیمسار می پردازم؛ ایشان ضمن این که به علت این توفیق بسیار خوشحال بودند، در پشت تلفن با احساس پاک و صادق گریه می کردند و فرمودند (تاجدینی دست های شما قهرمان را می بوسم) در جواب این مرد بزرگوار گفتم (امیر من بر حسب وظیفه دست حضرت تعالی را می بوسم و این ماموریت یک وظیفه ملی، مذهبی، میهنی بود که با هدایت شما انجام دادم).

پس از بازگشایی خط آهن ایران و ترکیه، از آقای علیزاده خواستم برای تخلیه وسایل ایران که در کاپ کوی ترکیه در انبارها گذاشته اند و مقدار قابل توجهی هزینه انبارداری به ترک ها می دهیم نیاز به ۲۲۰۰ واگن می باشد و باید در ظرف ۱۵ روز این بارها به ایران حمل و در جای مناسب تخلیه گردد. آقای علیزاده با اعمال مدیریت قوی و با همکاری عناصر ستادی که در اختیار داشت، برای حمل واگن های محتوی وسایل تعداد ۵ دستگاه دیزل از خط های تهران به خوزستان و تهران به گرگان و تهران به جلفا احضار و از ۱۳۵۹/۴/۲۵ لغایت روز ۱۳۵۹/۵/۱۵ کلیه وسایل موجود در ایستگاه کاپ کوی ترکیه با فعالیت شبانه روزی تحت نظارت مستقیم مامورین ژاندارمری از نظر انتظامی به داخل ایران عزیز منتقل گردید و خیال ما راحت شد.

(نگارنده) در خاتمه به رسم فتوت و جوانمردی، از خلبانان و کارکنان پایگاه های شکاری تبریز و همدان و خلبانان شاخص نهجا در این عملیات، علی اصغر عقیلی مقدم، مصطفی طاهری، جعفر عمادی، ناصر همایونپور، حسین آقایی، شعبان قهرود، محمد طیبی، جواد محمدیان، صمد علی بالازاده، عباس حجازی، فرزاد آریانپور، محمد مشتاق عراقی، احمد خروطی، ابراهیم قربانی، حسین ناظم که در خط مقدم این عملیات بوده اند تشکر و قدردانی می نمایم و به روان پاک شهیدانی که در این عملیات جانفشانی کردند، شهید خلبان محمد کریمی پناه، شهید خلبان غلامعلی عادلپور دهنوی، شهید خلبان اسد... طالع، شهید خلبان مهدی سالمی (این عزیزان در عملیاتهایی بعدی به شهادت رسیدند) و شادروان داوود بالازاده فرمانده شجاع پادگان خوی درود می فرستم، در این عملیات سروان (سرتیپ ۲) خلبان علی اصغر عقیلی مقدم بیاس شهامت و شجاعت و ایثاری که از خود نشان داده بود، مفتخر به دریافت یک قبضه اسلحه گردید، نامبرده شخصیتی است که اولین مجوز حمل سلاح را بعد از انقلاب از مرحوم آیت ا... مهدوی کنی وزیر کشور وقت در یافت می دارد. به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی است.

منبع: گفتگوی اختصاصی با فرمانده عملیات

دکتر حقگو استاندار آذربایجان غربی و سایر مسئولین و مقامات شهرستان های خوی، ارومیه، تبریز، سلماس بازگشایی شد.

در عملیات مورد بحث، تعداد ۶۵ نفر از احزاب و اشرا که در به شهادت رساندن ۶۴ نفر از نیروهای نظامی و انتظامی و غیر نظامی آمریت و مباشرت داشتند، دستگیر و تعداد ۱۵ نفر از آنها که مباشرت در به شهادت رساندن پرسنل داشتند به استناد دادنامه و رای دادگاه انقلاب اسلامی تبریز به ریاست آقای موسوی تبریزی محکوم به اعدام شده و پس از تایید رای مورد بحث، حکم به مرحله اجراء گذاشته شد.

پس از خاتمه ماموریت، به استناد اختیار تفویضی به اینجانب به منظور قدرشناسی از مامورین، تعداد ۲۲۴۲ نفر از نظامیان از ۶ ماه تا مدت ۲ سال به افتخار ارشدیت مفتخر و حدود ۳۰۰ نفر از جوانمردان کرد به دریافت پاداش مناسب نائل گردیدند. در جریان عملیات پاکسازی و بازگشایی منطقه قطور و راه آهن ایران و ترکیه تعداد ۷۱۳۲ قبضه جنگ افزار مختلف و تعداد ۶۱۴۹۱ تیر فشنگ جمع آوری و طبق مدارک موجود به فرماندهی لجستیکی ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران حمل و تحویل گردید.

تعداد ۲۸ نفر از گروگانهای نظامی و غیر نظامی که در اختیار ستار مامدی بودند با اعمال سیاست کاری مناسب و ترفندهای اصولی قبل از انجام عملیات ضربتی و اصلی نظامی بدون این که صدمه ای به آنها وارد شود با لطف خدا آزاد شدند.

در اجرای عملیات پاکسازی دره قطور از وجود اشرا تلفات رزمی ستون عملیاتی خوی ۱ نفر شهید و تعداد ۷ نفر مجروح شدند.

به طور کلی عملیات پاکسازی و بازگشایی دره قطور و راه آهن ایران و ترکیه یک عملیات ویژه داخلی نامنظم بود و در این عملیات خط حدی وجود نداشت. به هر تقدیر شاکر و سپاسگذار عنایت و کرامت ایزد تبارک و تعالی از هر جهت هستیم.

پس از بازسازی دره قطور، مسیر خط آهن از ایستگاه رازی تا ایستگاه قره تپه سلماس احتیاج به مرمت برای عبور دیزل قطارها داشت و این فاصله ۹۲ کیلومتری باید هرچه سریع تر آماده سازی می شد، به همین جهت با ارسال تلگراف به تهران مراتب را مطرح و اقدام سریع وزارت راه و ترابری را خواستار شدم و در نتیجه در فردای آن شب آقای علیزاده معاونت وزیر راه و ترابری و مدیریت کل راه آهن سراسری ایران به اتفاق هیاتی به منطقه عملیات آمدند و با حضور فیزیکی آقای علیزاده در منطقه، کلیه امکانات ریل سازی و فنی و سیم کشی و برقراری ارتباط به محل گسیل شد و در حقیقت در حدود ۴۰۰ نفر از عناصر مختلف فنی راه آهن، در فاصله این ۹۲ کیلومتر با فعالیت شبانه روزی مشغول ترمیم و رفع نواقص و آماده کردن خط آهن شدند و تلاش آنها واقعاً تحسین برانگیز و قابل احترام بود.

بعد از آماده شدن خط آهن با عنایت پروردگار اولین قطار با تعداد ۲۸ واگن در ساعت ۱۹۰۰ مورخ ۱۳۵۹/۴/۲۵ از ایستگاه رازی حرکت و در حدود ساعت ۲۰:۰۰ روز ۱۳۵۹/۴/۲۵ وارد ایستگاه قره تپه شد.

پس از وارد شدن واگن ها به قره تپه، تلگرافی به این مضمون «با عنایت حضرت

PDF Compressor Free Version

رهائی از اسارت توسط اتحادیه میهنی کردستان عراق

تهیه و تنظیم: معلم خلبان محمد داوود اردانی

شرح مأموریت

در مورخه ۲۳ مرداد ۱۳۶۵ مأموریت بمباران هدفی در شمال شرق کشور عراق و حوالی شهر سلیمانیه، به پایگاه هوایی تبریز ابلاغ شد. من و هم‌رزم یوسف سمندریان، با دو فروند هواپیمای جنگنده اف ۵ ئی به شماره های ۷۰۷۶ و ۷۰۹۲، هرفروند مجهز به چهار تیر بمب ۵۰۰ پوندی MK82 جهت هدفی از پیش تعیین شده به پرواز در آمدیم. بعد از عبور از مرز، به نزدیکی هدف نرسیده بودیم که متوجه آتش سنگین پدافند هوایی دشمن شدیم که حکایت از لو رفتن عملیات و مأموریت ما داشت. ظاهراً ستون پنجم دشمن از عملیات آگاه شده و اطلاعات را در اختیار نیروی هوایی عراق گذاشته بود. اگر چه در ارتفاع پایین و با سرعت بالا پرواز می کردیم، ولی دیوار آتش و موشک های راداری و حرارتی پدافند دشمن هواپیمای سمندریان را به آتش کشید. او در وضعیت بدی قرار گرفته بود و از من خواست هواپیمایش را چک کنم و اوضاع را به او بگویم، این شرایط سبب شد من به جای هدف اصلی، پادگان سلیمانیه را که در داخل شهر بود بمباران کنم و به چک هواییای لیدر بپردازم. اوضاع بدتر از آن بود که فکر می کردم. یوسف چاره ای جز ترک هواپیما نداشت. وضعیت را به او اطلاع دادم و پیشنهاد کردم هواپیما را ترک کند. یوسف به وسیله صندلی پران هواپیما را ترک نمود و توسط چتر نجات به سوی سرنوشتی نامعلوم به سمت زمین فرود خود را آغاز کرد. یکی دو دقیقه بعد من هم در منطقه آتش دشمن و مسیر برگشت مورد اصابت پدافند راداری دشمن قرار گرفتم. موشک به هواپیما خورد و هردو موتور آن را به

سرتیپ ۲ خلبان جانباز عباس رضانی میمی
متولد ۱۳۳۱/۶/۲۰ تهران

تحصیلات

- اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان ادیب تهران محله سلسبیل (رودکی)
- گذراندن دوره های نظامی
- اخذ دیپلم زبان و گواهینامه خلبانی جت از ایالت متحده آمریکا

سوابق عملی و اجرایی

۱. معلم خلبان و خلبان آزمایشی هواپیمای شکاری اف ۵_
۲. جانشین فرماندهی مرکز آموزش های هوایی شهید خضرائی
۳. جانشین فرماندهی دانشکده خلبانی دانشگاه شهید ستاری
۴. کارشناس عالی رتبه عملیات هوایی قرارگاه مرکزی حضرت خاتم الانبیا(ص)
- در ستاد کل نیروهای مسلح
۵. وی به علت جدیت در امور محوله و مأموریت های رزمی به ۳۷ ماه ارشدیت نائل آمده است

خوشبختانه در میان رزمندگان اتحادیه میهنی کردستان عراق که مخالف رژیم صدام بودند فرود آمده بودم آنها زمانیکه مطمئن شدند من ایرانیام مرا مورد محبت قرار داده و دکتر جراحتم را پانسمان کرد. یکی از آنها که فارسی را خوب بلد بود از من پرسید شما کی هستید؟ من بجای گفتن درجه و نام فقط گفتم «رمضانی هستم». او با تعجب با لهجه کردی گفت «تو رمضانی هستی!» پس ناراحت نباش ما تو را پیش دوستان و دکتر می بریم. تعجب کردم من در خاک دشمن چه دوستانی می توانم داشته باشم؟!

رزمندگان کرد برای استتار و جلوگیری از اسارت به دست نیروهای دشمن، یک دست لباس کردی به من پوشاندند و من را با لباس مبدل همراه کاروانی از کردها که برای نجات جان من در میان دشمن بعضی تلاش می کردند به سمت مرز ایران حرکت دادند، چهار روز از راه های پر پیچ و خم و صعب العبور کوهستانی با قاطر و گاهی پیاده پشت سر گذاشتیم و وارد مرز ایران شدیم.

آنها من را به نیروهای جمهوری اسلامی تحویل دادند واز آنجا با یک فروند بالگرد به پایگاه هوایی تبریز بر گشتم. در پایگاه مسئولان و همکارانم به گرمی از من استقبال کردند، اما یوسف سمندریان بعد از چهار سال که طعم تلخ اسارت را تحمل کرده بود به سرزمینش باز گشت.

حدود شش ماه بعد که در منطقه مهاباد به مأموریت زمینی اعزام گردیده بودم متوجه تعجب آن کرد عراقی از نام فامیلی من که رمضانی است شدم. گروهی از رزمندگان ایرانی و برادران سپاه پاسداران در منطقه کردستان و شمال عراق در قرارگاه رمضان فعالیت می کردند و به خواست خداوند بزرگ آن کردها فکر می کردند، منظور من از رمضانی بودنم این است که من از رزمندگان قرارگاه رمضان هستم. و قرارگاه دارای فرودگاه و هواپیمای جنگی است.

آتش کشیدو از کار انداخت و هواپیما از کنترل خارج گردید. دعایی خواندم و به اجبار دسته پر تاب صندلی را کشیدم و لحظه ای بعد با چتر نجات خود را معلق در دل آسمان یافتم. به سرعت در حال سقوط بودم از صندلی پران جدا شدم و چتر نجاتم به آرامی باز شد بر خورد هواپیما به صخره و انفجارش را مشاهده کردم. با توجه به برخورد ساعد دست چپ به لبه کابین و آسیب دیدن مهرهای گردنم به هنگام پرش از شرایط خوبی بر خوردار نبودم ولی فکر می کردم فرود مناسبی خواهیم داشت که ناگهان در لب دره ای عمیق در میان فضائی از درختان جنگلی به شدت با زمین برخورد کردم.

درد شدیدی تمام بدنم را فرا گرفت، زمین و آسمان دور سرم می چرخید، لحظاتی بی هوش شدم، در حالت بیهوشی همزمان و دوستان شهیدم پیش چشمم ظاهر شدند، سعی کردم صدایشان کنم، ولی نتوانستم، تصویرها کم کم از نظرم محو شدند و به هوش آمدم. لبه پرتگاهی خود را یافتم، چتر نجاتم به صخره ای گیر کرده بود و مانع سقوطم شده بود، غوغای عجیبی در دلم ایجاد شده بود. احساسی از غم و شادی. شادی به خاطر نجات از درون هواپیمای شعله ور و درهم شکسته در حال سقوط و غم ناشی از اسارت....

به علت درد شدید و خون ریزی نتوانستم چتر نارنجی رنگ نجاتم را که برای دشمن نقطه شناسائی خوبی بود از صخره جداکنم و استتار نمایم. قلبم به شدت می تپید و خونریزی و درد شدید طاقتم را روبروده بود، با زحمت جعبه کمک های اولیه که همراه داشتم باز نمودم و به پانسمان زخم هایم پرداختم.

به کمک خداوند بزرگ امید و ایمان داشتم، اگر چه زخمی بودم ولی نامشخص بودن فاصله ام با دشمن، نزدیک شدن به تاریکی شب، افکارم را مشغول کرده بود که صداهایی در دره پیچید، کم کم صداها نزدیک و نزدیکتر شدند و ناگهان گردهای مسلح من را محاصره کردند.

آزاده یوسف سمندریان

خبر شکنان (۵) تنبیه متجاوز

عملیات خیبر دومین عملیات آبی خاکی جهان

معلم خلیان محمد داوود اردانی

اهداف عملیات

بازدارندگی از موشکبارن شهرهای بی دفاع
کشورمان از طرف ارتش عراق و تسلط بر جاده
العماره - بصره و قطع ارتباط نیروهای شمال و
جنوب عراق و آزاد سازی جزایر مجنون

سایت هاگ پیروزی با سه فروند از هواپیماهای حمله‌ور دشمن درگیر می‌شود و در ساعت ۰۸:۰۶ مورخه ۶۲/۱۲/۷ با پرتاب یک تیر موشک به سمت آنها یک فروند از هواپیماهای دشمن را منهدم و بقیه را متواری می‌سازد. دشمن که شکست خود را در عملیات خیبر حس می‌کند مجدداً دست به بمباران شهرها زده و در ساعت‌های ۱۳۳۰ و ۱۳۳۵ مورخه ۶۲/۱۲/۷ مردم بی‌دفاع شهرهای بانه و ایلام را با هواپیماهای خود مورد حمله قرار داده و آنها را به خاک و خون می‌کشد و تعداد کثیری را در این دو شهر شهید و مجروح می‌سازد. گزارشات واصله از این دو شهر حاکی است تعداد زیادی خانه و مغازه و اماکن عمومی مردم در اثر این بمباران‌ها تخریب شده است. گزارشات دریافت شده حاکی است در پایان روز جاری، در ساعت ۲۴:۰۰ شهر هویزه مورد حمله هوایی دشمن قرار گرفته و تعداد دیگری از مردم این شهر شهید و مجروح گردیده‌اند. در ساعت ۱۷۱۷ یک فروند از هواپیماهای ارتش متجاوز عراقی در منطقه عملیاتی خیبر هدف آتش جنگنده‌های نیروی هوایی و یگان‌های پدافند هوایی قرار گرفت و سرنگون شد.

در ساعت ۱۳۲۹ مورخه ۶۲/۱۲/۷ هواپیماهای دشمن به پادگان سلمان فارسی باختران حمله می‌نمایند ولی به این محل به علت داشتن جنگ‌افزارهای پدافندی ارتفاع پست خسارتی وارد نمی‌شود اما حمله جنگنده‌های عراقی به شهر اسلام‌آباد در ساعت ۱۳۳۰ تعداد ۶۰ نفر شهید و ۱۵۰ نفر مجروح بر جای می‌گذارد و بیش از ۱۰۵ باب خانه و مغازه را تخریب می‌کند. شهرستان کوه‌دشت در ساعت ۱۳۴۵ مورخه ۶۲/۱۲/۷ مجدداً مورد حمله هوایی هواپیماهای دشمن قرار می‌گیرد که تعدادی از خانه‌های مسکونی این شهرستان بر سر مردم بی‌دفاع آن فروود می‌آید و بیش از ۳۰ نفر از این مردم شهید و مجروح می‌شوند.

در ساعت ۱۶۳۰ مورخه ۶۲/۱۲/۷ دو فروند از هواپیماهای مهاجم عراقی تحت پوشش رادار بندر امام قرار گرفت که جهت انهدام به سایت هاگ پیروزی واگذار می‌شود. پرسنل عملیاتی سایت مذکور در ساعت ۱۷۱۷ هنگامی که هواپیماهای دشمن در فاصله ۳۵ کیلومتری غرب سایت قرار دارند یک تیر موشک هاگ به سمت آنها شلیک می‌کند و یک فروند از هواپیماهای عراقی را منهدم می‌نماید.

در ساعت ۱۴۳۰ مورخه ۶۲/۱۲/۲۰ هواپیمای اف ۵ به خلبانی سروان اسماعیل موسوی در موقعیت لیدری دسته پروازی خیبر به مأموریت پشتیبانی از نیروهای سطحی که به درخواست ستاد ویژه منطقه جنوب اعزام گردید و در ساعت ۱۴۴۲ مورخه ۶۱/۱۲/۲۰ برابر اظهارات خلبان شماره ۲ دسته پروازی فوق سروان رضا رضانی در مختصات ۳۱۳۲ شمالی-۴۷۳۹ شرقی در منطقه هورالهوریزه در خاک عراق به علت بر خورد پرنده‌گان داخل هور و از کار افتادن موتور اقدام به خروج اضطراری از هواپیما نموده که شماره ۲ دسته پروازی پرتاب صندلی را مشاهده می‌نماید.

به استناد گزارش قرارگاه خاتم که اعلام کرد که خلبان هواپیمای مورد سانحه توسط بالگرد AB212 نیروی دریایی به خلبانی

ناخدا امیرحسین نبی‌پور و ناسروان مسعود اکبرزاده نجات یافته و در قرارگاه خاتم است و حال وی رضایت بخش می‌باشد. در ساعت ۰۷۱۰ و ۰۷۱۵ مورخه ۶۲/۱۲/۸ تعداد ۳ فروند میگ ۲۳ عراق در منطقه عملیاتی جنوب هدف آتش یگانهای پدافند زمین به هوا و شکاری‌های خودی قرار گرفت و سرنگون شدند.

در ساعت‌های ۰۷۱۰ و ۰۷۱۵ مورخه ۶۲/۱۲/۸ سیستم‌های اورلیکن مستقر در منطقه عملیاتی خیبر (منطقه قادر) اعلام می‌نمایند با دو فروند هواپیمای دشمن درگیر شده و آنها را مورد اصابت قرار داده‌اند. که یک فروند هواپیمای میگ ۲۳ عراقی برابر اطلاعات دریافتی در منطقه القرنه عراق سرنگون شده‌است. در ساعت ۱۰۵۰ مورخه ۶۲/۱۲/۹ سایت هاگ پیروزی با یک فروند از هواپیماهای دشمن درگیر می‌شود و با پرتاب یک تیر موشک هاگ به سمت هواپیما اعلام می‌نماید آنرا منهدم نموده‌است.

دشمن که شکست در جبهه‌های زمینی کاملاً برایش مسجل شده دست به حمله هوایی به شهر باختران می‌زند و در ساعت ۱۷۲۵ مورخه ۶۲/۱۲/۹ شهر مذکور را توسط دو فروند از هواپیماهای خود بمباران می‌نماید. در این حادثه تعداد ۱۲ نفر غیرنظامی شهید و بیش از ۸ نفر مجروح می‌شوند.

آتش سنگین

برای تنبیه متجاوزان در هفدهم اسفند ۱۳۶۲ سه فروند هلیکوپتر جنگنده کبری در حالیکه هلیکوپتر ۲۱۴ ما در داخل مثلث آنها برای نجات قرار گرفته بود، جهت انهدام تانک‌ها و سنگرهای دشمن به طرف جزیره مجنون به پرواز درآمدیم، رهبری تیم سنگین آتش را ستوان جواد عابدی که یکی از ستاره‌های نبرد هوایی است به عهده داشت، این جوانمرد دل‌آور با شجاعت گفت: اگر لازم شد جاده العماره، بصره را قطع می‌کنیم و از روی سر دشمن عبور کرده و از پشت سر، آنها را تارومار می‌نماییم.

عقربه‌های ساعت ۱۰۱۵ را نشان می‌دادند، رزمندگانی که سوار بر قایق‌ها در لایه لای نیزارها به سمت جزیره در حرکت بودند، با تکان دادن دست شادی کنان ما را بدرقه می‌کردند دود غلیظ ناشی از به آتش کشیدن خودروهای دشمن از دور مشاهده می‌شد.

پس از ۲۵ دقیقه پرواز آخرین سنگرهای خودی را پشت سر گذاشتیم، آخرین رزمنده ی (آر، پی، جی) زن که با لباس شمع‌ی مشکی در شرایط بسیار نامناسب بر روی گل و لای تک و تنها دراز کشیده بود و در کمین تانک‌های عراقی به سر می‌برد را مشاهده نمودیم.

کم‌کم به خط مقدم دشمن نزدیک می‌شدیم، گلوله‌های سرگردانی که از طرف مقابل شلیک می‌شد در هوا و زمین منفجر می‌گردید.

نیروهای عراقی با مشاهده ما در آسمان با آتش سنگین به استقبال مان آمدند و از هر طرف مثل نقل و نبات بر سر ما آتش می‌ریختند، خلبان لیدر تیم آتش فرکانس رادیو را اشغال کرد و گفت: «بچه‌ها همین جا اربیت می‌کنیم».

سه فروند هلیکوپتر جنگنده کبری در یک خط به موازات خط دشمن شروع به دور زدن نمودند تا خود را برای گشودن آتش به نقاط اصابت دلخواه آماده کنند، ما هم در فاصله مناسب قرار گرفتیم و آنها را با دقت زیر نظر داشتیم، تا در صورت بروز سانحه آنها را از مرگ و اسارت نجات دهیم و اگر هلیکوپتر نجات مورد اصابت قرار گیرد و دچار سانحه شود در صورتی که وضعیت جسمانی حادثه دیده‌گان اجازه دهد اجباراً به پایه‌های هلیکوپتر جنگنده

امیر سرتیپ ۲ خلبان
سید اسماعیل موسوی

امیر سرتیپ ۲ خلبان
رضا رمضانی

بنده ضمن رعایت دستورالعمل های پروازی و رعایت اصول ایمنی؛ که گاهی با خود زمزمه می‌کردم؛ و سعی داشتم از ذکر خدا غافل نباشم. پیروز به من گفت «داوود با خودت چی میگی» گفتم آیات شریفه‌ی قرآن تلاوت می‌کنم. پیروز گفت جان مادرت قسم هرچه می‌گویی به نیت من هم بگو» گلوله‌های توپی که از طرف عراقی‌ها پرتاب می‌شد؛ پس از اصابت به آب منفجر و آب‌ها را همچون فواره به هوا پرتاب میکرد؛ ارتش عراق جزیره را به توپ بسته بود؛ ما هرچه نزدیکتر می‌شدیم شدت باریدن گلوله بیشتر می‌شد. حدود ۵ دقیقه بلا انقطاع به طرف ما گلوله‌ی توپ پرتاب می‌کردند؛ و ما همچنان در میان آب؛ آتش و مرگ و زندگی به پرواز ادامه می‌دادیم. کمک خلبانم حال خوشی نداشت؛ صورتش گلگون شده ویر اعصابش مسلت نبود؛ به او گفتم صندلیت را به عقب بکش و چشمانت را ببند تا آرامشت را بازیابی؛ از آن لحظه به بعد در آن شرایط بحرانی مراقبت مضاعفی را می‌طلبید. بالگرد ۹۴۳۵ به خلبانی اکبر پورسیف در جزیره فرود آمد و بنده (نگارنده) با بالگرد ۹۴۳۶ در جلو رو در روی او فرود آمدم؛ تا هردو بتوانیم فضای بالا سر یکدیگر را ببینیم و ورود هواپیماهای دشمن را به هم اطلاع دهیم. مهمات بالگرد بنده تخلیه شد و آماده ی پرواز بودم که یک فروند هواپیمای شکاری عراق (میک ۲۳) را درحال شیرجه بر روی بالگرد اکبر پورسیف مشاهده کردم و بی‌اختیار فریاد زدم اکبر پرواز کن؛ پرواز کن؛ اکبر با شنیدن فریاد بنده؛ بدون فوت وقت به پرواز در آمد و راکت‌های شلیک شده‌ی هواپیمای شکاری دشمن مهمات تخلیه شده او را به آتش کشید و نابود کرد. ما بدون اسکورت و پوشش هوایی در قرارگاه جفیر سالم فرود آمديم؛ این مأموریت روی اعصاب و روان کمک من اثر بدی گذاشته بود؛ بنده در آن روز ۸ ساعت در خاک عراق پرواز کردم. این شاء الله... ادامه دارد...

کبری آویزان شده و به پشت خط مقدم انتقال داده شوند، در غیر این صورت اسارت و یا شهادت حتمی است. پس از چند لحظه جواد، خود را در موقعیت مناسب قرار داد و آتش خشم ملت خداجوی را نثار تانکها و سنگرهای عراقی نمود، هلیکوپتر جنگنده کبری سمت راست و چپ جواد هم روی مواضع دشمن آتش گشودند. صحنه جنگ عوض شد، تانکها و سنگر های مملو از مهمات دشمن به آتش جنگنده های قهرمان ما یکی پس از دیگری منفجر می‌شد، عملیات با فضل الهی با موفقیت انجام شد و همگی سالم به قرارگاه برگشتیم تا برای مأموریت دیگری آماده شویم. ساعت ۱۲:۳۰ ما دوباره با تیم سنگین آتش جهت انهدام تانک‌ها و سنگرهای دشمن به سمت جزیره به پرواز در آمديم، مواضع عراقی ها مجدداً جولانگاه آتش هلیکوپتر های جنگنده مافرار گرفت. هلیکوپترها درحال اجرای آتش روی مواضع دشمن بودند که ناگهان یکی از خلبانان جنگنده کبری روی فرکانس رادیو با هیجان فریاد زد: «جواد ۴ تیر موشک به طرف تو میاد، مواظب باش» خلبان هلیکوپتر جنگنده کبری که جواد عابدی هدایت آن را به عهده داشت، گفت: «دارمشون» تمام افکار ما متوجه جواد بود که چه می‌کند، خوشوقتنه هر چهار تیر موشک پشت سر هلیکوپتر جواد منفجر شد، ما پس از منهدم نمودن چندین دستگاه تانک و تعدادی از سنگرهای رژیم بعثی عراق به لطف خدا به سلامت به قرارگاه جفیر مراجعت نمودیم. عقربه‌های ساعت ۱۵:۰۰ ارا نشان میداد که بالگرد به شماره بدنه ۹۴۳۶ به خلبانی بنده (نگارنده) و پیروز آل آقا و بالگرد شماره ۹۴۳۵ به خلبانی اکبر پورسیف و عزت الله فروتن برای رساندن مهمات به مقصد جزیره مجنون جنوبی به پرواز در آمديم. پل درحال احداث خیبر را پشت سر گذاشتیم.

شهید هادی مقدم

معلم خلبان عتیقه چی

مهمان صخره ها

تهیه و تنظیم: معلم خلبان محمد داوود اردانی

سرهنگ خلبان جانباز محمد غلامحسینی

متولد ۱۳۳۱/۷/۴ شهرستان درود

تحصیلات

- اخذ دیپلم طبیعی از دبیرستان امیر کبیر آبادان
- گذراندن دوره های نظامی
- اخذ دیپلم زبان و گواهینامه خلبانی جت از ایالت متحده آمریکا
- دارای دانشنامه کارشناسی ارشد مدیریت نظامی (دافوس)

سوابق عملی و اجرایی

- خلبان هواپیمای شکاری چند منظوره اف ۴
- افسر یکنواختی گردان ۱۱ شکاری منطقه هوایی مهرآباد
- افسر نشریات پروازی گردان ۳۲ شکاری همدان
- رئیس دایره طرح های تاکتیکی منطقه هوایی مهرآباد
- ستوان یکم غلامحسینی در مورخه ۱۳۶۲/۴/۳۱ به عنوان خلبان کابین عقب و سروان سعید هادی مقدم به عنوان خلبان کابین جلوی هواپیمای اف ۴ به شماره ۶۵۸۴ از پایگاه سوم شکاری همدان در یک ماموریت رزمی پوشش هوایی برای محافظت از آسمان کشورمان و جلوگیری از نفوذ هواپیماهای دشمن به پرواز درمی آیند؛ در منطقه شمال غرب ایران، ضمن درگیری با چند فروند از هواپیماهای دشمن و انهدام یکی از آنها، مورد اصابت موشک هوا به هوای میراژ اف ۱ واقع می گردند، که سروان سعید هادی با هواپیما به زمین بر خورد نموده و شهید می شود و ستوان یکم غلامحسینی با چتر نجات در حوالی سردشت فرود می آید، که به علت بر خورد موشک به جلو و زیر کابین خلبان و نیز بر خورد شدید وی با صخره های کوهستانی محل فرود، ستوان غلامحسینی دچار شکستگی های متعدد در استخوان های قسمت هایی از شانه، دست، دنده ها و پاها می گردد.
- پس از اطلاع از سقوط هواپیما سرگرد عتیقه چی فرمانده گردان شکاری همدان برای کسب اطلاع از موقعیت فرود خلبانان سانحه

دیده با یک فروند هواپیمای مسلح اف ۴ برای جستجو به پرواز در می آید و تلاش برای یافتن خلبانان می نماید اما هیچگونه علامتی دریافت نمی کند. در صورتیکه جستجو باموفقیت انجام می شد و یا خلبان سانحه دیده به وسیله بیسم همراهش موفق به تماس می گردید هلیکوپتر های تجسس و نجات به سمتش به پرواز در می آمدند. با توجه به اینکه قسمت هائی از منطقه کردستان در دست احزاب مخالف و ضد انقلاب اسلامی بود بارها خلبانان سانحه دیده نیروی هوائی به دلیل نزدیکی محل سقوط به یگان های مستقر هوانیروز؛ توسط هلیکوپتر های هوانیروز نجات داده شده اند به این دلیل که منطقه فرود غلامحسینی در حیطه حزب منحل دموکرات بوده، وی به اسارت کردهای مسلح ایرانی در می آید در حقیقت اولین خلبان اسیر ایرانی بود که به مدت چهار ماه و پانزده روز در اسارت آنها بود. به دلیل نبودن امکانات پزشکی در محل اسارت و جابجائی های غیر اصولی متعدد، وضعیت سلامتی وی به شدت به مخاطره افتاد و ناچار کرد های مسلح وی را در حوالی نقده تحویل پدرش دادند، که با کمک کار کنان نیروی زمینی به بیمارستان مرکزی نیروی هوایی انتقال داده شد. سروان غلامحسینی بر اثر سانحه و عدم رسیدگی به موقع، پای راستش ۱۶ سانتیمتر و پس از عمل جراحی سه سانتیمتر کوتاه شده است که نامبرده در مورخه ۱۳۶۴/۲/۲۱ به علت کوتاهی پای راست، شکستگی استخوان ران سمت راست و خرد شدگی زانوی چپ و ضایعه عصبی نیمه مچ دست چپ بنا بر تصمیم کمیسیون پزشکی از رده پروازی بر کنار گردید. حاج محمد غلامحسینی با توجه به تحمل سال ها رنج ناشی از جانبازی بالای ۵۰ درصد شخصیتی است دوست داشتنی، محبوب، امین، متعهد، متدین، زیبا کلام، مشکل گشا، خدمتگزار و کم نظیر. وی موفق به ثبت خاطرات شخصی و پروازی و اسارت خود را در قالب کتابی با نام مهمان صخره ها به نگارش سرکار خانم راحله صبوری در انتشارات سوره سبز گردیده است.

PDF Compressor Free Version

شهر رمضان المبارك

گزارش تصویری از ماه مبارك رمضان
در مسجد جامع شهرک غرب

PDF Compressor Free Version

PDF Compressor Free Version

يك سوزن به خود (۵)

ثروت اندوزی بدون تقاخر

مهندس محمدعلی پروازدوانی

۳۵

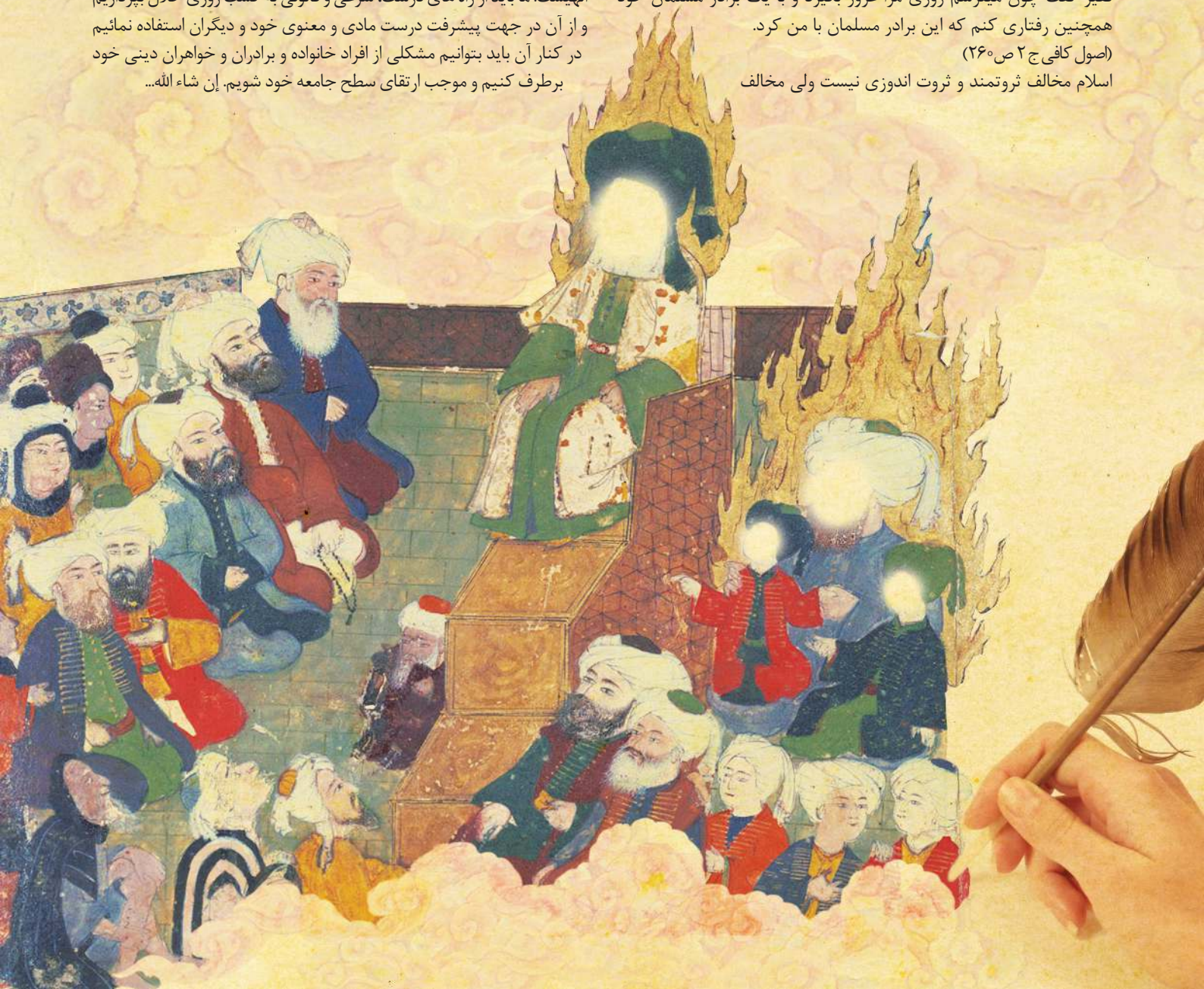
رفتارهای ناشایستی است که از سوی برخی ثروتمندان سر می زند که نشأت گرفته از غرور و فخر فروشی ایشان و در کل منیت و نفس افراد است. فخر فروشی گناهی ناخوشودنی است که متأسفانه امروزه در جامعه شاهد آن هستیم و برخی از قشر متمول جامعه از خود بروز می دهند. یکی از ابزارهای اشاعه تفاخر و نمایش ثروت، شبکه های اجتماعی از جمله اینستاگرام است. در این شبکه اجتماعی بسیاری از افراد سبک زندگی متمولانه، اتومبیل های گران، رستوران های بالاشهر و ویلاهای لوکس خود را به نمایش گذاشته و منتشر می کنند که موجب میشوند تا میان ثروتمندان یک رقابت از نمایش دارایی هایشان راه بیافتد و برای این امر پایانی نیست!!! در این بین هستند افرادی که میخواهند به دروغ خود را ثروتمند نشان دهند و کم نیستند افرادی که برای بدست آوردن چنین امکاناتی به هر کار خلاف، نادرست، خیر اخلاقی و غیر شرعی دست میزنند و از انجام هیچ گناهی هم ترسی ندارند و این آسیب بزرگ است که گریبان جامعه علی الخصوص قشر جوان جامعه را گرفته است!!!

در نظر نویسنده ثروت یکی از ابزار های سنجش افراد و یکی از روش های آزمایش الهیست. ما باید از راه های درست، شرعی و قانونی به کسب روزی حلال بپردازیم و از آن در جهت پیشرفت درست مادی و معنوی خود و دیگران استفاده نمائیم در کنار آن باید بتوانیم مشکلی از افراد خانواده و برادران و خواهران دینی خود برطرف کنیم و موجب ارتقای سطح جامعه خود شویم. این شاء الله...

در روایات آمده پیامبر طبق معمول در مجلس خود نشسته بود، یاران گرداگرد حضرتش حلقه زده و او را مانند نگین انگشتی در میان خود گرفته بودند. در این بین یکی از مسلمان که فقیری ژنده پوش بود از در رسید و طبق سنت اسلامی که هر کسی در هر مقامی که هست همین که وارد مجلسی میشود باید ببیند هر کجا جای خالی هست همانجا بنشیند و برای خود جایگاه و نقطه خاصی در نظر نگیرد. آن مرد جای خالی پیدا کرد و نشست، از قضا کنارش مردی ثروتمند بود، مرد ثروتمند لباس خود را جمع کرده و به کناری رفت، پیامبر(ص) که مرد ثروتمند را زیر نظر داشت، از او پرسید ترسیدی چیزی از فقر او به تو بچسبد؟ ثروتمند گفت: نه یا رسول الله. پیامبر پرسید ترسیدی چیزی از ثروت تو به او سرایت کند؟ مرد ثروتمند پاسخ داد: نه یا رسول الله. پیامبر پرسید پس چرا پهلوی تهی کردی و خود را کنار کشیدی؟ ثروتمند پاسخ داد: اعتراف میکنم اشتباهی مرتکب شدم و خطا کردم و اکنون به جبران این خطا و کفاره گناهم حاضر نیمی از ثروت خود را به این برادر تهی دست ببخشم تا مگر خداوند مرا ببخشد، مرد فقیر گفت: من حاضر نیستم بپذیرم چنین بخششی را!!! جمعیت گفتند چرا؟ مرد فقیر گفت چون میترسم روزی مرا غرور بگیرد و با یک برادر مسلمان خود همچنین رفتاری کنم که این برادر مسلمان با من کرد.

(اصول کافی ج ۲ ص ۲۶۰)

اسلام مخالف ثروتمند و ثروت اندوزی نیست ولی مخالف

نفقة زوجة در قانون مدنی ایران

حجت الاسلام والمسلمین احمد عزیزی

مسکن: حق مسکن از مهم‌ترین ارکان نفقه است و مرد وظیفه دارد به عنوان سرپرست خانواده برای همسر خود منزلی مناسب و در شأن او برگزیند و آرامش خاطر او را فراهم سازد.

لوازم خانه: لوازم منزل از مهم‌ترین ضروریات زندگی است که کمیت و کیفیت آن به عرف و عادت موکول می‌شود. بر این پایه، مجموعه وسایلی که برای تأمین حداقل نیازهای معیشتی زن ضرورت دارد باید برایش تهیه شود. **خدمتکار:** اگر زن، از خانواده‌های اشراف (که دارای خدمتکار و کلفت هستند) باشد، مرد باید برایش خدمتکار بگیرد.

هزینه‌های درمانی و بهداشتی: هزینه داروهایی که زن به‌طور متعارف به آن نیاز دارد و هزینه نظافت و بهداشت فردی او بر عهده شوهر است.

هزینه سفر: مخارج سفر زن اگر بیشتر از مخارج وطن باشد با شوهر نیست، ولی اگر شوهر مایل باشد که زن را سفر ببرد باید خرج سفر او را بدهد.^۱

نکات:

ماده ۱۱۰۶: در عقد دائم نفقه زن به عهده شوهر است.

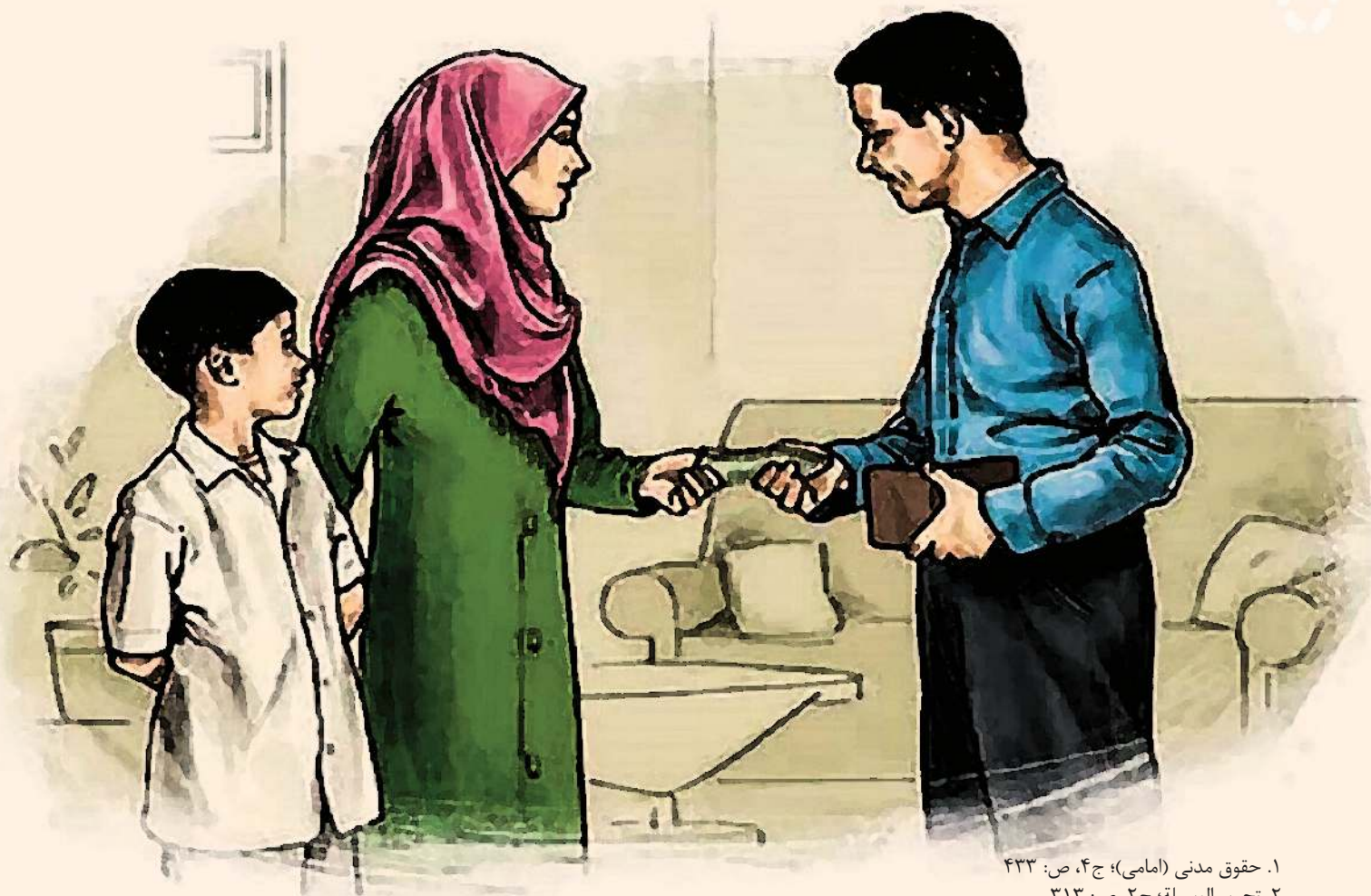
ماده ۱۱۰۸: هرگاه زن بدون مانع مشروع از ادای وظایف زوجیت امتناع کند مستحق نفقه نخواهد بود.

نَفَقَه یعنی انفاق و کمک کردن از باب نیکوکاری؛ البته این نفقه بعضاً الزام‌آور می‌شود مانند نفقه زوج و نفقه اقارب و خویشاوندان.

طبق ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی ایران، نفقه عبارتست از: همه نیازهای متعارف و متناسب با وضعیت زن از قبیل مسکن، البسه، غذا، اثاث منزل و هزینه‌های درمانی و بهداشتی و خادم در صورت عادت یا احتیاج به واسطه نقصان یا مرض.^۱

موارد نفقه زوجة در قانون

مطابق ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی نفقه زوجة عبارت است از: مسکن و پوشاک و خوراک و اثاث خانه در حدود مناسبت عرفی یا وضع زوج و خادم در صورت عادت زوجة به داشتن خادم یا حاجت او به واسطه ناخوشی یا نقص عضوی. **غذا:** غذا اساسی‌ترین بخش نفقه را تشکیل می‌دهد. معیار در غذا، مقداری است که برای سیر کردن او کافی باشد و در کیفیت و جنس باید به عرف مراجعه کرد. **لباس:** در مقدار و جنس لباس، باید عادت امثال او و شهری که در آن ساکن است و همچنین به فصلهایی از سال که به لباس نیاز پیدا می‌کند، ملاک قرار گیرد؛ اگر زن اهل تحمل و زیابپوشی است و به لباسهای زینتی و تجملی نیاز دارد واجب است که علاوه بر دیگر لباسها، به حسب حال امثال او، برایش تهیه شود.

۱. حقوق مدنی (امامی)؛ ج ۴، ص: ۴۳۳

۲. تحریر الوسیلة؛ ج ۲، ص: ۳۱۳

نشوز:

اصطلاحی در فقه و حقوق اسلامی به معنی تمکین نکردن، نافرمانی و عدم ایفاء وظایف زناشویی از سوی یکی از زوجین است. اگرچه معمولاً نشوز فقط به نافرمانی زن از طریق عدم تمکین به شوهر اشاره دارد اما نافرمانی شوهر نیز در نوشته‌های فقهی نشوز نامیده می‌شود هرچند اصطلاح تمکین در مورد شوهر استفاده نمی‌شود. هنگامی هم که این وظیفه‌ناشناسی دوجانبه باشد آن را شقاق می‌نامند.^۱

تمکین:

یکی از تکالیف زن در برابر شوهر به شمار می‌رود که به دو نوع «تمکین خاص» و «تمکین عام» تقسیم می‌شود. تمکین خاص به برآوردن درخواست‌های جنسی شوهر و تمکین عام به انجام وظایف خانوادگی، اطاعت از شوهر و پذیرفتن ریاست شوهر بر خانواده است. وظیفه تمکین عام ایجاب می‌کند که زن نظرات مرد در مورد تربیت فرزندان، امور خانوادگی، و کارها و روابط اجتماعی خود را بپذیرد و از آن اطاعت کند.^۲

حق حبس:

تنها زمانی زن می‌تواند از تمکین مرد خودداری کند زمانیست که مرد از پرداخت مهریه خودداری کند. این حق که نوعی «حق حبس» معروف به «حق امتناع زوجه» است. ماده ۱۰۸۵ قانون مدنی در این مورد گفته‌است: «زن می‌تواند تا مهر به او تسلیم نشده از ایفاء وظایفی که در مقابل شوهر دارد امتناع کند مشروط بر اینکه مهر او حال باشد و این امتناع مسقط حق نفقه نخواهد بود».^۳

محجور:

در اصطلاح حقوقی به کسی گفته می‌شود که از بخشی از تصرفات و اعمال حقوقی منع شده‌است، به عبارت دیگر حجر عبارت است از منع شخص به حکم قانون از اینکه بتواند امور خود را بطور مستقل و بدون دخالت دیگری اداره کند و شخصاً اعمال حقوقی انجام دهد و فاقد اهلیت استیفا باشد.^۴

۱. صفایی و امامی، مختصر حقوق خانواده، ص ۱۳۰.

۲. همان

۳. مهریزی، مهدی. تمکین و نشوز در فقه و قانون.

۴. جعفری لنگرودی، محمد جعفر. ترمینولوژی حقوق؛ رفیعی، محمد تقی. فرهنگ حقوقی مجد.

تفاوت نظام ریاستی با نظام پارلمانی چیست؟

در ابتدا برای تبیین موضوع باید به تبیین برخی تعاریف پرداخت. طبق تعریف (دولت - ملت)، واحد سیاسی است که دارای اقتدار و جاکمیت، قلمرو، جمعیت و حکومت است. در دوران مدرن دولت-ملت‌ها جایگزین امپراطوریه‌ها و نظامهای سنتی شده‌اند. مثلا دولت-ملت ایران در دوران مدرن جایگزین امپراطوری هخامنشی در دوران باستان شده است. طبق تعریف هر دولت (دولت - ملت) دارای یک رئیس دولت (دولت-ملت) و هم چنین یک رئیس حکومت است. رئیس دولت-ملت یا رئیس کشور مظهر وحدت ملی و هویت ملی و حل کننده اختلافات است. رئیس حکومت در واقع رئیس قوه مجریه است و ریاست هیات دولت را برعهده دارد.

در نظامهای ریاستی، رئیس کشور یا رئیس جمهور رئیس حکومت/هیات دولت هم هست و مسؤولیت اجرایی دارد. در واقع ریاست کشور با ریاست حکومت یکی است. مثلا رئیس جمهور آمریکا هم رئیس دولت-ملت/کشور/جمهور آمریکا است و هم رئیس هیات دولت/قوه مجریه آمریکا. نظام های ریاستی به صورت جمهوری اداره می شوند. در این نظام ها بین قوا تفکیک وجود دارد و قوه مجریه تا حد زیادی مستقل از قوه مقننه است. در قانون اساسی ایران علی رغم نظام ریاستی، مجلس دارای اختیارات زیادی است و دارای اختیارات نظارتی بر دولت است. اما در مقابل دولت برآمده از مجلس نیست و چندان عملا در برابر قوانینی که موافق خواستش می باشد، تمکین نمی کند در نظام های پارلمانی به نوعی بین ریاست کشور و ریاست هیات دولت تفاوت وجود دارد. در واقع در این کشورها رئیس کشور نقشی نمادین و تشریفاتی و حل کننده برخی تعارضهای قوا را دارد و رئیس هیات دولت یا نخست وزیر مسؤولیت اجرایی را بر عهده دارد. روسای کشورها تا کنون در دنیا به دو گونه بوده اند. یا رئیس جمهور هستند و یا شاه و ملکه. در این مدل چه رئیس جمهور و چه شاه (ملکه) دارای قدرت بالای اجرایی نیستند و نوعی نماد وحدت ملی و حل برخی تعارضات را دارند. اما نخست وزیر و یا صدر اعظم دارای قدرت اصلی است. او در واقع عمدتا رهبر حزب پیروز در انتخابات پارلمانی است. در واقع ما با دو گونه نظام پارلمانی روبرو هستیم: ۱- مشروطه سلطنتی (انگلستان، ژاپن و نروژ) ۲- جمهوری با نظام پارلمانی (هند و یا ترکیه). در این گونه مدلها قوه مجریه بر آمده از دل قوه مقننه است.

حقوق اساسی چیست؟

علم حقوق تقسیماتی دارد که در یک تقسیم اولیه به دو بخش عمومی و خصوصی تقسیم می شود و حقوق عمومی به دو بخش داخلی و بین المللی منقسم می گردد. و بخش داخلی آن خود اقسامی دارد که یک بخش آن حقوق اساسی می باشد. حقوق اساسی که حقوق سیاسی نیز خوانده می شود، کلیه قواعدی است که وضع و شکل حکومت یک ملت را معین نموده، اعضای رئیسه و قوای مهمه مملکت را تشکیل می دهد و همچنین روابط متقابل قوای مزبور را بیان کرده و حدود آنها را نسبت به افراد ملت معلوم می کند، در تعریفی دیگر حقوق اساسی یکی از شاخه های مهم حقوق است که اختصاصا به روابط سیاسی بین فرمانروایان و فرمانبران می پردازد. واژه «حقوق اساسی» در زبان فارسی اولین بار توسط منصور السلطنه در کتاب خود به نام «حقوق اساسی یا اصول مشروطیت» در سال ۱۳۲۷ از کلمه فرانسوی "constitutionnel" که مأخوذ از "constitution" می باشد، به کار برده شده و به معنای تأسیس نمودن، مشروطیت و اساسنامه و نظامنامه و قانون هم آمده اس. به طور مشخص و عینی، آغاز دوره حقوق اساسی به قرن هجدهم و دوران روشنفکری و اندیشه نظام دموکراتیک و کنترل قدرت بر می گردد. رشته حقوق اساسی نخستین بار در جمهوری های ایتالیایی فرارا، در حدود سال ۱۷۹۸ مطرح شد، رسماً در سال ۱۸۳۵ آن را در آکادمی فرانسه به تأیید رساند. از آن به بعد این اصطلاح به عنوان یک اصطلاح "فنی-حقوقی" معمول شد.

به جهت وجود حقوق اساسی در زیر شاخه های حقوق عمومی، موضوع مورد مطالعه حقوق اساسی، قواعد مربوط به روابط دولت و شهروندان است، چون چنین امری محور مطالعه حقوق عمومی می باشد. لذا در این حوزه است که باید به دنبال قواعد خاص و ویژه حقوق اساسی گشت. برای فهم موضوع حقوق اساسی دیدگاه های برخی اندیشمندان به شرح زیل آورده می شود:

• **آندره هوریو:** موضوع حقوق اساسی عبارت است از چارچوب بندی حقوقی پدیده های سیاسی.

• **مارس پرلو:** آن را علم قواعد حقوقی دانسته که به وسیله آن قدرت سیاسی مستقر، اجرا و منتقل می گردد.

• **ابوالفضل قاضی:** موضوع حقوق اساسی عبارت است از بررسی پدیده های نهادین شده سیاسی با شیوه های حقوقی به عبارت دیگر، موضوع اصلی این رشته از حقوق، مطالعه شکل گیری حقوقی برخی پدیده های سیاسی است و بنابراین سازمان عمومی دولت، رژیم سیاسی، ساختار حکومت و روابط قوا و حد و مرز آنها، انتخابات، مجالس قانونگذاری و همچنین حقوق و آزادی های عمومی مورد توجه حقوق اساسی است.

• **در رابطه با هدف نهایی حقوق اساسی، ۳ دیدگاه وجود دارد که عبارتند از:**

• برخی معتقدند، تعیین حدود چارچوب برای قدرت سیاسی و شیوه انتقال آن، هدف اصلی است.

• دسته دیگر، تضمین حقوق و آزادی های فردی را رسالت نهایی حقوق اساسی می دانند.

• که حقوق اساسی در نهایت ضمن تعیین و چهارچوب بندی حدود اقتدار سیاسی حقوق و آزادی های فردی را نیز تضمین می کند.

پروپاگاندا (Propaganda) چیست؟

پروپاگاندا اطلاعات است. اطلاعاتی که از قبل برنامه ریزی، هدفگذاری و طراحی شده است تا شما کاری مشخص در زمانی معین در جهتی از قبل برنامه ریزی شده انجام دهید؛ و البته، چیزی هم راجع به آن ندانید! مفهومی از دنیای سیاسی که یک شمشیر دو لبه است. ابزاری که میلیون ها نفر را در جنگ جهانی به کشتن داد و از طرفی دیگر برده داری را از قانون اساسی آمریکا حذف کرد.

پروپاگاندا در لغت به معنای تبلیغات است و در معنای اصطلاحی

عبارت است از: کوشش برای ترویج نظرات خاص سیاسی از طریق بیان واقعیات با گزارش های غیر واقعی به قصد تأثیر گذاشتن بر ذهن مخاطب و ترغیب به رفتار خاص. این عمل بوسیله دولت ها و احزاب و گروه ها صورت می گیرد و هدف اصلی آن جهت دهی افکار عمومی و القاء اندیشه ها و افکار خاص و مقبولیت بخشی عملکردها در نزد توده های مردم و افکار جهانیان است. پروپاگاندا در اشکال گوناگون، همواره در جوامع بشری وجود داشته است. این واژه در کلیسای کاتولیک که مسئولیت تبلیغ دین را داشت، ریشه دارد. در این زمان پروپاگاندا به معنای ترویج اعتقاد به نیروهای فوق طبیعت به کار رفته است. در نیمه اول قرن بیستم نازی ها و فاشیست ها از این واژه در تبیین کنترل اجتماعی و مشروعیت سازی حکومت بهره بردند. در دوران جنگ جهانی دوم نیز، دولت های درگیر جنگ با بکارگیری ابزارهای مختلف تبلیغی در جهت نیل به اهداف سیاسی خود همچون تقویت روحیه مردم و بسیج نیروها و تضعیف روحیه دشمن تلاش کرده اند. از همین دوران بود که پروپاگاندا به معنای تبلیغات سیاسی رواج یافت. در دوران جنگ سرد نیز، دو بلوک شرق و غرب به طور بسیار گسترده و پیشرفته از تبلیغات در جهت گسترش حوزه نفوذ خود علیه جبهه مقابل استفاده کرده اند.

پروپاگاندا در جهان کنونی و در عصری که عصر انفجار اطلاعات خوانده می شود در سیاست جایگاه ویژه ای دارد. گسترش وسایل ارتباط جمعی و رسانه های گوناگون، تبلیغات سیاسی را پیچیده و روز افزون کرده است. از همین رو همه دولت ها و گروه ها و احزاب سیاسی در تلاش هستند با بکارگیری همه ابزارهای تبلیغی همچون: مطبوعات، فرستنده های قوی، ماهواره، سایت های اینترنت، سخنرانی ها، سینما و ... ایده ها و اندیشه های خویش را به مخاطبین انتقال دهند و در دستیابی به قدرت بیشتر بوسیله

جلب رضایت مردم تمام همت خود را به کار بسته اند. امروزه پروپاگاندا بخش پایداری از کوشش هر دولت و حزب سیاسی را تشکیل می دهد، دولت ها با تأسیس ارگان هایی با نام های گوناگون مانند: وزارت تبلیغات، اداره نشر و توسعه ارزش ها و اندیشه ها، سازمان انتشارات و تبلیغات و غیره فعالیت ها و تلاش های تبلیغی خود را در جهت دهی افکار عمومی و مشروعیت بخشی اعمال دولت نهادینه کرده اند.

تاریخچه

جوسازی ریشه در تاریخ کلیسای کاتولیک دارد. در سال ۱۶۲۲، پاپ اوربان هشتم برای ترویج دین مسیحیت، در مناطق غیر مسیحی جهان گردهمایی تبلیغاتی به راه انداخت. در آن زمان کاتولیک ها این کار را نوعی از آموزش بر می شمردند. در جنگ جهانی اول هم طرفین جنگ از این روش برای تأثیر گذاری مثبت بر روی نیروهای خود استفاده می کردند.

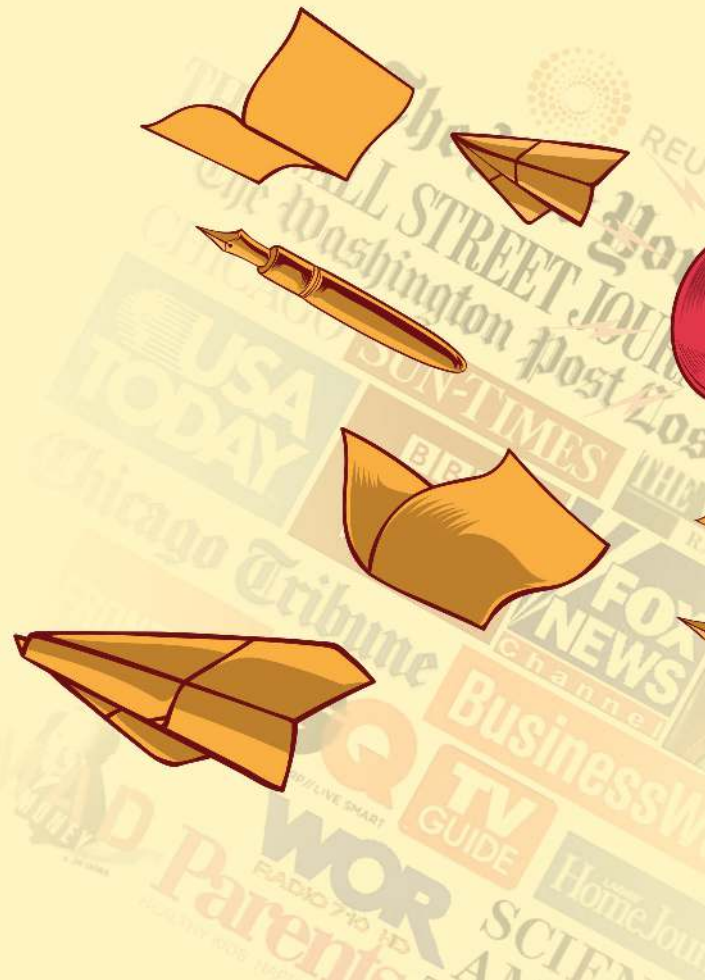
جنگ جهانی دوم نه تنها جنگ بمب ها و گلوله ها، بلکه جنگ کلمات و تبلیغات بود. تهاجم تبلیغاتی نازی ها ابتدا توسط آدولف هیتلر در کتاب نبرد من طراحی و سپس به وسیله گوبلز و وزارت تبلیغات او اجرا شد. ایالات متحده در ایجاد تبلیغات خویش، به مجموعه ای نه چندان منسجم از روان شناسان و سایر دانشمندان علوم اجتماعی، برای تقویت روحیه ملی و خنثی ساختن تأثیر تبلیغات نازی ها متکی بود. واژه تبلیغات سیاسی یا (propaganda) واژه ای نولاتینی و بازسازی شده از فعل لاتینی کهن (propagare) به معنی منتشر ساختن (لغت انگلیسی propagate از همین ریشه است) و برانگیختن است. امروزه تبلیغات، جزیی از ارتباطات عمومی است و هدف آن، دستیابی به مقاصد از پیش تعیین شده است.

روش ها

- برچسب زدن (Name Calling): این روش به منظور برانگیختن وحشت یا تعصب افراد جامعه علیه یک گروه مخالف استفاده می شود. این روش باعث می شود که نیازی به ایجاد بحث استدلالی با گروه های مخالف نباشد یکی از این روش ها استهزای مخالفان با کاریکاتور می باشد.
- شعارهای فریبنده (Glittering Generalities): در این روش سعی می شود که با دادن شعارهایی مبهم و کلی توجه افکار عمومی به پیام مبلغ جلب شود. این پیام ها اغلب بر حول محور ارزش هایی همچون شرافت، دین، افتخار به میهن و میهن پرستی یا ارزش های خانوادگی می باشد.

انواع پروپاگاندا

۱. پروپاگاندا سفید: در این نوع پروپاگاندا، منبع کاملاً مشخص و معین است و پیام به گونه ای ارائه می شود که از دقت بالای اطلاعات برخوردار باشد. این نوع پروپاگاندا، نوعی ارتباط دوستانه برقرار می کند.
۲. پروپاگاندا خاکستری: در اینجا منبع، واضح و صریح نیست و اطلاعات دقیقی ارائه نمی شود. در این نوع پروپاگاندا، با آن که جنگ تبلیغاتی برقرار نیست، اما صلح تبلیغاتی نیز حاکم نیست. اخبار، اعلامیه و اطلاعاتی که در آنها از عنوان یک منبع موثق، منابع مطلع و امثال آن استفاده می شود، در زمره پروپاگاندا خاکستری قرار می گیرند. تبلیغات علیه کمونیست ها به هنگام حمله شوروی به افغانستان، نوعی پروپاگاندا خاکستری به شمار می رود.
۳. پروپاگاندا سیاه: در پروپاگاندا سیاه، منبع و دقت اطلاعات مشخص نیست و در آن هر گونه جعل و تخریب صورت می گیرد. تمام قواعد در این نوع پروپاگاندا، به کار گرفته می شود. بسیاری از فرستنده های رادیویی در طول جنگ، براساس این نوع پروپاگاندا عمل می کنند.

دختر بس

سکینه صادقی

- مگه چی گفتم که بهت برخورد. خدائیش بچه بدبخت من گناه کرده که باید صبح تا شب جون بکنه نون تو و چند دخترت رو بده. تازه یه پسرمن نداشته باشه که پشتش باشه و دلش خوشه اون باشه؟

- حالا بیا این کاجی رو بگیر و بخور. مادرت درست کرده. بنده خدا کلی داروو دوا داخلش کرده بلکه بخوری این دفعه پسر بیاری. داشتم از اون طرف رد می شدم دیدم می خواد بیاد اینجا گفتم بده من ببرم. باهش هم سر دخترزا بودند اتمام حجت کردم. گفتم فرداروز گلگی نکنی ها!

خانم احترام قابلمه رویی را که هنوز داغ بود گرفت:

- دستش درد نکنه.

- پس دست من چی؟

با غیظ گفت:

- دست شمام درد نکنه.

بی بی زلیخا کفشها را کند و وارد اتاق شد. ته اتاق دوتا نوه اش بازی می کردند. عروسک پارچه ای کوچک دست یکی بود و چند پیاله کوچک گلی جلوی آن یکی. با دیدن او از جا پریدند. شاه بی بی بوسیدشان و از زیر چارقد چند آب نبات قیچی به آنها داد.

- چی می شد یکی از شما پسر بود؟!

نگاهی به نوزاد ده روزه که توی ننو خواب بود انداخت. صورت گرد و سفیدش توی چارقد لبه تور می درخشید و لپهایش گل انداخته بود.

- دختر پشت دختر!!

پرده کنار رفت و بزرگترین نوه اش که پنج شش ساله بود با یک جارودستی

شاه بی بی در حالیکه دستی به کمر داشت با دست دیگر دیگچه رویی را که عطر و بویی داشت زیر بغل محکم گرفته و از کوچه عریض و طولیل بین بازارچه و خانه شان گذشت و وارد کوچه بن بست باریکی شد که در سه خانه قدیمی به آن باز می شد.

جلوی در خانه ای که انتهای کوچه و سمت چپ بود ایستاد. بالهای چارقد سفیدش را که با سنجاق پنج پر مروارید زیرگلو بسته بود صاف کرد. چادر خال خال مشکی را که به کمر بسته بود از گرد و غبار تکاند. یک نگاه به در کوچه چارطاق انداخت. روی دیواره دیگچه رویی ضرب گرفت و وارد دالان شد.

- قاسم دلش پسر می خواد، پسر کاکل به سر می خواد!

نزدیک اتاق عروسی که رسید صدایش را بالا برد.

- خودم براش زن می گیرم، زن پسرزا می گیرم.

همراه ضرب خود را هم تکان تکان می داد.

خانم احترام پرده گلدار جلوی در اتاق را کناری کشید. با یک دست بند ننوی قرمزی را که از چرم و پارچه بود تکان می داد و دست دیگر را کنار لب برده و ناخنش را می جویید. صدای مادرشوهر اشک به چشمانش آورد.

سلامی کرد و گفت:

- شاه بی بی، تورا به هر که می پرستی دست از سرم بردار. اصلا هر کاری دلت می خواهد برای شاه پسرت بکن. اما امیدوارم خدا جوابت را بده که اینطور تن و بدن من رو می لرزونی!

شاه بی بی دست از ضرب زدن کشید.

- واه واه چه زبون دراز. لابد اگه پسر آورده بودی درسته قورتم می دادی!

دختر کردی. اونوقت که پاشنه خونمونو از جا درآورده بودی یادت رفته؟ فکر کردی بی صاحب گیر آوردی؟ دختر و پسر و خدا می ده. اگه با بستم گشت تن این دختره بلند شو برمش. رو چشمم نگهش می دارم.

خانم احترام با دیدن بی بی رباب لبخند به لبش آمد. سلامی کرد اشکهایش را پاک کرد.

بی بی پیشانیاش را بوسید.

- ننه قربونت برم. یه موقع با گریه به بچه شیر ندی ها! دلت رو بسپر به خدا.

شاه بی بی را تا دم در بدرقه کرد و بعد رفت و یک لیوان گل گاوزبان درست کرد. با نبات شیرینش کرد و به او داد. نگاه به یکی یکی بچه ها کرد و گفت:

- اگر دخترم میاری ماشالله یکی از یکی خوشگلترن.

منقل کوچکی را روشن کرد و اسفند بر آن ریخت.

- اسفند و اسفند دونه ... اسفند سی و سه دونه.... بترکه چشم حسود ...

رو کرد به خانم احترام:

- دخترم اینا همش از بیسوادی و بی ایمانیه. اگه یه جو معرفت داشت باید شکرگزار بود که خدا یه بچه سالمه به تو و پسرش داده. حالا بلندشو ...

بلندشو وسایلترو آماده کن باید حموم دهن رو بری تا بتونی غسل کنی و نمازت رو بخونی. مادرت می خواست خونه شاگردو بفرسته بذار منم برم. برای تو نوه خانم و دانام نکنم برای کی بکنم؟ برا تو دختر مکتب رفته و قرآن و دعا خونده. تومنی صنار با مادرشوهر و خواهرشوهر فرق داریم. نبینم بشینی غصه بخوری و دهن به دهن قوم شوهر بذاری؟

خانم احترام همانطور که کارهای خود و بچه ها را می کرد گذشته ها پیش چشمش جان می گرفت.

شش هفت سالی می شد که ازدواج کرده بود. این ششمین دختری بود که زائیده بود. دوتای آنها سرخک گرفته مرده بودند و شناسنامه ها را برای دوتای بعدی گذاشته بودند. چقدر نذر و نیاز کرده بود که این یکی پسر باشد تا بی بی شاه دست از سرش بردارد. هر زایمانی که می شد انگار خشتی از کمرش برمی داشتند. سقفش با این زایمان آخری دیگر خیلی پایین آمده بود. چهارده ساله بود که عروس این خانواده شده بود. شوهرش هم هجده نوزده سال بیشتر نداشت. شاگرد مادر و پدر خدایامرزش بود. بعدهم پیش

کوچک وارد شد و با دیدن او سلام کرد.

بی بی زلیخا آب نباتی هم به او داد. بچه ها سروصدا راه انداختند. و نوزاد بیدار شد. یکی یکی بند ننو را گرفتند و سر اینکه کی بیشتر بکشد با هم دعوایشان شد.

صدای شاه بی بی به گوش خانم احترام که جای دم می کرد، رسید:

- راستی بی بی ربابت گفت وسایلت رو آماده کن تا خونه شاگردو بفرسته بیاد کمکت کنه با بچه ها برید حموم. خودشم غذا می پزه و برای ناهار میاد اینجا. اگه پسر می آوردی می دیدی همه این کارها رو خودم برات می کردم. خانم احترام بچه را که گریه می کرد از داخل ننو برداشت. بوسید و به سینه گرفت. اشک توی چشمهایش جمع شده بود.

صدای بی بی عزیز مادر بزرگ شوهرش آمد.

در اتاق دو دری اش را باز کرده و بلند بلند گفت:

- چی شده شاه بی بی. بازم معرکه گرفتی. می خوای خدا قهرش بیاد. چرا ناشکری می کنی زن؟ خانم احترام تازه زاست. اینقدر تنش رو نلرزون، شیرش خشک میشه ها.

خانم احترام اشکش را پاک کرد. بچه را در ننو گذاشت. استکان جای ریخت و جلوی مادرشوهر گذاشت.

شاه بی بی جرعه ای چای نوشید و گفت:

- همه مادر دارن مام مادر داریم عوض اینکه پشت من دربیاد پشت عروس درمیاد. بی بی عزیز لنگ لنگان به کمک عصا به اتاق آمد و با صدای آهسته تری گفت:

- خوب بود مثل خانم حلیمه، زن اوستا حمید نازا بود؟ آرزوش اینه که یکی از این دخترا رو داشته باشه.

صدای بی بی رباب از داخل حیاط آمد.

- سلام علیکم. کی هست کی نیست.

بی بی رباب مادر بزرگ خانم احترام بود. زنی که همه از او حساب می بردند و کسی بالای حرفش حرف نمی زد. با آمدن او شاه بی بی بلند شد. سلام و خداحافظی را با هم کرد.

- میرم تو اتاقم یه چرتی بزنم. اگه کاری داشتی صدام بزن.

بی بی رباب نگاهی به خانم احترام کرد. چشمهای قرمز او نشان می داد حال خوشی ندارد.

بچه ها باز سروصدا می کردند. رو به شاه بی بی کرد:

- ننه اوستا قاسم چه وقت خوابیدنه حالا؟ انگار باز اومدی و خون به دل این

آقادهانی اش کار کرد. این دائی اش بود که گفته بود:

«بچه خوش اخلاق و دست و پا دار و دل و جرات داریه.»

اما مادرش گوهر بانو عقیده داشت:

«ما کجا اونا کجا؟ اونا مال محله پایین هستند و ما محله بالا.

دختر یکی یک دونه ام رو که تو ناز و نعمت بزرگ کردم بدم

به اونا؟ مادرش چندتا بچه قد و نیم قد داره. باباشم که مرده و

این پسر مجبوره خرج همشونو بده. لابد بچه نازدونه من باید بره

کلفتی یه ایل رو بکنه.»

اما قسمت بود و او شد زن قاسم. خدائی اش شوهرش بد هم

نبود البته اگر مادرش می گذاشت. قاسم اهل زن و زندگی بود. خوب کار می

کرد. تفریحش هم کوه و شکار بود. بعضی وقتها هفته به هفته گم می شد

و بعد با دست پر بر می گشت. بعضی شبها هم می گفت خانم احترام برام

شعر می خونی؟! او هم برایش حافظ و گلستان می خواند. چه زود شعرها را

حفظ می کرد. فقط حیف که خیلی دهن بین بود. گاهی هم بیرحم و کله

شق. گاهی که مادرش او را پر می کرد، بدش نمی آمد ضرب شستی نشان

بدهد. حوصله دعوی بین او و مادرش را هم نداشت. همینکه هوا را پس می

دید به قول خودش سر می گذاشت به کوه و بیابان. مثل این بار که زن پا

به ماهش را ول کرده و با خان و خوانین به شکارگاه رفته بود. حتی نمی

دانست که او زائیده.

طاس و دولابچه و مجمعه را برداشت. کیسه سدر و گل سرشور را هم. همه

را در طاس مسی گذاشت. در یخدان را باز کرد بچه لباسش را درآورد. یکی

یکی لباسها را که تا کرده بود در بچه مخمل قرمز جهیزیه اش گذاشت.

بچه ترمه دستبافی را هم که باید در سربینه رویش می نشست برداشت و

همه را جمع کرد و کنار طاس گذاشت.

بی بی رباب که در این فاصله قلیان چاق کرده بود، با انبرک آتش سر قلیان

را جابجا کرد و پک محکمی به نی پیچ قلیان زد:

- پیش از رفتن یه استکان چای بخور. برای شیر بچه خوبه. فقط یادت باشه

اگه سرحمام خواستی به بچه شیر بدی حتما کمی از اونرو بدوش و دور بریز.

هیچوقت هم شیر غم و غصه و هول و ولا تو دهن بچه نریز که مریض میشه.

حالام باشو کهنه بچه رو عوض کن و بعد ببرش.

خانم احترام گفت:

- تازه عوضش کردم. تازه لباسای کثیف هم زیاد شده.

شاه بی بی گفت:

- عیب نداره. هرچی رخت چرک داری جمع کن فردا با مادرت می بریم سر

جوی آقا بعدمحمدا. همه را می شویم. الحمدلله! آقا بیاد اونجا مثل

اشک چشم.

خانم احترام گفت:

- دست شما و مادرم درد نکنه. کی باشه تلافی کنم.

بچه ها را لباس پوشاند. صدای خانه شاگرد مادرش آمد که پی بردن طاس

و بچه حمام آمده بود.

بی بی رباب یک شاهی در دست او گذاشت و گفت:

- سید اینارو دست زن اوستا بده بگو خودشونم الان میان.

خانم احترام چادر سر انداخت. گالش پا کرد. بچه ها را هی کرد. نوزادش را

بغل کرد و گفت:

دلم به یک قرار نیست. کاش آقا قاسم خانه بود. دو هفته است که رفته کوه.

تقصیر رفقاشه وگرنه اون ...

بی بی رباب اخم کرد:

- خوبه خوبه نمی خواد از شوهرت بالاداری کنی! خدائیش خیلی بی غم و

دل گندس. چه معنی داره آدم زن پا به ماه رو ول کنه و بره کوه. قربون دل

بیغم مردا!! هرچی زجر و زحمته مال ماس آقائیش مال اونا!

صدای یالته یا الهی در حیاط پیچید. بچه ها جیغ زدند و آقاجون آقاجون گفتند.

خانم احترام سرخ و سفید شد و خواست به حیاط برود. بی بی رباب پر

چادرش را کشید:

- کجا؟ یه کم خودتو بگیر برای مردت.

شاه بی بی خود را به حیاط رساند و بلند بلند طوری که همه بشنوند گفت:

- خدا قوت پسر. قربون قد و بالات بگردم. خدا راضی باشه ازت که مردی و

با غیرت. ماشالله ببین چه کرده. مثل آقای خدایبامرزش می مونه. اهل کوهه

و شکار. حیف که عمرش قد نداد شاخ شمشادش رو ببینه.

خانم احترام گوشه پرده را کنار زد. آقا قاسم تفنگ سرپرش را در دستمال

پارچه ای پیچید و به مادر داد.

- اینو بذار تو پستو.

دستی به سر یکی یکی بچه ها که دور و برش می پلکیدند کشید و به هر کدام

مشتی نقل و آب نبات داد. خورجینش را که پر از کبک و ماهی بود گوشه

حیاط گذاشت و یک راسته گوشت گوزن هم از داخل کوله اش بیرون کشید.

و پا در آب گذاشته بودند. چند نفری هم روی تخت بساط کاهو سکنجبین پهن کرده و با نان تنک می خوردند. خانم احترام آماده که شد به همراه بچه ها به دنبال دلاک به داخل حرم رفت. از همه جا گرمتر بود رفت. زن دلاک داروها را کف حمام روی لنگی پهن کرد و خانم احترام را دراز به دراز روی آن خواباند. مقداری هم گل ختمی کوبیده شده به صورت او مالید.

- این باعث میشه پوستت لک نیاره.
قرص کمر را هم شکست و محتویاتش را به کمر او مالید.

نیم ساعت همینطور دراز بکش تا بچه هاتو بشورم و بدم بیرون. بچه ها را یکی یکی شست. دست و پاهایشان را حنا گذاشت. لقمه ای نان و حلوا و بعد کاهو سکنجبین به آنها داد. آمد و به جان خانم احترام افتاد. او را کیسه کشید و سرش را با گل سرشور شست و حنایی را که آماده کرده بود روی سرش گذاشت و به بدنش کشید. روی کف دست و کف پا و ناخنهایش هم گذاشت. نیم ساعت بعد شاه بی بی با نوزاد به حمام آمد. بی بی رباب تندتند از او تشکر کرد.

- به زحمت افتادی دست و پنجت درد نکنه.

- برای نوه ام نکنم برای کی بکنم؟!

بچه را لخت کرد و به دست دلاک داد. دخترها آمدند و دور دلاک جمع شدند. بی بی رباب کمی آب می ریخت و دلاک اول توی گوشه‌هایش را خیس کرد. بچه گریه می کرد و خواهرها قربان صدقه اش می رفتند. دلاک به روسری مملی صابون زد و تن و بدن او را شست. بچه را که آب می کشید به مادر داد تا شیر بدهد. بچه ها دور خانم احترام جمع شده و دست و پا و لب بچه را می بوسیدند. شیر دادن خانم احترام که تمام شد او را به شاه بی بی داد تا آبش بکشد و بیرون ببرد. شاه بی بی بچه را به سربینه حمام برد او را به زن اوستا داد. تند تند لباسهایش را پوشید و بعد بند قنداقه را که خیلی بلند بود روی تخت گذاشت، پارچه ترون سفیدی روی آن انداخت سپس قنداق و مشمع و کهنه. بچه را روی آن خواباند. پاهایش را صاف کرد و او را قنداق پیچ کرد. بچه آرام بود. شاه بی بی برایش موج می کشید و قربان صدقه اش می رفت. هرچند در دل هنوز ناراحت بود که چرا دختر است و پسر نشده است. با خود کلنجار می رفت. بچه را بغل کرد. چادر به سر انداخت و تندتند راه خانه را در پیش گرفت. فکری در سرش جرقه می زد. سعی داشت آن را خاموش کند نمی توانست. هر جرقه جرقه دیگری را می زانید و کم کم شد یک شعله. بچه را به خود می فشرد و تندتر و تندتر قدم برمی داشت. با وجودی که پاییز بود و هوا سوز سردی داشت عرق کرده بود.

باید به هر قیمت که شده پسرم پشت داشته باشه. باید کسی باشه که اسمش رو نگه داره. باید نقشه ام رو هر طور هست عملی کنم. من که نمی خوام زنده به گورش کنم. قصد کشتنش رو هم که ندارم می خوام کاری کنم که پسرک پسر دار بشه. تازه برای خود این دختر هم خوبه. خیلیا دست به این کار زدن و نتیجه گرفتن. مردم که دروغ نمی گن. بهتر از اینه که دوره بیفتم و برای قاسم زن بگیرم. خدائیش خانم احترام یه خانم تمام و کامله. فقط حیف که دختر زاس. اگه با این کاری که می کنم اینم درست بشه دیگه مشکلی نمی مونه.

به خانه که رسید بی سر و صدا به اتاق خود رفت. حتما قاسم چرت می زد. بعد مدتی تو کوه بودن حق داشت کمی استراحت کند. زن و بچه هایش که از حمام می آمدند خواب بر او حرام می شد.

بچه را که خوابش برده بود روی تشکچه ای گذاشت. قنداقش را باز کرد. بچه نق نقی کرد و بیدار شد. شاه بی بی سراغ منقلی که قبل از رفتن به حمام راه انداخته بود رفت. خاکستر زغال ها را فوت کرد. زغال ها سرخ سرخ شدند. دهشاهی را از زیر فرش برداشت. با انبر به گل آتش چسباند. سرخ که شد برد طرف بچه. او را دمر کرد و به پشت پایش چسباند. شیون او که بلند شد. اشک در چشم شاه بی بی آمد. زیر لب گفت:

- جانم ... عمرم ... نفسم ... دختر بس دختر بس ... دختر بس.

- اینارو ببر تو مطبخ. مواظب باش گربه سراغشون نره.

بی بی زلیخا گفت:

- حالا مشتلق منو بده که زنت فارغ شد!

پوزخند زد و ادامه داد:

- بازم دختر!

صدایش را پایین آورد.

- بی بی اش اومده راهیش کنه برا حمام.

آقا قاسم نگاهی به پرده کنار رفته اتاق انداخت و بلند گفت:

- خدارو شکر. روزی اش همراهش هست. از قدمش کلی شکار کردم.

به سمت اتاق رفت. خانم احترام سرید به طرف زمین.

- وای بی بی نکنه مثل دفته قبل که فهمید دختر زاییدم بره گم و گور بشه!

بی بی رباب گفت:

- اون دفته خودم پیشت نبودم و گرنه حششو کف دستش میذاشتم.

پرده جلو در کنار رفت و آقا قاسم یالله گویان وارد شد.

بی بی رباب بچه را با قنداقه اش جلوی او برد.

- سلام، مشتلق یادتان نره.

آقا قاسم سلامی کرد. بچه را بغل کرد و بوسید. پولی پر قنداقش گذاشت.

بچه چشمانش را باز کرد. لیخنه کجی زد و دوباره چشمانش را بست. آقا

ابراهیم دوباره او را بوسید.

نگاه به خانم احترام انداخت:

- چرا زانوی غم بغل گرفتی؟

بی بی رباب گفت:

- نگفتی زن پا به ماه دارم و نباید تنه‌اش بذارم؟ شاد و سرخوش سرگذاشتی

به کوه و در و دشت که چی بشه؟

آقا قاسم خنده ای کرد و بچه را به بغل او داد:

- تا شیرزنی مثل شما کنارش هست ما غصه ای نداریم.

بی بی رباب صدایش را نرم کرد:

- ما کجا شما کجا! حالا خوب شد اومدین ... اومدم بیرمش حمام.

بی بی رباب چادر مشکی خالی اش را سرانداخت تا به اتفاق خانم احترام از در خارج شود. اما آقا قاسم پایش را جلوی خانم احترام که رو گرفته و یک چشمش را بیرون گذاشته بود گذاشت. نزدیک بود زمین بیفتند. آقا قاسم غش غش خندید.

بی بی گفت:

- یاد جوونیات کردی مرد؟! حالا چه وقت شوخی کردنه.

آقا قاسم گفت:

- شما بگو اینجا جای روگرفته؟!!

رو به خانم احترام کرد:

- یادته از مکتب به خانه تان می رفتی. این کار را کردم و رویت را دیدم؟

و باز بلندبلند خندید.

خانم احترام سرخ و سفید شد و خوشحال از اینکه مردش سرحال است. صدای غرولند شاه بی بی بلند بود که سر بچه ها نق می زد تا دست به گل‌های باغچه نزنند.

به همراه بی بی رباب راه افتادند. توی حیاط از شاه بی بی خداحافظی کرده و سفارش بچه را کردند. که کمی بعد او را بیاورد. مدتی رفتند تا به حمام نوسازی رسیدند. بچه ها نک و نال می کردند و بهانه خروس قندی و آب نبات کشی می گرفتند. از پله ها پایین رفتند. بی بی به جامه دار سلام کرد و ۲ ریالی پر شال کیسه کش حمام که روی تخت نشسته و در انتظار مشتری بود گذاشت.

- خیر ببینی، می خوام یه مشت و مال حسابی بهش بدم. دارو دواهاش رو هم آوردم. بعد از اینکه کارت تموم شد کمرش رو با قرص کمر ببند. یه کمی هم آب چله زن پسرزا سرش بریز بلکه این بار پسر بیاره. شیرینیت پیش خودم محفوظه. زن سری تکان داد و بلند شد. خانم احترام همانطور که لباس خود و بچه ها را درمی آورد به اطراف نگاه می کرد. حوض بزرگ کاشی آبی وسط حمام پر از آب بود و چند زن و دختر جوان روی تختهای چوبی دورتادور حوض نشسته

تفاوت میان بافته‌های تنیده ایران زمین

تهیه و تنظیم: علیرضا درخش احمدی

امروزه مراکز عمده تولید و بافت قالی، کشورهای ایران، پاکستان، هند، ترکیه، شمال آفریقا، منطقه قفقاز، نپال، اسپانیا، ترکمنستان و تبت می‌باشند. هم‌اکنون ۴۰ درصد صادرات قالی ایرانی از طریق استان آذربایجان شرقی صورت می‌گیرد.

به غیر از قالی تعداد دست بافته‌های این حرفه بیش از ۵۰ نوع است که اکثریت آن کاربری فرش را داشته و بقیه برای زندگی دارای کاربرد خاص و حائز اهمیت است. تفاوت از اینجا آشکار می‌شود که به هر گسترده‌ی قالی نمی‌گویند، ولی به هر گسترده‌ی فرش می‌گویند. مانند گلیم، جاجیم، ورنی، پلاس، زیلو، گبه، خرک، پشتی، کلگی، کناره، ذرع و نیم، قالیچه و...

این در حالی است که فقط یکی از تمام این بافته‌ها قالی یا همان فرش دستیافت خودمان است که باید دارای مشخصاتی چون تارپود و پرزدار باشد و پرزها دورتادور تارهای فرش گره خورده باشند. اما تعاریف مهم‌ترین بافته‌های کشورمان به صورت زیر است:

قالی و قالیچه

آن چیزی که باعث می‌شود قالی از قالیچه متفاوت شود، متر از آن است. فرش‌های پرزدار که مساحت آنها ۶ متر به بالا باشد، قالی نامیده می‌شود و به فرش‌های پرزدار که مساحت آنها ۶ متر یا کمتر از آن باشد «قالیچه» می‌گویند. خوب است بدانید که کوچک‌ترین قالیچه‌ها را هم با مساحت یک تا یک و نیم متر، برای پشتی می‌بافند.

شرکت فرش ایران، طرح‌های فرش ایران را به ۱۹ گروه اصلی بخش کرده‌است:

۱. **طرح‌های آثار باستانی و ابنیه اسلامی:** شامل تمام طرح‌هایی است که از نقوش و اشکال تزئینی بناها، عمارات و کاشیکاری‌های آن‌ها گرفته شده.
۲. **طرح‌های شاه عباسی:** اساس تمامی طرح‌های شاه عباسی بر مبنای کاربرد گل معروف شاه عباسی در این طرح است. گل‌های شاه عباسی به همراه بندهای ختایی و گاه تلفیقی با اسلیمی‌ها، انواع

قالی یا فرش نوعی گسترده‌ی بافته شده از الیاف پنبه، پشم و در بعضی موارد ابریشم است که معمولاً برای پوشش زمین به کار می‌رود. انسان فرش را برای حفظ جان خود از رطوبت، سرما و جانوران زیر خاک بجای نی و حصیر و برگ‌های نخل بافت. در واقع اولین فرش‌ها از مدل نمد و جنس پشم بودند و انسان‌ها زمانی که پشم‌های رنگی را باهم در نمد مخلوط کردند پی به طرح و نقش فرش بردند که مهم‌ترین بخش آن نیز به حساب می‌آید.

فرش کلمه‌ای عربی است که می‌تواند برای هر گسترده‌ی استفاده شده و به معنای بساط افکنده است. لذا برای تفکیک نوع آن همیشه بعد از فرش پسوندی بر آن اضافه خواهد شد تا ویژگی و کاربری آن آشکار شود.

تاریخچه بافت قالی (یا فرش) تا آنجا که دانسته شده‌است، به هزاره پنجم و ششم پیش از میلاد در آسیای مرکزی برمی‌گردد. البته فرش‌های اولیه طرح گلیم بودند و اولین فرش یا قالیچه گره دار منقوش جهان، قالیچه ۲۴۰۰ ساله پازریک ایرانی است که با نقوش گلها و جانوران خیالی و تصاویر انسان با لباس‌های هخامنشیان بافته شده و در موزه آرمیتاژ شهر سنت پترزبورگ روسیه نگهداری می‌شود. قالی ایرانی از دیرباز معروف و مورد استفاده بوده، سند آن نیز گزنفون تاریخ‌نگار یونانی در کتاب سیرت کوروش، در بین سالهای ۴۳۰ تا ۳۴۵ پیش از میلاد می‌نویسد: (ایرانیان برای این که بسترشان نرم باشد قالیچه زیر بستر خود می‌گسترند). سالنامه چینی سوئی سو در دوره ساسانی از فرش پشمی ایران به عنوان کالای وارداتی به چین نام می‌برد. فرش معروف بهارستان در کاخ تیسفون نیز به خاطر شکوهش بازتاب گسترده‌ای در ادبیات اسلامی داشته‌است.

قالی‌بافی در سده ۱۰ میلادی به وسیله مورها به اسپانیا شناسانده شد. جنگ‌های صلیبی باعث شد تا قالی‌های ترکی به اروپا برده شوند که در آنجا بیشتر از دیوارها آویزان می‌شد یا بر روی میزها قرار می‌گرفت؛ بنابراین، از آغاز آشنایی اروپاییان با قالی، آن‌ها به آن به دیده یک اثر هنری و نه یک زیرانداز می‌نگریستند. پس از گسترش تجارت در سده ۱۷، قالی‌های ایرانی به شکل چشمگیری به اروپای غربی شناسانده شدند.

معمولاً محراب را با تزییناتی از قبیل قندیل، گلدان و حتی درختچه‌های کوچک می‌پوشانند و گاه دو طرف محراب را با ستون‌های منگنه‌ای که سقف محراب بر روی آن قرار دارند تزیین می‌دهند.

۱۶. طرح‌های محرمات: در این طرح تمامی متن فرش از جهت طولی به ردیف‌های موازی تقسیم گشته و داخل این ردیف‌ها با نگاره‌هایی همچون بته جقه، انواع اسلیمی یا ختایی و گل و برگ‌های دیگر تقسیم می‌گردد.

۱۷. طرح‌های هندسی: کلیه نقوش از اشکال هندسی است و با استفاده از خط‌های زاویه دار ساخته می‌شوند.

۱۸. طرح‌های ایلی و عشایری: این طرح‌ها عموماً توسط عشایر ایران بافته می‌شوند و اغلب نگاره‌ها و تزیینات طرح برگرفته از ذهن قالبیان است. قرینگی در طرح معنایی ندارد. سادگی و عدم قرینه کاری نقوش از عوامل اصلی زیبایی طرح‌های این گروه است.

۱۹. طرح‌های تلفیقی: این طرح‌ها به مرور زمان وبا ادغام شدن طرح‌های مختلف به وجود آمده. برخی از طرح‌های تلفیقی به جهت تلفیق زیبا و صحیح نقوش مختلف از جذابیت بالایی برخوردارند. برخی دیگر ناشی از تلفیق نابهنجار چند طرح می‌باشند.

در ادامه به دو روش بافت فرش اشاره می‌شود:

روش ترکی باف (گره ترکی): این روش بافت بیشتر در مناطق ترک‌زبان، آذربایجان، زنجان و بخشی از همدان کاربرد بیشتری داشته و در برخی از روایات آن را به ترکان سلجوقی نسبت داده‌اند. گره ترکی به دلیل اینکه با قلاب بافته می‌شود و دارای گره‌های متقارن است دارای کیفیت بهتر، دوام و استواری بیشتری است. در این روش از شانه‌های کوچک استفاده می‌شود و چله‌ها تحت کشش شدیدی هستند.

روش فارسی باف (گره فارسی): این روش عمدتاً در نواحی مرکزی و جنوبی ایران شامل شهرهای قم، اصفهان، یزد، کرمان و نواحی شمال شرقی ایران شامل خراسان و گرگان و به صورت کلی در مناطق فارسی‌زبان رایج بوده‌است. با اینکه این روش به دلیل استفاده از دست در بافت لطمه‌های بسیاری بر دست و بدن بافنده وارد می‌سازد، احتمال زیادی داشته که منسوخ گردد ولی بافندگان همچنان از این روش بهره می‌برند و بخش اعظمی از فرشهای تولیدی کشور را شامل می‌شود. سرعت بافت در این روش سریعتر و بالاتر می‌باشد. در این روش به دلیل بهره‌یری از کوچی، پود زدن آسان‌تر بوده و و راحت‌تر میتوات کجی و جمع شدگی در کناره‌های فرش را کنترل کرد. علاوه بر معایب ذکر شده در این روش می‌توان به شل بودن چله‌ها در تمام طول بافت و استفاده از شانه‌های سنگین جهت کوبیدن پود به خصوص در فرش‌های ریز

مختلفی از نقوش فرش را ایجاد می‌کنند. انواع طرح‌های این گروه عبارتند از: شاه عباسی لچک ترنج، شاه عباسی افشان، شاه عباسی درختی، شاه عباسی شیخ صفی، شاه عباسی جانوری، شاه عباسی هفت رنگ و ...

۳. طرح‌های اسلیمی: فرم اصلی این طرح‌ها بر پایه گردش منظم و نقوش اسلیمی است.

۴. طرح‌های اقتباسی: اغلب طرح‌های این گروه شباهت زیادی به طرح‌های فرش مناطق مرزی ایران و کشورهای همسایه دارد.

۵. طرح‌های افشان: در طرح افشان اجزاء تشکیل دهنده طرح به صورت پراکنده و جدا از هم ولی با فاصله منظم از یکدیگر طراحی می‌گردند.

۶. طرح‌های واگیره‌ای (بندی): هنگامی که جزء کوچکی از طرح در متن فرش در جهات طولی و عرضی تکرار شده و به وسیله گیره به یکدیگر متصل شوند، به طرح بندی نامیده می‌گردد.

۷. طرح‌های بته‌ای (بته جقه): از طرح‌های معروف و موفق در طرح قالی، که علاوه بر ایران در هندوستان نیز رواج دارد. اندازه بته‌ها متفاوت است. گاه آنچنان بزرگ است که چند بته برای کل فرش کافی است ولی در بیشتر موارد بته‌ها با اندازه‌های کوچک در ردیف‌های موازی در متن فرش یا در حاشیه قالی دیده می‌شوند.

۸. طرح درختی: اشکال درختان و شاخ و برگ و بوته‌ها، عناصر اصلی این طرح هستند. گاه در میان شاخ و برگ درختان، حضور پرندگان، و در پایین طرح حیوانات وحشی در حال چرا و استراحت دیده می‌شود.

۹. طرح‌های ترکمن: طرح‌های ترکمن در گروه نقوش هندسی قرار دارند و به صورت ذهنی بافته می‌شوند.

۱۰. طرح‌های شکارگاهی: بنیاد اصلی این طرح‌ها نمایش صحنه‌های شکار و شکارگاه است. به نحوی که در قسمت‌های مختلف طرح یک سوار کار با وسیله‌ای همانند تیر و کمان یا نیزه مشغول شکار آهو یا سایر جانوران است.

۱۱. طرح‌های گل فرنگ: کلیه طرح‌های این گروه بر مبنای گل‌های رنگارنگ چند پر، گلدان‌های فرنگی و گل‌های طبیعی به ویژه گل رز با رنگ‌های بسیار روشن نظیر زرد، آبی و سرخ می‌باشد.

۱۲. طرح‌های قابی (خشتی): متن فرش با اشکال هندسی، مربع و لوزی، شبکه بندی می‌شود و در داخل هر یک از این خانه‌ها نقش مایه‌هایی از قبیل گلدان گل، بته، شاخه گل، درختانی مانند سرو و بید، پرندگان و ... به‌طور مجرد ترسیم می‌گردند.

۱۳. طرح‌های گلدانی: طرحی زیبا و دلپسند، شکل گلدانی مزین به شاخه‌های گل، عنصر اصلی و غالب طرح است.

۱۴. طرح ماهی درهم: طرحی اصیل، زیبا و کنایه دار. درون مایه تشکیل دهنده آن نقش ماهی را به یاد می‌آورد.

۱۵. طرح‌های محرابی: طرح اصلی در این گروه بر مبنای محراب است. مکانی که در مساجد، مکان نمازگزاردن امام جماعت است. در این طرح‌ها

بافت که به ساختمان فرش لطمه وارد می‌گردد، اشاره نمود.

جاجیم

جاجیم فرشی است ضخیم شبیه گلیم که راه‌راه و رنگین بافته می‌شود و به‌عنوان زیرانداز مورد استفاده قرار می‌گیرد. آن را از نخ‌های رنگین پنبه‌ای یا پشمی و بعضاً از کرک می‌بافند. جاجیم‌ها پرز ندارند و می‌توان از هر دو روی آن استفاده کرد. کوچ‌گردان از آن بهره زیادی می‌گیرند و کاربرد آن به عنوان روانداز و محافظ سرما است. جاجیم مناسب‌ترین چیزی بود که در قدیم روی کرسی می‌انداختند، جاجیم چیچکلکه CHICHAKLAMEH با ترکیبی از رنگ‌های و نقوش لوزی داخل الوان راه‌راه آن در ده و شهر از همه مشهور بود با متروک شدن کرسی زغالی بافت و مصرف جاجیم در شهرها و حتی در شهرستان‌های دور و نزدیک نیز به فراموشی می‌رفت ولی روستائیان طبق عادت قدیمی مناسب‌ترین روانداز کرسی زمستانی را رها نساخته‌اند و پیر زن‌های دهاتی همچنان جاجیم خودشان را در زمستان و تابستان در فضای باز اطراف خانه و میدان ده یا هر مکانی که امکان داشته باشد دراز می‌کنند و سه‌پایه مخصوص آنرا بر پا می‌دارند و جاجیم می‌بافند. بافت جاجیم در اکثر قریب باتفاق دهات و مناطق روستائی ایران مرسوم است تنها تفاوت جاجیم، ترکیب رنگ و ظرافت نخ و نقوشی است که روی آن ایجاد می‌کنند. بهترین جاجیم در بین ایلات و عشایر بویژه ایلات ترکمن و نیز آذربایجان و کردستان بافته می‌شود. انواع این نوع زیرانداز عبارتند از: جاجیم پشمی یا پشم در پشم، جاجیم پشم و پنبه که تار آن از نخ پنبه و پود آن از نخ پشم است، جاجیم ابریشم و پنبه که تار آن از نخ پنبه و پود آن از نخ ابریشم است و جاجیم ابریشمی یا ابریشم در ابریشم که بسیار کمیاب و تزئینی است.

پلاس

این نوع فرش که در قدیم بیشتر در زندگی روستائیان کاربرد داشته، امروزه دیگر کمتر کاربرد دارد و کمتر بافته می‌شود. پلاس فرشی است

که در آن تار و پود، هر دو پنبه‌ای هستند. پیش از این، نوعی پلاس در بیشتر روستاهای ایران بافته می‌شد که تار آن از نخ پنبه‌ای بود و پود آن از رشته‌های باریک شده لباس‌های کهنه روستائیان.

حصیر

حصیر هم جزو فرش محسوب می‌کنند. البته امروز به غیر از محل تولید، در مناطق دیگر کمتر کاربرد زیرانداز را دارد. حصیر در مناطقی که در آن درخت نخل یا نی می‌روید، بافته می‌شود و با آن چیزهای مختلفی از فرش و سفره گرفته تا کیف و ظرف می‌بافند. ساخت حصیر با دست در مناطق مختلف ایران بسته به نوع مواد خام در دسترس با یکدیگر متفاوت است. برای نمونه در در نوار جنوبی ایران از الیاف نخل خرما و در نوار شمالی ایران از ساقه‌های برنج و گندم استفاده می‌شود. از سوی دیگر نوع کاربری لوازم تولیدی بسته به نیاز اهالی آن منطقه از نظر شکل و اندازه تفاوت دارند. حصیربافی خود بامبوبافی، مرواربافی، ترکه بافی، چم بافی و سبد بافی را نیز شامل می‌شود. چغ بافی نیز در زیرمجموعه حصیربافی قرار می‌گیرد با این تفاوت که در روند بافت علاوه بر الیاف گیاهی از نخ پشمی رنگ شده نیز برای ایجاد نقش و طرح‌های سنتی استفاده می‌گردد.

زیلو

نوعی زیرانداز و کف‌پوش دست‌بافت است که با نخ بافته می‌شود و شباهت زیادی به حصیر دارد. این زیرانداز در برخی مناطق ایران استفاده می‌شود. زیلو هنر مردم شهرستان کاشان و میبد از شهرهای استان یزد است. زیلو محصولی قدیمی و تاریخی است. ناصر خسرو در سفرنامه‌اش به ۵۰۰ کارگاه زیلوبافی اشاره می‌کند. زیلو در بافت شباهت‌هایی با حصیر دارد و مانند آن برای زیرانداز مورد استفاده است. زیلو احتمالاً شکل تکامل یافته‌ای از حصیر بوده و بافندگان آن از حصیر الهام گرفته‌اند. این فرش ارزشمند خاستگاهش به درستی مشخص نیست اما از جمله مهمترین هنرها و صنایع دستی ایران به‌شمار می‌رود. در متون گذشته از زیلو کمتر یاد شده و تنها جایی که سخنی از بنای مسجد بوده از زیلو به عنوان فرش نام برده‌اند اما به محل بافت و تاریخ آن اشاره‌ای نشده است. به یقین می‌توان گفت بافت زیلو قرن‌ها قبل از اسلام رایج بوده، چرا که شواهد موجود نشان می‌دهد در قرون اولیه اسلامی زیلو جزء فرش‌های شناخته شده بود و بافت آن در بیشتر مناطق پهناور ایران رواج داشت؛ به ویژه آنکه زیلو کاربرد فراوانی در اماکن مذهبی داشت و از طرفی می‌توان گفت نام آن با بنای مذهبی گره خورده بود.

نمد

نمد نوعی بافته سنتی زیراندازی است که با پشم تولید می‌شود. در فرانسه به آن فوتر می‌گویند. برای تهیه نمد (نمدمالی) عمل بافتن انجام نمی‌شود بلکه با ایجاد فشار و رطوبت و حرارت، موجب درهم‌رفتن الیاف پشمی می‌شوند. دو خاصیت جعدیایی و پوسته‌ای شدن پشم امکان تولید نمد را فراهم می‌کنند. نمد هم نوعی از فرش محسوب می‌شود که از فرورفتن و به هم چسبیدن پشم شتر به وسیله مالش دادن و فشار آنها به هم شکل می‌گیرد، اما در این نوع فرش خبری از گره و تاروپود نیست بلکه هرچه هست در هم

PDF Compressor Free Version

گلیم سوماک: این نوع گلیم که طرح‌های پیچیده‌تری دارد، ممکن است سینه‌باف (یعنی بدون نقشه و کاملاً ذهنی) یا نقشه‌باف باشد. سوماک ظرافت زیادی دارد و بیشتر با پود ابریشمی بافته می‌شود. نخ پودی که با آن یک طرح را بافته‌اند، در پشت کار گره می‌خورد و با پود دیگری طرح تازه را می‌بافند و از میان تارها رد می‌کنند.

در ضمن، طرح‌های سینه‌باف، طرح‌هایی انتزاعی‌اند که بیشتر براساس محل زندگی، کار و طبیعت اطراف بافته‌اند یا حتی حال و هوای روحی او که غمگین است یا شاد، آرام است یا هیجان‌زده، روی گلیم نقش می‌گیرد.

گلیم فرش: نوعی از گلیم است که بعضی از قسمت‌های آن دارای پرز است و به صورت برجسته در کار نمود پیدا می‌کند. معمولاً این نوع گلیم‌ها، مخلوطی از سوماک و قالی است که قسمت‌های گل و بوته و حاشیه‌های آن دارای پرز است. قیمت بقیه انواع فرش که شامل پلاس، زیلو، حصیر و نمد می‌شود کاملاً به این بستگی دارد که در کجا عرضه شوند؛ در محل تولید یا شهرهای نزدیک به آن. یعنی نمی‌شود قیمت پایه‌ای برای آن ارائه کرد.

سنتی‌ترین کالای مدرن

۱. اگر می‌خواهید گلیمی که روی سرامیک پهن می‌کنید، مدام لیز نخورد و با جا به جا شدن و به‌هم ریختن چیدمان هال یا سالن، اعصاب‌تان را به هم نریزد، بهتر است از اول موقع خرید یا گلیم سوماک بخرید که پشت کارش پر از گره است و مانع سر خوردن گلیم می‌شود یا گلیمی بخرید که دو طرف لبه‌هایش چرم‌دوزی شده و نوعی ترمز فرش محسوب می‌شود.

۲. اگر مبل خانه‌تان سفید رنگ یا کرم رنگ است و می‌خواهید اتاق‌تان کمی رنگ بگیرد و فضا زنده شود، می‌توانید گلیم کردستان بخرید که پر از رنگ‌های قرمز و آبی و سبز است. اگر مبل خانه‌تان استیل است می‌توانید ورنی آذربایجان یا سوماک سیرجان بخرید که پر از رنگ‌های طلایی و پر جلوه است و با مبل استیل‌تان کاملاً هماهنگ می‌شود. گبه‌های عشایری با طرح راه راه و حیوان و آدم، به میلمان و کمد رنگ چوب‌تان جلوه بسیار زیبایی می‌دهد.

۳. کف پای بعضی‌ها به دلیل حساسیت بر اثر راه رفتن روی فرش ماشینی (که دارای الیاف مصنوعی است) ترکیده و پوست پوست می‌شود اما کارشناسان فرش معتقدند که الیاف طبیعی مثل پشم، پنبه و نخ ابریشم نه تنها باعث ترکیدگی پا نمی‌شود بلکه به دلیل انرژی بخشی این الیاف (که در بافت فرش دستباف به کار می‌رود) تا حدودی از درد رماتیسم و پادردهای ساده افراد می‌کاهد.

۴. فرش‌هایی که براساس نقشه بافته می‌شوند، معمولاً بدون اشکال‌اند و حتی اگر چند سال هم در خانه‌تان پهن باشند، موقع فروش، جناب سمسار کمتر می‌تواند عیب رویش بگذارد و ضرر نمی‌کنید اما فرش‌های سینه‌باف گرچه طرح‌هایش بکرتر است و به طبیعت نزدیک‌تر ولی چون اشکالاتی از جمله رعایت‌نشدن قرینه‌ها و اندازه‌های اشکال (به ویژه اشکال هندسی)، کج‌بافی در حاشیه‌ها و دورنگ بودن زمینه دارند، موقع فروش کلی بهانه به دست جناب سمسار می‌دهند که قیمت را پایین بیاورد. البته تا جایی که می‌توانید به فرش‌فروشی‌ها که فرش کهنه هم می‌خرند مراجعه کنید تا سمسارها.

۵. اگر می‌خواهید پولی که خرج می‌کنید دیرتر از بین برود، گلیمی بخرید که تارش از جنس پشم یا ابریشم باشد چون نخ پنبه‌ای زودتر می‌پوسد.

۶. اگر در مناطق گرمسیری زندگی می‌کنید و می‌خواهید از رسیدن حرارت شدید زمین به داخل خانه جلوگیری کنید، از حصیر یا زیلو استفاده کنید؛ چون گرما را از خود عبور نمی‌دهد و بسیار خنک است.

۷. اگر در مناطق سردسیر زندگی می‌کنید و می‌خواهید از شر سرما خلاص شوید، بهتر است نمد بخرید؛ نمد گرما را درون خود نگه می‌دارد و از انتقال سرما از کف خانه به داخل جلوگیری می‌کند اما تنها عیبش این است که پرزش به لباس می‌چسبد. در ضمن، نمد بهترین پا دری رطوبت‌گیر برای جلوی در حمام است

تنیده شدن است. گاه‌ا پشمی که برای تولید نمد به کار می‌رود پشم بهاره گوسفند با الیاف بلند است. از صابون و زرده تخم‌مرغ نیز می‌توان برای بهتر شدن کیفیت کار استفاده کرد. مقدار پشمی که برای هر مترمربع نمد لازم است با مقدار پشم لازم برای تولید قالی برابر است اما چون زمان تولید نمد بسیار کوتاه‌تر است (حدود یک روز) قیمت آن پایین است. نمد مالی در استان‌های مازندران، خراسان، سمنان، چهارمحال و بختیاری و ... رواج دارد.

از اسناد و مدارک یافت شده در چین درباره زره، پادری و سپر نمدی آمده است. در قبرهای عصر مفرغ آلمان نمدهایی یافت شده است. نویسندگان کلاسیک درباره نمد بسیار گفته و آن را به ایران نسبت داده‌اند، در قبرهای سکاها اشیاء نمدی زیادی چون پرده، قالی، عرقچین اسب یافت شده است.

گبه

این بافته نیز نوعی قالی است؛ یعنی به غیر از تاروپود، پرز هم دارد اما فرش فروشان موقع تقسیم‌بندی انواع قالی، گبه را به عنوان قالی حساب نمی‌کنند و آن را یکی از انواع فرش‌ها معرفی می‌کنند؛ شاید چون ضخامت پرز و طول گره آن نسبت به پرز انواع قالی، بسیار کلفت‌تر و بلندتر است.

گبه دست‌بافتی مخصوص عشایر بوده و البته امروز به شکل سفارشی در کارگاه‌های قالی‌بافی شهری هم تولید می‌شود. گبه نقشه ندارد و طرح‌هایش ذهنی است؛ یعنی بافته، براساس ذهن خود یا منظره‌ای که می‌بیند، نقش حیوان، آدم و درخت یا حتی اشکال هندسی را می‌بافد. اندازه گبه معمولاً از یک و نیم تا چهار و نیم متر است و بزرگ‌تر از این متر را تقریباً نمی‌توانید در بازار پیدا کنید.

گبه به دلیل داشتن پرز کلفت و بافت درشت آن، فرش سنگینی است و چون گره‌هایش هم شل بافته می‌شود، دارای پرزهای نرم است. از اواسط دهه ۱۳۷۰ به خاطر سوژه شدن گبه در چند فیلم سینمایی، تب گبه بازار را گرفت و قیمت آن حتی از بعضی قالی‌های کاشان و اراک گران‌تر شد اما بعد از طی آن دوره، در حال حاضر تب گبه سرد شده و قیمتش به حالت تعادل رسیده است. در ضمن یکی از هنری‌ترین انواع گبه، گبه‌ای است که پرز آن از پشم گوسفند تهیه شده باشد؛ یعنی بافته با پشم گوسفند تابیده‌شده‌ای که رنگ نشده باشد، گبه را بافته باشد. این نوع گبه در برابر رطوبت بسیار مقاوم است و تابش مستقیم آفتاب منجر به تغییر رنگ آن نمی‌شود و البته خیلی هم زیباست.

گلیم

گلیم که شاید برای همه ما نامی آشناست به زیرانداز و بافتنی بدون پرز می‌گویند. در بافت این نوع فرش، پودها از میان تارها رد می‌شود. گلیم انواع مختلفی دارد که هر نوعش زیبایی مخصوص به خود را دارد. بعضی از انواع گلیم پر زحمت بافته می‌شود، در نتیجه گران‌تر است و بعضی ساده‌تر بافته می‌شود و ارزان‌تر هم در بازار عرضه می‌شود. از انواع گلیم می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: گلیم سوزنی: گلیمی است که در آن علاوه بر رد شدن پودها از میان تارها، نقش‌هایی را روی پود بافته یا سوزن‌دوزی می‌کنند.

گلیم ساده (بی‌چاک و چاکدار): گلیم ساده بی‌چاک به این معنی است که پودها خیلی ساده و بدون مدل خاصی از میان تارها رد می‌شود و فقط ممکن است هر چند رج یک بار رنگ پودها تغییر کند. اما گلیم ساده چاکدار، گلیمی است که در آن برای بافتن یک طرح (که ممکن است هندسی یا غیرهندسی باشد) بین پودها به خاطر عوض کردن رنگ پود، فاصله یا چاک ایجاد شود.

PDF Compressor Free Version

سارقان زمان

در نگاه روانشناسان، افراد سرحال و شادمان که احساسی

خوب درباره خویش دارند، از ۳ ویژگی مهم بهره می برند:

۱. نظم و دقت در زندگی

۲. تجربه موفقیت و شکست و جزئی از زندگی شمردن آن

۳. داشتن برنامه، ایده و روش

 حجت الاسلام والمسلمین مجید آقا بابا
مؤلف کتاب ۱۱۴ پیام مشاوره

این افراد مشتاق بخشش و کارهای عام المنفعه و نوع دوستی اند؛ ولی بخشیدن وقت خویش را روا نمی دانند؛ چون زمان تنها سرمایه جبران ناپذیر است و باید با برنامه ریزی تعریف شود. بی برنامه بودن و عدم پاسداری از وقت به معنای تخریب فرصتهاست و آدمی را در دام سارقان زمان گرفتار می سازد. در باور روانشناسان، انسان محصول دو چیز است:

فرصت ها و تهدیدها

فرصت همان برنامه ریزی است؛ زیرا انسان بی برنامه و بی هدف، فرصتی را تعریف نمیکند و کسی که فرصت ها را نمی شناسد برنامه های برای خود طراحی نمیکند. تهدیدها اگر شناخته شوند در پرتو اندیشه زحمت شان را کم میکنند. از این ور، واژه های تلخ سودمند و جهت دهنده اند و اندیشه تغییر، اصلاح و تعدیل وضع موجود برای رسیدن به مطلوب را در انسان بارور می سازند.

سه نکته اساسی

۱. احیای فرصت نوعی دگرگونی مثبت است، و همه انسانها برای زندگی بهتر به دگرگونی مثبت نیازمندند.
۲. وقت انسان مهم و مشترک زندگی انسان ها است در پرتو بهره گیری بهینه

از آن میتوان به اهداف دست یافت.
۳. اگر روزانه تنها ۱۰ دقیقه از وقت را برای بازیافت وسایل گم شده و آشفته تلف کنیم، در سال حدود ۶۰ ساعت وقت از دست میدهیم. برای پیشگیری از این زیان باید با برنامه ریزی درست از آشفتگی، بی نظمی و هر چه به هزینه کردن زمان می انجامند، پرهیز کرد.

تعارفات

تعارف های بیش از حد و فقدان شهامت نه گفتن نابودگر فرصت ها به شمار می آید. بیشتر افراد شکست خورده در برنامه ها که با انبوهی از کارهای نیمه تمام و فعالیت های زخمی روبه رویند، تنها بدان سبب که نمیتوانند پاسخ منفی دهند، در دام این سارق احساسی اسیرند.

تلفن

تلفن از ابزارهایی ضروری زندگی امروز به شمار می آید؛ اما با همه سودمندی اش می تواند سارق زمان باشد. گفتگوهای طولانی، حاشیه روی های بی مورد و حتی استفاده اذنان خستگی روانی، انقطاع کار، عصبانیت، ابهام و تحلیل رفتن قوای جسمانی می انجامد. وقفه هایی که تلفن

عدم تقسیم انرژی

انسان از ظرفیت و انرژی محدود برخوردار است. استفاده موثر از وقت، به تقسیم درست انرژی بستگی دارد. بسیاری از افراد در ساعات آغازین صبح، برای مثال از ساعت ۸ تا ۱۲ چنان انرژی مصرف می کنند انرژی جایگزین نیز نمیتواند آنها را برای فعالیتهای بعدی آماده سازد. بنابراین، ساعات باقیمانده شبانه روز شان تحت تاثیر این خستگی مفرط و طاقت فرسا می شود.

عدم اولویت گذاری

نداشتن فهرستی از کارها و مشخص نمودن اولویت ها، عامل دیگر نبود ساختن فرصت ها است.

کارهای روزانه ما سه حالت دارند:

الف) امور فردی

ب) کارهای متوسط

ج) امور عادی و معمولی

این نوع بهره گیری از زمان، به آنها اجازه میدهد:

۱. نگرشی جامع و فراگیر داشته باشند.
 ۲. روشمند برنامه ریزی کنند.
 ۳. به پیشرفت حرفه ای و شخصی خویش پردازند
 ۴. هماهنگ عمل کنند.
 ۵. آمادگی شان برای انجام کارها روز به روز بهتر شود.
 ۶. در رویارویی با بحران ها و حوادث نامنتظره، خرسندی و تسلط داشته باشند.
 ۷. در پایان روز از احساس مثبت بودن سرشار گردند.
۸. زمان را ذخیره سازند.

های غیر ضروری در کار پدید می آورند موجب هدر رفتن وقت می گردد.

ملاقات کنندگان

در خانه، محل کار، خیابان و محیط های دیگر اجتماعی با افراد گوناگون ارتباط داریم، ولی باید توجه داشته باشیم که بسیاری از این دیدارها و ارتباط ها از سود مادی و معنوی تهی است. این دیدارها وقت را نابود میسازد و انسان را از پرداختن به امور مهم تر باز می دارد.

اطلاعات اضافی

بیشتر انسانها با اطلاعات، یادداشت ها، و مطلب اضافی رو به رویند. این اطلاعات که ذهن یا میز و محل زندگیمان را اشغال کرده است، معمولا به نابودی وقت می انجامد بررسی مراجعات مکرر و بیهوده و بازبینی خاطرات نهفته در لایه لای آنها، جز اتلاف وقت معنایی ندارد. برای پیشگیری از این هزینه جبران ناپذیر، باید اطلاعات کیفی موجود، پس از دسته بندی و نه بسته بندی، در جای مناسب قرار گیرند. و اطلاعات کمی به شکل فهرست، نمودار، جدول و غیره خلاصه شود تا هنگام نیاز به بخشی از آنها به بازبینی کل ناگزیر نگردیم و وقت بسیار هزینه نکنیم.

خود محوری

خود محوری و خویش را قطب، ناظر و فاعل همه کارها دانستند نیز به اتلاف وقت می انجامد. باید در انجام کارها از تفویض اختیار و یاری همکاران و دوستان بهره برد و از هزینه کردن وقت در امور کم اهمیت پرهیز کرد. افزون بر این، خود محوری سبب فشار عصبی و تنش های روانی شدید می گردد. انسانهای خود محور در انبوهی از اطلاعات دست و پا میزنند و همواره از کمبود وقت شکایت می کنند.

نکته طلایی

فراموش نکنیم!!!

برنامه، بذر فرصت هاست، زمان نیز فصل بهار، هر که در بهار
در نیفشاند، درو را تجربه نخواهد کرد. باز تاکید می کنیم:
«برنامه ریزی یعنی نجات دادن و ذخیره سازی وقت»

گل گشتخوار

✍️ تحریریه نشریه - برگرفته از مصاحبه دکتر یزدان نیاز

می شدند. این مواد، در واقع فرمول های جدیدی بودند که خواص روانگردان داشتند و در آزمایش های کنترل فکر، با هدف حقیقت یابی از جاسوسان مورد استفاده قرار می گرفتند. این ترکیبات خواصی شبیه حشیش و ماریجوانا داشتند با این تفاوت که می توانستند چندین برابر آن تاثیرگذار باشند.

سال ها بعد، گیاه شاهدانه ای که به آن «**کوش افغان**» هم گفته می شد، از افغانستان به آمریکا برده شد و این شروع پیدایش «**گل**» بود. گیاهی که از تولیدش زمان زیادی نمی گذرد اما به خاطر تاثیرات درمانی اش در پزشکی جای خود را باز کرد.

دکتر محمدرضا یزدان نیاز، پژوهشگر و متخصص ترک اعتیاد در این باره می گوید: «با استفاده از کوش افغان، ماریجوانای جدیدی کشت شد که خواصی متفاوت از ماریجوانای سنتی داشت و به آن «**مدیکال ماریجوانا**» گفته می شد. ماری جوانا گیاهی است که هم نوع نر آن وجود دارد و هم نوع ماده. نوع نر ۳ درصد و نوع ماده ۸ درصد مخدر دارد. اتفاقاً اعتیاد به ماریجوانا بسیار دیر ایجاد می شود و خیلی راحت هم قابل ترک است. اما گیاه جدیدی که با تغییرات ژنتیکی تولید شد، دو جنسیتی بود و برخلاف ماریجوانای طبیعی که گل های کمی دارد، بسیار پر گل است. در این گل ها ۷ برابر بیشتر از ماریجوانا ماده مخدر وجود دارد. آنقدر که اگر از کنار آن عبور کنید یا شب بالای سرتان باشد، دچار توهم می شوید.»

ماریجوانایی که این روزها در دست جوان ها می چرخد، گل همین ماریجوانای تغییر ژنتیکی یافته است که حتی دست و دل پزشکان هم برای تجویز آن می لرزد و فقط در شرایط خاصی، برای بیماران خاص

ماده مخدر، نامی عمومی برای انواع مختلفی از داروها و ترکیبات طبیعی، شیمیایی است که اغلب به دلیل احتمال ایجاد وابستگی به مصرف جزء مواد اعتیادآور طبقه بندی شده و معمولاً خرید و فروش آن ها ممنوع است. انواع مختلفی از مواد مخدر و اعتیاد آور وجود دارند و به همین دلیل، فرد معتاد در طول زمان، برای ارضا و احیای حس نشنگی، معمولاً از ماده مخدر به مخدری قوی تر نیاز پیدا می کند.

هر روز ۹ نفر از ایرانی ها به خاطر مصرف مواد مخدر می میرند. جماعتی که به گواه آمارهای جمعیت مبارزه با دخانیات کشور، از ۱۰ سالگی دست به سیگار می شوند و از ۱۷ سالگی مواد مخدر را تجربه می کنند. در این میان، گروهی هم هستند که از ۱۲ سالگی به بعد پای مخدرهای صنعتی به زندگی شان باز می شود و روزگارشان را با شیشه، حشیش، کروکودیل و ماریجوانا سیاه می کنند؛ مخدرهایی که یک جمله مشترک که درباره بیشتر آنها تکرار می شود: «**این اعتیاد آور نیست**». این جمله، امروز بیشتر از همه درباره «**گل**» به گوش می رسد.

ماده مخدر گل، همان اندازه که اسم خوشایندی که دارد، یکی از خطرناک ترین مواد مخدری است که این روزها در دست جوان ها می چرخد و به اسم یک روانگردان طبیعی خرید و فروش می شود. مخدری که ضربان قلب را بالا می برد، احساس بی قراری می دهد، باعث توهم می شود و با یک بار مصرف، طوری عملکرد مغز را مختل می کند که زندگی بدون آن غیرممکن می شود.

روانگردان ها از کجا می آیند؟

اولین بار، در دهه ۱۹۷۰ تا ۱۹۸۰ میلادی بود که آمریکا، انگلیس و رژیم صهیونیستی روی مواد شیمیایی ای کار کردند که عموماً با هدف نظامی تولید

ماریجوانا در امریکا و گیاهی بودن این مخدر باعث شد خیلی ها در ایران تصور کنند که مخدر گل ضرری ندارد و خیلی راحت می توان آن را ترک کرد. دکتر یزدان نیاز می گوید: «گل خطرناک ترین مخدر امروز است و با یک بار استفاده، ممکن است فرد به مدت ۶ ماه تا یک سال دچار توهم عصرگاهی شود. ما هنوز اثرات این مخدر را به طور کامل نمی دانیم اما عوارض گسترده ای از آن مشاهده شده است. جالب این که مخدر گل روی گروه های خونی A+ و O+ اثر توهم زایی بیشتری دارد.»

درمان، بی درمان

ناشناخته بودن اثرات استفاده از گل در مدت طولانی و با دوز بالا، در کنار کمبود تحقیقات جهانی باعث شده است که اعتیاد به گل جزو اعتیادهای بدون درمان شناخته شود. بیشتر روش های ترک که در ایران به کار گرفته می شود، متکی به تحقیقات و شیوه های درمانی در خارج از کشور است و این در حالی است که در خارج از ایران، مخدر گل یا همان مدیکال ماریجوانا برای مصارف دارویی بیماران خاص استفاده می شود و استفاده تفننی ندارد. بنابراین، روش موثری هم برای ترک آن معرفی نشده است.

دکتر یزدان نیاز، صحبت هایش را با یک هشدار جدی پایان می دهد: «سن مصرف گل به دبیرستان ها رسیده است. خانواده ها اطلاع دقیقی درباره این مخدر ندارند و جوان ها تصور می کنند گیاهی طبیعی و بی ضرر است. در واقع ضعف اطلاع رسانی درباره این مخدر باعث شده که خیلی از جوانان تصور کنند می توانند خیلی راحت مصرف گل را کنار بگذارند. تصویری که به هیچ وجه درست نیست.»

آن را توصیه می کنند؛ به مدت محدود و دوز بسیار پایین. دکتر یزدان نیاز می گوید: «بیمار می تواند حداکثر یک ماه با دوز خیلی پایین از ماریجوانای طبی استفاده کند. آن هم در بیماری های عصبی شدید، یا بیمارانی که در مراحل پایانی عمرشان قرار دارند و پزشک می خواهد روزهای پایانی زندگی شان بدون درد بگذرد.»

«گلی» که آرتا کاشت

مخدر گل اگر چه در دنیا به چشم دارو نگاه می شود اما از ۸-۹ سال قبل توسط فردی با نام مستعار آرتا به ایران آورده شد و حالا در شیراز کشت می شود. گل که در باور عمومی حتی کم خطرتر از حشیش و ماریجوانا و علف معرفی شده است، می تواند آنقدر خطرناک باشد که با یک بار مصرف، برای همیشه باعث اعتیاد شود. چون به طور مستقیم بخش های مسئول آرامش بخشی را در مغز فلج کرده و خودش جایگزین آن می شود. بنابراین با مصرف نکردن گل، فرد دچار اضطراب شدید، بیقراری، وحشت زدگی، تپش قلب شدید و... می شود. اعتیادی که دکتر یزدان نیاز آن را غیرقابل ترک می داند. او می گوید: «متأسفانه گل در ایران آنقدر بازار پررونقی دارد که سال قبل در یکی از روستاهای استان فارس دیدم خرید و فروش آن خیلی راحت و انبوه انجام می شود. مردم سراغ قاچاقچی می رفتند، مخدرشان را می گرفتند و کارت می کشیدند و بیرون می آمدند.»

از سال ۲۰۱۳ مصرف ماریجوانا در ۲۰ ایالت امریکا آزاد شد که البته اهداف اقتصادی پشت آن بود. از آنجایی هم که تاثیر اعتیادآوری برگ ماریجوانا خیلی کم است دولت امریکا حساسیت زیادی برای مقابله با آن نشان نداد. همین آزادسازی

دامنه شیوع سرطان ایران

قابل پیشگیری است

PDF Compressor Free Version

دکتر محمد جهانفر | استاد دانشگاه تهران

علم جمعیت شناسی در قالب: ۱. توزیع جغرافیای، ۲. توزیع سنی و جنسی، ۳. حرکات زمانی و مکانی جمعیت، ۴. انواع ترکیبات جمعیتی (تحصیلی، شغلی، زناشویی، ...)، ۵. عوامل زیستی، ژنتیکی، اقتصادی، اجتماعی و سیاستهای جمعیتی تجزیه و تحلیل می گردد. محاسبه میزان ها برای هر یک از موارد فوق و میزان های مرگ و میر و میزان های بیماری که در بحث حرکت زمانی جمعیت مطرح می شود، زمینه و تصاویر روشنی از مباحث جمعیتی بهداشتی و سلامت جامعه را نیز به دست می دهد.

شاخص سازی برای پیشگیری

در جهت انجام این قبیل تحقیقات جمعیتی و بهداشتی چندین روش برای شاخص سازی مرگ و میر وجود دارد که عبارتند از: ۱. تعیین تعداد مطلق مرگ و میر بر بیماری هر سرزمین، ۲. نسبت مرده به زندگان، ۳. درصد (سهم) مرگ و میر به جمعیت هر زمان، ۴. میزان مرگ و میر یعنی تعداد مردگان به متوسط جمعیت سالیانه و غیره. برای محاسبه بیماران نیز به همین ترتیب: ۱. تعداد مطلق، ۲. نسبت بیمار به غیر بیمار، ۳. درصد بیمار به جمعیت هر زمان یا مکان ۴. میزان ابتلاء به بیماری به متوسط جمعیت قابل محاسبه می باشد. بدیهی است برای انواع محاسبه ها، پرسنل درمانی یا بهداشتی از نظر تربیت پزشک، ماما، پرستار، فیزیوتراپ یا دیگر کارکنان که پیرایشکی نام می گیرد و یا انواع داروسازی و کمک دارویی و تغذیه سالم و حتی برای تسهیلات و تجهیزات تامین سلامتی (از تخت بیمارستانی گرفته تا دیگر وسایل بهداشتی و درمانی، این قبیل محاسبات کار ساز است.

بعضی از شاخص های لازم

در این مقاله به بخشی از این قبیل شاخصها اشاره می گردد. برای مثال سالیانه تعداد مطلق مرگ و میر در جهان حدود ۳۵ میلیون نفر برآورد شده و یا ۶۰٪ از مرگ و میر های جهان کنونی (به متوسط جمعیت) ناشی از بیماری های غیر واگیر و ۴۰٪ مرگ و میر در سطح جهان ناشی از بیماری های واگیر دار اعلام شده است (بر اساس ارقام صندوق جمعیتی سازمان ملل متحد). بیماری های غیر واگیر که علت عمده مرگ و میر است (NCD). به موجب شکل از ۷۳٪ در سال ۲۰۱۲ به حدود ۶۱٪ در سال ۲۰۲۵ کاهش می یابد. با توجه به آمار ها وضعیت سرطان با بروز بالا در ایران به تفکیک برای مردان به ترتیب ۱۳٪ پوست، ۱۲٪ معده، ۱۰٪ پروستات، ۸٪ مثانه و ۸٪ نیز کولورکتال یا روده بزرگ بوده در حالی که سرطان زنان اغلب ۲۴٪ پستان، ۱۰٪ پوست، ۷٪ کولورکتال یا روده بزرگ، ۶٪ معده و ۴٪ بقیه سرطانها اعلام گردیده است.

چه باید کرد؟

در مقابل محدودیت منابع لازم و افزایش مرگ و میر سرطان در ایران چه می توان کرد؟! راه کار تعیین و اعلام اولویت سلامت با همکاری همه افراد ذینفع است. باید دید در کشور ایران با شرایط نامساعدی که پدید آمده بعضی بر اثر شیوه زندگی نارسا و نیز شرایط زیست محیطی نا مناسب که طی سالهای اخیر بروز سرطان را افزایش داده است، چه می توان کرد! به عبارت دیگر محدودیت منابع (پرسنلی، تحقیقاتی، منابع مالی لازم) تا حدی است که پاسخگویی افزایش بروز و مرگ سرطانی کشور نمی باشد. راه کار در این است که در بین اولویتهای سلامت ملی کشور دقت و توجه کنیم: اولاً: در چه الویت مبارزه با شرایطی که موجب بروز سرطان می شود بررسی گردد. دوماً: در یک طرح تحقیقاتی تمامی سازمانهای دانشگاهی و حکومتی و حتی سازمانهای غیر دولتی و خانواده ها که مرتبط برای مبارزه با بروز سرطان می باشند مشخص شود و چهارچوب همکاری های لازم برای هر یک در یک بسته تحقیقاتی و اجرایی اعلام گردیده و پیگیری شود. در بین تلاشهایی که برای سلامت کشور انجام شده برای مبارزه با سرطان در ایران نیز حدود ۹۰٪ نمودار ترسیم گردیده که به عنوان نمونه به شرح زیر اشاره می گردد. در شبکه بهداشتی ایران کارکنان با نام به ورز، ماما، پزشک و غیره در تلاش برای مبارزه با سرطان هستند.

مراحل رسیدگی به سرطان به شرح زیر است:

۱. گام اول به ورز شرح حال می گیرد.
۲. گام دوم تست FIT توسط به ورز انجام می شود.
۳. گام سوم به ورز تصمیم می گیرد
۴. گام اول پزشک شرح حال می گیرد.
۵. گام دوم پزشک معاینه می کند.
۶. گام سوم پزشک تصمیم می گیرد.

نداشتن
فعالیت
بدنیرژیم
غذایی
ناسالم

دخانیات

مصرف
الکل

گذشته از این چند فقره زیر از عوامل زیست محیطی ایران نارسا اعلام شده است یعنی زمینه سرطان زایی گردیده است. ۱. میزان مصرف انرژی سرطان ایران به جای ۲۸۰۰ کیلوکالری حدود ۱۹۰۰ کیلوکالری محاسبه گردیده است.

۲. میزان تولید گاز CO₂ به جای ۴,۶ تن مجاز، حدود ۷ تن گزارش شده است.

۳. در حالی که ذرات معلق در هوای تنفسی مجاز ۶۰ میکروگرم مجاز بوده اما در ایران ۱۱۵ میکروگرم اعلام گردیده است.

تعداد بروز، شیوع و مرگ و میر سالانه

هر ساله در کشور ایران حدود یکصد هزار مورد جدید معرفی می شوند. چه بسا افراد سرطانی که یا خود را معرفی نکرده و یا به تشخیص بیماری سرطان نرسیده اند. به طور متوسط سالیانه ۶۰ هزار بیمار سرطانی درمان شده یعنی طی ۵ سال اخیر حدود ۳۰۰ هزار نفر بهبود یافته اند. با همه احوال بعد از مرگ و میر قلبی و عروقی دومین دلیل مرگ و میر ایران سرطان اعلام گردیده است.

اثرات اقتصادی سرطان

هزینه های مستقیم جهانی در حدود ۲۹۰ میلیارد تخمین زده شده که به انضمام هزینه های غیر مستقیم به ۱۱۶۰ میلیارد دلار (یعنی ۲ درصد تولید ناخالص جهانی) اعلام شده است. هزینه های مرتبط با سرطان حدود ۱۹٪ بیشتر از هزینه های مربوط به بیماری های قلبی و عروقی گزارش شده و نمودار مربوط به هزینه مرگ و میر در سرشماری ۱۵ کشور جهان نمی باشد.

اثرات اقتصادی سرطان در ایران

۱. هزینه های مستقیم جهانی به ۲۹۰ میلیارد دلار و برای ایران حدود ۳۰۰۰ میلیارد تومان برآورد شده است.

۲. جمع هزینه های مستقیم و غیر مستقیم جهانی به ۱۱۶۰ میلیارد دلار و برای ایران ۱۰ هزار میلیارد تومان اعلام شده است.

در کشور ایران سالانه ۴۵۰ هزار سال عمر بدلیل سرطان از دست می رود. با توجه به امارات علل افزایش بروز سرطان در جهان و ایران را امید به زندگی بیشتر با متوسط ۷۱ سال در جهان اعلام می کند. در کشور ایران در حدود ۳۵ سال قبل امید به زندگی ۵۸ سال گزارش شده که تا سال ۲۰۱۲ به حدود ۷۴ سال افزایش یافته و باید دید چرا با افزایش امید به زندگی در ایران دامنه شیوع سرطان ها نیز گسترده تر گردیده است.

نتیجه گیری

با توجه به ابعاد جمعیتی مبتلا به بیماری ها، شاخص سازهایی به راهکارهایی پی می بریم که دامنه شیوع سرطان را در کشور ایران محدود تر خواهد ساخت:

۱. بعضی از سرطان ها در ایران بروز بیشتری داشته است.
۲. سبک زندگی و شرایط وابسته محیطی در بروز سرطان موثر است که امروزه در کشور های در حال توسعه سرطان بیشتری ملاحظه شده است.
۳. نارسایی های کمبود مصرف میوه، کمبود ورزش، افزایش وزن، شیوع کلسترول خون، کمبود مصرف کیلوکالری، تولید زیاد گاز CO₂ و زیادی ذرات معلق در هوا موجب شده است تا سرطان را بیش از بیماری های قلبی و عروقی در ایران باشد و مبلغ هزینه های سرطانی ایران را نیز به مراتب بیشتر از متوسط هزینه جهانی نماید.

سرطان هایی که در ایران بروز بیشتری داشته اند

اگر بروز عمده سرطان سینه سالانه حدود ۲۵ هزار مورد در سالهای اخیر بوده است؛ که به دلیل کاهش همسر داری و محدودیت شیردهی پس از زایمان برای زنان ایران نمود کرده است که از مشکلات پستان و سینه اعلام شده اند. بیشترین بروز سرطان در مردان کشور بر اثر اینکه احتمالاً در معرض نور شدید آفتاب قرار داشته اند و آفتاب زدگی احتمالاً موجب بروز سرطان پوست گردیده است.

بروز سرطان در ایران و جهان

باید دید شرایط زیستی و سبک زندگی در کشور ایران زمینه بروز سرطان را بیش تر یا کمتر از سطح جهانی کرده است. در ایران با داشتن: ۱. سلامت نسبی جسمانی، ۲. سلامت روانی (متاثر از پرورش خانوادگی و مدرسه ای)، ۳. سلامت اجتماعی (که اعتیاد و فساد را مضر دانسته اند)، ۴. سلامت فرهنگی-معنوی (تحصیلات و امر به معروف فرهنگی) زمینه سلامتی بیشتر و ابتلا کمتر به سرطان را تسهیل کرده است تا جایی که در شرایطی که شاخص متوسط بروز سرطان برای مردان جهان ۲۰۵ اعلام شده در ایران حدود ۳۵٪ کمتر اعلام گردیده است و در حالی که شاخص متوسط بروز سرطان در زنان در جهان ۱۶۵ بوده در کشور ما حدود ۳۳٪ کمتر گزارش گردیده است. به این ترتیب باید گفت احتمالاً شیوع و بروز شاخص متوسط سرطان که در کشور ایران برای زنان و مردان حدود ۳۴٪ کمتر از سطح جهان بود، تا حدی به شیوع سلامت فرهنگی و معنوی جامعه مرتبط بوده است که احتمالاً در نقاط دیگر جهان کمتر مورد توجه بوده است.

افزایش بروز و مرگ و میر سالانه

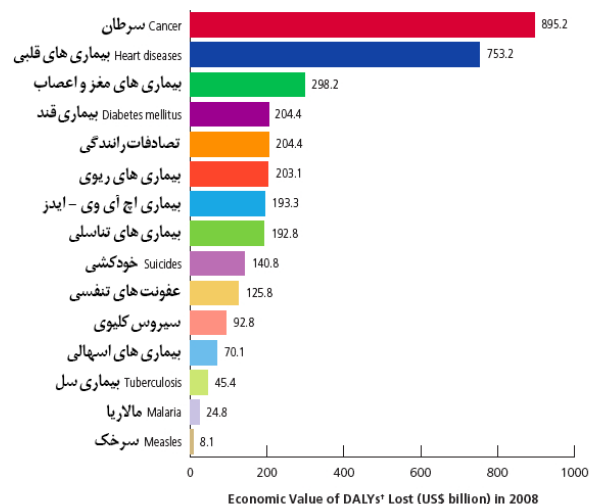
اگر در گذشته افزایش و بروز مرگ و میر ناشی از سرطان در سطح جهان احتمالاً با شیوع صنعتی شدن بعضی کشور ها مرتبط بوده است. ولی آمار بروز و مرگ کنونی ناشی از سرطان در کشور های در حال توسعه پیشی گرفته است. فقط حدود ۳۰٪ بروز مرگ سرطانی در جوامع توسعه یافته و عمدتاً بروز و مرگ سرطانی در کشور های در حال توسعه اعلام شده است.

علل افزایش بروز سرطان

از آنجا که هم شرایط و شیوه زندگی و هم عوامل زیست محیطی و آلودگی هوا در بروز سرطان اثر داشته است بر اساس ارقام بانک جهانی و نیز سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۱۰ برای تحقیق مراحل زیستی ایران در مورد شیوه زندگی باید گفت:

۱. ۹۰٪ مردم در ایران ۵ وعده میوه مصرف نمی کنند.
۲. فعالیت بدنی (ورزش و کار فعال) نسبتاً محدود و تا ۴۰٪ گزارش شده است.
۳. افزایش وزن افراد تا ۵۰٪ جمعیت رسیده است.
۴. کلسترول خون افراد تا ۵۰٪ اعلام شده است.

افت اقتصادی ناشی از ۱۵ علل مرگ و میر

*Disability-adjusted Life Year

PDF Compressor Free Version

ورزش و تغذیه

جناب ابن سینا در کتاب اول قانون، در بحث تدابیر مشترک، مهمترین تدبیر در تندرستی را در درجه نخست، ورزش کردن و سپس تدبیر غذا و تدبیر خواب می‌داند و از این رو سخن خود را با تدبیر غذا آغاز می‌کنیم که موضوع این مقاله می‌باشد.

علیرضا رشیدی | کارشناس تربیت بدنی

سنجد+یک قاشق عسل+یک لیوان شیر؛ خوردن غذاهای سردی را محدود کنند؛ با روغن هایی مثل زیتون، کوهان شتر، کنجد، کرچک، شترمرغ، بادام تلخ یا سیاهدانه، هرشب مفاصل را ماساژ دهند.

در طب ابن سینا ذکر شده کسی که می‌خواهد بهداشت غذا را برای تن خود رعایت کند نباید غذاهای دارویی نظیر میوه و سبزی را غذای اصلی خود قرار دهد، زیرا غذاهای نرم‌کننده اگر به تنهایی مصرف شوند خون را می‌سوزانند. همچنین غذاهای غلیظ هم به تنهایی مضر هستند و تن و خون را سنگین می‌کنند. بهترین غذاها برای تندرستی که باید در کنار غذاهای نرم‌کننده مثل میوه و سبزی مصرف شوند عبارتند از گوشت نرم (بره، بزغاله)، گندم، نوشیدنی خوشبوی گیاهی. ابوعلی سینا در بین میوه‌ها دو دسته را شبیه غذای اصلی دانسته که عبارتند از:

انجیر و انگور، به شرطی که کاملاً رسیده و شیرین باشند و خرما.

همچنین نباید غذاهایی مانند ماهی و نظایر آن را بعد از ورزش خسته‌کننده میل کنیم، زیرا این غذا تباه می‌شود.

انواع تیپ بدنی

به طور کلی سه نوع فرم و قالب هیكل داریم:

اکتومورف‌ها: هیكلی کشیده، باریک و قابل انعطاف دارند. استخوان بندی آن‌ها معمولاً بسیار ظریف و عرض شانه و ران آن‌ها معمولاً به

غذای ورزشکار بایستی در تابستان لطیف و زودهضم و در زمستان غلیظ و مقوی باشد. در صورتی که مزاج فرد ضعیف است، ورزش سنگین نباید انجام دهد. افرادی که بعد از سال‌ها تصمیم به ورزش کردن می‌گیرند باید تدابیر مربوطه را بیش از دیگران رعایت کنند.

اگر خسته، بیمار یا تب دار هستید ورزش نکنید. اگر تنش

یا استرس دارید، از انجام ورزش‌های سنگین یا رقابتی بپرهیزید. رعایت تدابیر ویژه هر ورزش می‌تواند از عوارض احتمالی آن جلوگیری نماید. در این میان، مهم‌ترین نکته، استفاده از مواد غذایی سالم و پرهیز از غذاهای صنعتی می‌باشد.

یک مثال: بعضی از کوهنوردها بعد از مدتی دچار زانو درد می‌شوند؛ برای پیشگیری از زانودرد، توصیه می‌شود کوهنوردان، بر مصرف پودر سنجد کامل (شامل پوست و گوشت و هسته سنجد) مداومت داشته باشند. (روزی یک قاشق غذاخوری پودر

PDF Compressor Free Version

خوردن کره زیاد اجتناب نمائید.

۶. از غذاهای سرخ شده و کلاً سرخ کردنی پرهیز نمائید.

۷. در خوردن شراب و مواد قندی افراط ننمائید.

۸. حداقل در سه وعده از وعده های روزانه شما می باید

از مواد پروتئینی استفاده شود.

۹. از مواد هیدرات کربن دار به میزان کافی می باید در رژیم

غذایی گنجانده شود.

۱۰. حجم مواد غذایی هر وعده را کنترل نمائید.

۱۱. بدن بطور روزانه نیاز به انواع ویتامین ها دارد و لذا میباید از مواد

حاوی ویتامین به میزان کافی استفاده نمود.

۱۲. در طول روز ، هفته و ماه می باید از رژیمهای متنوع و کامل ، همچنین

باب میل در صورت هماهنگی با جدول غذایی استفاده شود.

۱۳. مواد غذایی را برای وعده های روزانه در محیط مناسب نگهداری نمائید.

۱۴. هر روز حداقل ۱۰ لیوان آب بنوشید.

۱۵. قبل یا بعد از تمرین و بلافاصله چیزی نخورید (منظور وعده غذایی است

۱۶. با پرخوری و افراط در استفاده از مواد مختلف خود را دچار سوء تغذیه ننمائید.

۱۷. از مواد غذایی و مکملهای با کیفیت استفاده نمائید.

۱۸. انجام آزمایش ، تست بدنی و همچنین چکاب کلی میتواند کمک خوبی

جهت تنظیم رژیم غذایی باشد.

۱۹. مشخص نمودن وضعیت بدن و اندازه گیری مستمر چربی شما را در

برنامه ریزی غذایی کمک می کند.

۲۰. هیچگاه برنامه غذایی مطلق و ثابتی را دنبال ننمائید ، سعی کنید رژیم

غذایی را متناسب با فعالیت روزانه تنظیم کنید.

۲۱. نوشیدن آب در طول روز به میزان کافی از نکات مهم تغذیه است .

۲۲. رعایت فاصله زمانی قبل و بعد از تمرین ، مهمترین نکته در تغذیه است.

۲۳. فاصله زمانی هر وعده غذا با وعده بعدی متناسب با نوع غذا تعیین

می شود و بطور متوسط هر ۲/۵ الی ۵ ساعت می باشد.

۲۴. در رژیم غذایی بهتر است قبل از تمرین ، بیشتر از مواد

کربوهیدرات استفاده نمائید.

۲۵. غذا را با لذت و آرامش میل نمائید تا هضم آن راحت باشد.

۲۶. با میل با پرخوری سر میز غذا مقابله نمائید.

۲۷. تقریباً ۲ هفته پس از شروع رژیم غذایی بدن شروع به سوزاندن چربی

های اضافی خواهد نمود.

۲۸. رژیم غذایی خود را با دقت ، صبر و استقامت دنبال نمائید.

۲۹. رعایت نکردن حتی یک وعده میتواند بسیاری از زحمات شما را تلف نمائید.

۳۰. چنانچه میتوانید روزانه کمی گریپ فروت و گوجه فرنگی بصورت جدا

استفاده نمائید.

یک اندازه است. اکثر دوندگان و بسکتبالیست ها اکتومورف هستند.

اندومورف ها: لطیف، دارای انحنا و گلابی شکل هستند. عرض ران

هایشان معمولاً پهن تر از شانه هایشان است. گرچه این فرم بدن

بیش از سایر قالب ها چربی بیشتری می گیرد.

مزومورف ها: استخوان بندی درشت دارند و خیلی زود عضله سازی

می کنند. عرض شانه آن ها معمولاً از ران هایشان پهن تر است و

این دسته همیشه هیکل متوسطی دارند. اکثر دونده های دو سرعت،

فوتبالیست ها و تنیس بازها مزومورف هستند.

نقش تیپ بدنی بر سلامتی

نتایج بررسی محققان نشان می دهد بین سلامتی و نوع تیپ بدنی ارتباط

قوی وجود دارد. نتایج این تحقیقات به شرح زیر است:

تیپ بدنی اندومورف از میان سه تیپ بدنی بیشتر در معرض مشکلات

مرتبط با سلامتی است. افراد چاق به نسبت گروه های بدنی دیگر کمتر

عمر می نمایند. این افراد در صورت استفاده از تغذیه سالم و مناسب و انجام

فعالیت بدنی منظم می توانند از سطح سلامت خوبی برخوردار باشند. برای

این افراد اجرای ورزش های آبی و ورزش هایی که وزن در اجرای فعالیت اثر

منفی کمی دارد مانند دوچرخه سواری پیشنهاد می شود.

افراد تیپ بدنی مزومورف نسبت به دیگر گروه های بدنی از قدرت و انرژی

بیشتری برخوردار هستند و در صورت قطع فعالیت بدنی و مصرف غذاهای

پر کالری مستعد چاق شدن و ابتلا به بیماری های قلبی و عروقی می باشند.

افراد گروه اکتومورف معمولاً متوسط عمر بیشتری نسبت به سایر تیپ های بدنی

دارند. افرادی فعال هستند اما قابلیت ابتلا به بیماری های عصبی و تنفسی را

دارند. به طور کلی تیپ بدنی سالمی محسوب می شوند. افراد اکتومورف بدلیل

کمی بافت عضلانی و داشتن مفاصلی ضعیف مناسب ورزش های پرخوردی و

رزمی نمی باشند اما در ورزش هایی که نیاز به استقامت عضلانی دارد موفق اند.

تغذیه در هر تیپ بدنی

■ تیپ های بدنی اکتومورف نیاز بیشتری به کربوهیدرات ها دارند مثل

انواع غلات و برنج ...

■ تیپ های بدنی اندومورف نیاز بیشتری به پروتئین دارند؛ کربوهیدرات باید

محدود مصرف شود.

■ تیپ های بدنی مزومورف از تیپ بدنی نرمالی برخوردار است بنابراین

تغذیه در این دسته هم شامل انواع کربوهیدرات و انواع پروتئین است.

نکات تغذیه ای در ورزش

۱. غذاهای روزانه را حداقل در پنج وعده میل نمائید.

۲. غذا را خیلی داغ و یا خیلی سرد میل نکنید.

۳. غذا را خوب بجوید تا هضم آن را در معده تسهیل نمائید.

۴. از خوردن قسمتهای سوخته غذا پرهیز نمائید.

۵. از خوردن چربی ، غذاهای خیلی چرب ، پر روغن و همچنین از

فواید شگفت انگیز پودر سنجد در درمان آرتروز، روماتیسم و پوکی استخوان

تهیه و تنظیم: محمد داوود اردانی

نکته مهم: پوکی استخوان یا بیماری خاموش چهارمین عامل مرگ و میر در جهان شناخته شده و از هر ۴ نفر بالای ۲۵ سال ۱ نفر مبتلاست. ولی اخیراً یک درمان ساده، عالی و بی خطر برای آن پیدا شده. این راه حل نتیجه تحقیق محققان طب سنتی و به نقل از بوعلی، اگر هسته میوه سنجد با هم آسیاب شود، مصرف خوراکی آن بیماری آرتروز، روماتیسم و پوکی استخوان را بطور چشمگیری شفا می دهد. و موثرتر روش درمان است.

طرز تهیه: تعدادی سنجد تازه را به همراه پوست و گوشت و هسته آن را بوسیله آسیاب برقی بصورت پودر در بیاورید. یک قاشق غذا خوری از پودر را داخل یک لیوان شیر تازه کم چرب بریزید و یک قاشق غذا خوری عسل آنرا شیرین کنید و به عنوان یک وعده غذایی یا یک میان وعده میل کنید. این ترکیب در درمان پوکی استخوان و درد مفاصل مخصوصاً زانو درد معجزه میکند، برای درمان سریعتر هر روز صبح ناشتا به مدت ۱۵ روز نوش جان کنید، تا معجزه آن را ببینید.

از ائمه معصومین است که ”سنجد، گوشتش گوشت می آورد، استخوانش استخوان می رویند و پوستش پوست آور است“، همچنین کلیه ها را گرم و معده را دباغی می کند و ایمن از بواسیر و ادرار قطره قطره است. ساق ها را نیرو می بخشد، کم کالری و مقوی معده است. بهترین خواص سنجد، رفع کمبود ویتامین C بدن است و خوردن آن، از ورود عفونت به بدن پیشگیری میکند و دارای خاصیت آنتی اکسیدانی بسیار قوی می باشد. به خاطر وجود ویتامین K در سنجد، دفع کننده سموم معده و روده می باشد. همچنین سرشار از فیبر و منبع غنی از کلسیم است و برای افرادی که دچار پوکی استخوان هستند، بسیار مفید است و استخوان های افراد را محکم میکند و دستگاه گوارش را تقویت میکند و برای سردردهایی که علامت مشخصی ندارند، بسیار موثر است. بسیار مفید برای افراد مسن که با یک زمین خوردن ساده دچار شکستگی شده و ممکن است در اثر عمل جراحی دچار آمبولی و فوت شوند.

خواص عنب

۱۵ خاصیت عنب تازه و خشک برای سلامتی و پوست و مو

تحریریه نشریه

عنب که خرمای قرمز و خرمای چینی هم نامیده می شود یک درختچه

کوچک با برگ های سبز و برگ ریز بوده که ۵ تا ۱۲ متر ارتفاع دارد و میوه هایی به رنگ قهوه ای و نارنجی می دهد.

طبع عنب معتدل و مرطوب است. عنب بومی جنوب آسیا می باشد و امروزه از میوه ی تازه و خشک شده ی آن استفاده می شود که دارای ویتامین ها و مواد معدنی ضروری بوده و برای سلامتی مفید می باشد.

۱. خواص عنب برای آکنه، جوش صورت و پوست صورت

• آنتی اکسیدان های موجود در عنب به عنوان یک عامل ضد پیری طبیعی شناخته می شوند که می توانند پوست صورت را جوان تر و شاداب تر کنند.

• روغن عنب به درمان آکنه و جوش صورت کمک می کند.

• عنب برای درمان قرمزی پوست، آفتاب سوختگی و خشکی پوست مفید است.

۲. خواص عنب برای مو

روغن عنب می تواند به ضخیم شدن موهای نازک و افزایش رشد موی سر کمک کند.

۳. دوران حاملگی

• عنب حاوی مقدار زیادی ویتامین C، ویتامین A، ویتامین B و فلاونوئیدها می باشد که برای تقویت زنان باردار و رشد جنین مفید است.

• عنب فنی از فولات است که برای رشد سیستم عصبی جنین مفید می باشد.

• عنب غنی از آهن است و آهن مورد نیاز زنان باردار را تامین می کند.

• مصرف عنب از افزایش و کاهش فشار خون در حاملگی پیشگیری می کند.

قبل از مصرف هر گونه مواد خوراکی حتما با پزشک خود نیز مشورت کنید.

۴. لاغری و کاهش وزن

عنب کالری کم و پروتئین و فیبر بالایی دارد که از پر خوری جلوگیری کرده و باعث کاهش وزن و لاغری می شود.

۵. سرما خوردگی و سرفه

عنب تازه غنی از پتاسیم، ویتامین A و C است که سیستم ایمنی را تقویت کرده و در پیشگیری از سرفه و سرما خوردگی مفید می باشد.

۶. یبوست و اسهال

مطالعات نشان داده که مصرف عصاره ی عنب برای درمان یبوست مزمن بسیار مفید است. دانه های عنب می توانند به درمان اسهال کمک کنند.

۷. فشار خون بالا

عنب حاوی مقادیر بالای پتاسیم است که می تواند به درمان فشار خون بالا کمک کند.

۸. کبد چرب

عنب دارای آنتی اکسیدان می باشد که به درمان بیماری های کبد از جمله کبد چرب کمک می کند، همچنین عنب باعث سم زدایی کبد می شود.

۹. نوزادان و کودکان

مصرف عنب می تواند به درمان یرقان در نوزادان کمک کند، همچنین مصرف عنب به تقویت سیستم ایمنی و تقویت و رشد

۱۰. بدنسازی

مصرف عنب خشک در بدنسازی برای بهبود قدرت عضلانی و کاهش وزن در بدنسازان و ورزشکاران مفید می باشد.

۱۱. سرطان

تحقیقات نشان داده که عنب برای مهار سلول های سرطانی و سرکوب سلول های تومور در انسان مفید می باشد.

۱۲. غلظت خون

عنب باعث سفت شدن خون می شود پس بهتر است کسانی که غلظت خون بالایی دارند از مصرف آن پرهیز کنند.

۱۳. آرامش اعصاب و بی خوابی

در طب چینی از عنب و هسته ی آن برای درمان مشکل بی خوابی استفاده می شود. همچنین عنب به عنوان میوه ی ضد افسردگی، ضد اضطراب و ضد استرس شناخته می شود.

۱۴. فواید جوشانده و چای عنب

نوشیدن یک فنجان چای عنب تازه قبل از خواب برای داشتن خواب آرام و آرامش اعصاب بسیار مفید است.

۱۵. خواص برگ و هسته عنب

جوشانده برگ عنب برای کاهش استرس، کاهش وزن و از بین رفتن چربی شکم مفید است.

روغن جوجوبا یا روغن هسته عنب می تواند به درمان جوش صورت، آرامش اعصاب و درمان بیماری های کبدی کمک کند.

هسته عنب به عنوان خواب آور استفاده می شود.

مضرات و موارد منع مصرف میوه عنب

مصرف عنب در افراد دیابتی می تواند به هیپوگلیسمی یا کاهش شدید قند خون منجر شود.

همچنین مصرف عنب قبل از جراحی ممکن است باعث کاهش شدید قند خون شود. زیاده روی در مصرف عنب می تواند منجر به نفخ شود.

خواص عنب در طب سنتی

مزاج عنب خشک از نظر طب قدیم معتدل و به اعتقاد ابو علی سینا کمی سرد است و حرارت بدن را فرو می نشاند و تب بر خوبی است.

علاوه بر این حاوی ”پکتین“ به عنوان فیبر محلول مؤثر در کاهش چربی و قند خون است. محتوای چربی کل میوه عنب بسیار کم است. نسبت اسیدهای چرب اشباع نشده به کل چربی در میوه عنب بالا است.

در طب سنتی ایران مصرف جوشانده عنب به خصوص در فصول سرد سال برای درمان سرفه، سرماخوردگی، آنفلوانزا و انواع گلو درد بسیار توصیه شده است.

عنب به دلیل داشتن لعاب، نرم کننده سینه و ضد سرفه است و چای یا جوشانده آن گرفتگی صدا، آسم و تنگی نفس را برطرف می کند و برای جلوگیری از التهاب و آب ریزش بینی توصیه می شود.

PDF Compressor Free Version

آش دوغ اصل اردبیل

محبوبه نوروزی

دستور تهیه:

اول از همه، نخودها را از شب قبل خیس کرده، چند بار آب آن را عوض کنید. برنج را هم، از شب قبل با آب و مقداری نمک خیس کنید. بعد تخم‌مرغ را با آرد و با آب به درستی ترکیب کرده، به دوغ اضافه کنید (این کار باعث می‌شود دوغ به هنگام پخت بریده نشود). مایه به دست آمده را خوب هم زده، روی شعله قرار دهید تا به نقطه‌ی جوش برسد. بعد از جوش آمدن، برنج را اضافه کرده و دوباره آن را هم بزنید. در فاصله‌ی پخت برنج، سبزیها را درشت خرد کنید (سبزی را ریز خرد نکنید زیرا امکان دارد باعث سبز شدن آش شود). بعد از پخت برنج، سبزی‌ها را اضافه کرده و هم بزنید. سپس سیر، نمک و فلفل را اضافه کنید. در مرحله‌ی آخر، نخودها را هم اضافه کنید و به مدت نیم الی یک ساعت زمان بدهید تا اصطلاحاً آش جا بیفتد.

در این مطلب قصد آموزش طبخ آش دوغ را داریم. این غذا در استان‌های مختلف به روش‌های متفاوت تهیه می‌شود. اما این آموزش به روش محلی استان اردبیل خدمت شما ارائه می‌شود.

مواد لازم برای تهیه آش دوغ:

- دوغ ۲ لیتر
 - نخود آبگوشتی ۲ لیوان
 - تخم‌مرغ ۱ عدد
 - آرد سفید ۱ قاشق غذاخوری
 - آب نصف استکان
 - برنج خیس خورده نصف پیمانه‌ی پلوپزی
 - اسفناج، تره، جعفری، نعناع هر کدام به مقدار نیاز
 - نمک، فلفل، سیر تازه خرد شده به مقدار لازم
- نکته:** سبزی‌های این آش، سلیقه‌ای حذف و یا اضافه می‌شوند.

رولت ژامبون غذای محبوب کودکان

محبوبه نوروزی

می‌پسندید را به آن اضافه کرده و دوباره هم بزنید. در مرحله‌ی آخر، مواد بدست آمده را در قالب چرب شده ریخته، آن را در فر ۱۷۵ درجه به مدت ۱۵ دقیقه قرار دهید.

نکته: این نان را می‌توان در تابه نجسب با روغن بسیار کم بر روی گاز هم تهیه کرد.

مواد لازم برای تهیه مواد داخل کرپ:

سیب‌زمینی پخته و رنده شده ۱ عدد، خیارشور رنده شده ۳ تا ۵ عدد، جعفری خرد شده ۲ قاشق غذاخوری، ژامبون ۶ ورق، پنیر ورقه‌ای ۸ تا ۱۰ ورق، سس مایونز ۵ قاشق غذاخوری، نمک و ادویه به میزان کافی.

سیب‌زمینی، خیارشور، جعفری، سس مایونز و نمک و ادویه را با هم مخلوط کنید. کرپ یا نان آماده شده را بر روی کاغذ روغنی (که بر روی کیسه فریزری پهن شده) باز کنید. ابتدا کمی سس مایونز روی آن پخش کرده، سپس ژامبون‌ها را روی آن قرار دهید. بعد مایه سیب‌زمینی و در آخر ورقه‌های پنیر را روی آن چیده و رولشان کنید و چند ساعتی در یخچال قرار دهید. بعد با یک چاقوی تیز آن را برش دهید.

این بار قصد آموزش یک غذای خوشمزه و خوشرنگ را داریم که مناسب مهمانی‌ها و جشن‌های کوچک و خانوادگی می‌باشد. این غذا رولت ژامبون و سیب‌زمینی نام دارد که در ادامه طرز تهیه‌ی آن آورده شده است.

تهیه‌ی این غذا دو بخش دارد. اول، آماده کردن کرپ یا نان رولت و دوم، تهیه‌ی مواد داخل کرپ.

مواد لازم برای تهیه کرپ:

آرد ۲/۳ پیمانه، شیر ۱/۳ پیمانه، تخم‌مرغ ۳ عدد، روغن و نمک و فلفل و سبزی معطر دلخواه به اندازه کافی.

برای تهیه‌ی نان رولت ابتدا تخم‌مرغ‌ها را با همزن برقی به مدت ۴، ۵ ثانیه بزنید. سپس شیر را به آن اضافه کرده، هم‌بزنید. برای جلوگیری از گلوله شدن آرد، ابتدا کمی از مخلوط تخم‌مرغ و شیر را به آرد اضافه کرده و آن را آنقدر هم بزنید تا حالت خمیری پیدا کند. سپس آرد را که حالت خمیری پیدا کرده به مخلوط تخم‌مرغی اضافه کرده، دوباره هم بزنید. وقتی مایه به حالت یکدست درآمد، نمک و فلفل و هر سبزی معطری که خودتان

PDF Compressor Free Version

چرا پشه‌ها بعضی از مردم را بیش از دیگران نیش می‌زنند!

مریم صفدری

منتشر می‌کنند، عامل مهمی در مزه‌ی یک فرد برای پشه‌ها محسوب می‌شود. فلور میکروبی پوست ما از طریق تماس بین افراد انتقال پیدا نمی‌کند. به طور متوسط حدود یک میلیون باکتری در هر سانتی‌متر مربع پوست وجود دارد که اغلب از صدها گونه تشکیل شده‌است. این بدان معناست که انتخاب پشه‌ها بین افراد مختلف ممکن است انتخاب بر اساس خود ما نباشد بلکه انتخاب بر اساس ترکیب میکروارگانیسم‌هایی باشد که روی پوست ما زندگی می‌کنند.

با توجه به تنوع و فراوانی باکتری‌ها در جمعیت میکروبی پوست، این شگفت‌آور نیست که دستگاه بی‌نهایت حساس بویایی پشه‌ی ماده‌ی جستجوگر میزبان، بتواند این تفاوت‌ها را تشخیص دهد. لازم است که ما تنها رفتار پشه ماده را در نظر بگیریم زیرا اوست که نیش می‌زند و فقط هم زمانی نیش می‌زند که در حال تولید تخم باشد.

ترکیب فلور میکروبی پوست ما اغلب بستگی به محیط ما دارد؛ چیزی که ما می‌خوریم و جایی که ما زندگی می‌کنیم. هر چیزی که ما آن را لمس می‌کنیم، می‌خوریم و می‌نوشیم و از آن برای شستشو استفاده می‌کنیم، دارای این پتانسیل است که میکروب‌هایی جدیدی را وارد پوست کند ولی شواهدی هم وجود دارد که ژنتیک یک فرد هم می‌تواند تا حدودی روی میکروبیوم پوست اثرگذار باشد.

تصور می‌شود که تنوع ژنتیکی بر میزان قابلیت میزبانی پوست برای گونه‌های مختلف میکروب، تاثیرگذار باشد. این موضوع ممکن است از طریق تولید کنترل شده‌ی ژنتیکی پروتئین‌های پوست باشد که همچون سدی عمل کرده و از ایجاد و تکثیر میکروب‌ها روی پوست جلوگیری می‌کنند و یا اینکه تحت‌تاثیر جنبه‌های معمول‌تری نظیر میزان تعریق فرد یا میزان چربی پوست او باشد. لازم به یادآوری است از آن جایی که عرق خالص دارای بوی قابل تشخیصی نیست، خود عرق کردن به تنهایی نمی‌تواند مسئول جذب پشه‌ها باشد بلکه تنوع در ترکیبات شیمیایی عرق و میزان تولید عرق که بین افراد مختلف متفاوت است، می‌تواند منجر به ایجاد شرایط متفاوتی روی پوست افراد شود و در نتیجه‌ی آن شرایط برای برخی از میکروب‌ها مناسب‌تر شود و موجب جذب پشه‌ها شود.

در حالی که ما کاملاً اطمینان داریم پشه‌ها میزبان‌های انسانی خود را بر اساس انواع باکتری‌هایی که روی پوست آن‌ها زندگی می‌کنند، انتخاب می‌کنند، ولی چندان آشکار نیست که چرا آن‌ها بوی فلور میکروبی برخی از پوست‌ها را به بقیه ترجیح می‌دهند. اگر ما بتوانیم این راز را کشف کنیم شاید بتوانیم ترکیب باکتریایی پوست خود را به شیوه‌ای تغییر دهیم که میل آن‌ها را نسبت به خودمان کاهش دهیم.

به طور شگفت‌آوری تنها شمار معدودی از بیش از ۳ هزار گونه پشه برای نیش زدن انسان‌ها به صورت تخصصی عمل می‌کنند. در واقع بیشتر پشه‌ها تغذیه کننده‌های فرصت طلبی هستند که از هر منبعی که بتوانند، تغذیه می‌کنند. اما پشه تب زرد و پشه آنوفل به خاطر رغبت به خون انسان و نقش آن‌ها به عنوان وسیله‌ی انتقال بیماری در انسان‌ها به خوبی شناخته شده‌اند. پشه تب زرد با ویروس‌های زیکا و تب دنکی مرتبط است در حالیکه پشه آنوفل انگلی را منتقل می‌کند که موجب بیماری مالاریا می‌شود.

نه تنها گونه‌های خاصی از پشه‌ها دارای تنظیماتی برای تغذیه از خون انسان هستند، بلکه به نظر می‌رسد که برای انتخاب وعده‌ی غذایی خود می‌توانند بین افراد تمایز قائل شوند. بارها دیده‌ایم در فضای مشترکی که تعدادی افراد وجود دارند، برخی بسیار بیشتر از سایرین نیش می‌خورند.

اگر چه این موضوع یک قصه به نظر می‌رسد ولی آیا پشته‌های پژوهشی هم دارد؟ چه عواملی ممکن است روی انتخاب پشه‌ها تاثیرگذار باشند؟

توضیح‌های زیادی در این زمینه وجود دارند؛ برخی بر این باورند که نوع گروه خونی، داشتن پوست لطیف، تعریق زیاد و حتی خوردن غذاهای داری سیر یا سرکه سیب می‌تواند میزان نیش زدن را تحت تاثیر قرار دهد. البته بیشتر این داستان‌ها هنگامی که از راه علمی مورد بررسی قرار می‌گیرند، تایید نمی‌شوند. با این حال پژوهش‌های زیادی در زمینه‌ی درک انتخاب‌های غذایی پشه‌ها به امید کسب توانایی تغییر رفتار آنها در زمینه‌ی انتخاب غذا به منظور کنترل بیماری در انسان، انجام شده‌است.

تمام گونه‌های پشه از کربن‌دی‌اکسید به عنوان یک شاخص نزدیک بودن میزبان استفاده می‌کنند. اگرچه کربن‌دی‌اکسید همه جا وجود دارد و اطلاعات کمی در زمینه‌ی شناسایی هدف ترجیحی پشه فراهم می‌کند. اسید لاکتیک یک جذب کننده‌ی مهم دیگر است و در بوی انسان، فراوان‌تر از بوی دیگر حیوانات است. ترکیبات دیگری نظیر آمونیاک، برخی کربوکسیلیک اسیدها، استون و سولکاتون هم دیگر مولفه‌های موثر در این زمینه هستند.

البته این فقط توضیح آن است که چرا خون انسان‌ها وعده غذایی این پشه‌ها است. اما چه چیزی باعث می‌شود پشه‌ها بین افراد مختلف تمایز قائل شوند؟ بهترین شاهد در مورد اینکه چه چیزی موجب انتخاب پشه بین افراد

مختلف می‌شود، تنوع در میکروب‌های طبیعی پوست ما است. این میکروب‌ها اغلب باکتری‌ها و قارچ‌های غیر بیماری‌زایی هستند که روی پوست ما زندگی می‌کنند و در منافذ پوست و فولیکول‌های مو حضور دارند. ترکیب بویی که اینها به شکل ترکیبات آلی فرار از خود

ارزدیجیتال چیست؟

محمد آذرنیوار

ارزهای دیجیتال مشهور

بیت کوین: بیت کوین اولین و محبوب ترین اربزدیجیتال است. بیت کوین توسط فردی (یا افرادی) ناشناس به نام ساتوشی ناکاموتو در سال ۲۰۰۹ عرضه شد. ارزش کل بازار بیت کوین اکنون بیش از ۷۰ میلیارد دلار است.

اتریوم: در سال ۲۰۱۵ توسعه یافته است، اتریوم بلاک چین مخصوص خود را دارد به همین دلیل به آن بلاک چین دوم هم گفته می شود. اتریوم فقط یک روش پرداخت نیست. روی بلاک چین اتریوم، قرارداد های هوشمند غیرمتمرکز اجرا می شود. بیش از ۹۰ درصد توکن های موجود روی پلتفرم اتریوم فعالیت می کنند.

ریپل: ریپل یکی دیگر از پلتفرم های غیرمتمرکز مشهور است. ریپل در سال ۲۰۱۲ با هدف ایجاد ظرفیت تراکنش های بالا عرضه شد.

لایت کوین: این ارز با تغییراتی در بیت کوین مانند انجام سریع تر تراکنش ها و استخراج راحت تر، در سال ۲۰۱۳ عرضه شد.

چرا ارزهای دیجیتال محبوب هستند؟

ارزهای دیجیتال به منظور امنیت و ناشناس بودن ساخته شده اند. تقلب در تراکنش های ارزهای دیجیتال جایگاهی ندارد. کسی مالک آن ها نیست و کسی نمی تواند آن ها را متوقف یا هک کند. آن ها غیرمتمرکز هستند و واسطه ها را حذف می کنند. استفاده از ارزهای دیجیتال نیاز به ثبت نام یا مدارک ندارد. فرایند استخراج برای همه مقدور است و همه می توانند با سخت افزار های مناسب از آن کسب درآمد کنند.

ارز دیجیتال یا **Cryptocurrency** یک فرم از پول الکترونیکی است. بیشتر ارزهای دیجیتال به منظور امنیت بیشتر، حذف واسطه ها و ناشناس بودن طراحی شده اند.

ارزهای دیجیتال، ارزهایی هستند که از رمزنگاری برای انتقال در اینترنت استفاده می کنند، رمزنگاری های ارزهای دیجیتال غیرقابل هک و پیگیری هستند. ابتدا رمزنگاری در جنگ جهانی دوم برای انتقال پیام و فرمان های نظامی مورد استفاده قرار گرفت. در عصر دیجیتال، ریاضیات و علوم کامپیوتر برای امنیت ارتباطات، اطلاعات و انتقال پول مورد استفاده قرار گرفته اند.

اولین ارز دیجیتال بیت کوین است که در سال ۲۰۰۹ ایجاد شد و اکنون پادشاه دنیای ارزهای دیجیتال است. در چند سال گذشته ارزهای دیجیتال زیادی معرفی و عرضه شده اند. در حال حاضر حدود ۹۰۰ ارز دیجیتال در بازارهای جهانی تجارت می شود.

ارزهای دیجیتال چگونه کار می کنند؟

ارزهای دیجیتال از فناوری غیرمتمرکز استفاده می کنند و به کاربران امکان پرداخت امن و ذخیره پول را بدون نیاز به ثبت نام یا استفاده از بانک ها و سازمان های واسطه می دهند. اکثر ارزهای دیجیتال روی پایگاه داده توزیع شده ای به نام بلاک چین اجرا می شوند. بیشتر واحد های اصلی ارز دیجیتال (به جز توکن ها) توسط یک فرآیند به نام استخراج یا ماین تولید می شوند.

پیام رسان داخلی بله

تحریریه نشریه

شده در دستگاه‌های خودپرداز و یا اپلیکیشن‌های مالی، از طریق پیام رسان بله نیز نسبت به احقاق حقوق خود اقدام نمایند.

۳- خرید شارژ، پرداخت قبوض و هر آن چیزی که پرداختنی است! آخرین مورد از بخش خدمات مالی پیام رسان بله، امکانات پرداختی است که در آن وجود دارد. قطعاً خرید شارژ از جمله مهم‌ترین کارهایی است که کاربران به صورت روزانه احتیاج دارند و از دیگر خدماتی که در بخش مالی پیام رسان بله وجود دارد، امکان پرداخت قبوض مصرفی و قبوض موبایل است که در کنار امکان پرداخت خلاقی خودرو و عوارض خروج از کشور که جزء خدمات انحصاری بانک ملی است، خدمات مالی بله را به یک امکان بی نظیر و غیر قابل رقابت با دیگر پیام رسان‌های داخلی تبدیل کرده است.

خدمات پیام‌رسانی فردی و گروهی بله، چیزی شبیه به داخلی‌ها!

دومین بخش کلی از خدمات ارایه شده توسط اپلیکیشن پیام رسان بله امکاناتی است که به صورت پیش فرض در تمامی پیام رسان‌های داخلی وجود داشته و عموماً اصل و اساس ارایه چنین اپلیکیشن‌هایی نیز همین خدمات است. خدماتی که از ایجاد گروه‌های چند هزار نفره تا گفتگوهای دوفره و دیگر امکانات معمول در پیام رسان‌هاست. در ادامه به بررسی اجمالی امکانات ارایه شده در پیام رسان بله می‌پردازیم.

۱- گفتگوی فردی و گروهی بله

اولین ویژگی مهم در پیام رسان بانکی بله، امکان ایجاد گفتگوهای دو و چند نفره است که همان گفتگوهای خصوصی و گروهی است. در گفتگوهای شخصی شما امکان ارسال پیام متنی، پیام صوتی و پیام تصویری را دارید. همچنین امکان ارسال استیکر در پیام رسان بله وجود داشته و از تنوع خوبی برخوردار است.

نکته کاملاً متمایزکننده برای پیام رسان بله نسبت به سروش، ایتا، گپ و... این است که شما در حین گفتگو می‌توانید بدون اینکه به اطلاعات بانکی طرف مقابل احتیاج داشته باشید، برای او مبلغی را کارت به کارت کنید و یا از او مبلغی را درخواست نمایید. توضیح بیشتر این مورد را در بخش خدمات مالی ارایه کردیم.

۲- ویرتین بله، ویرتینی برای دیده شدن

یکی از امکانات و ویژگی‌های پیام رسان بله این است که همانند پیام رسان سروش، قابلیت را در اپلیکیشن خود ایجاد کرده تا کاربران بتوانند به خدمات ارایه شده توسط پیام رسان دسترسی داشته باشند و به بهترین کانال‌های "البته" مورد تایید بله دسترسی پیدا کنند.

۳- خدمات تعاملی و پیام‌رسانی بله؛ قدرتمند و جذاب

قسمت تعاملی آن به کاربران امکان می‌دهد تا از خدمات بازوهای بله استفاده کنند! شما برای کارهای خود نیاز به بازوهای خودکاری دارید که بتوانند عملیات تکرارشدنی را تکرار کنند و کاربران را برای استفاده از محصولی راهنمایی نمایند. طراحان بله به ربات معروف تلگرام و سایر پیام رسان‌ها، بازو می‌گویند. بسیاری از خدمات مالی بله توسط این بازوها انجام می‌شود و کاربران و برنامه نویسان می‌توانند برای بله ربات بنویسند و با ارایه API از خدمات بله استفاده کنند.

نتیجه‌گیری

به طور کلی پیام رسان بله را می‌توان یکی از کامل‌ترین پیام رسان‌های داخلی ارزیابی کرد که با توجه به نکته ابتدایی در مورد امنیت و پشتوانه این پیام رسان، می‌تواند گزینه بهتری نسبت به سروش برای جایگزینی تلگرام باشد

پیام رسان بله (Bale) جزو اپلیکیشن‌هایی است که برخلاف بعضی دیگر از نرم افزارهای مشابه، دارای شناسنامه مشخصی بوده و پشتوانه مالی و فنی آن قابل شناسایی برای همه کاربران است و اتفاقاً یکی از نقاط قوتی که معمولاً در تبلیغات این پیام رسان نیز استفاده می‌شود، همین پشتوانه قدرتمندی است که برای پیام رسان بله وجود دارد.

بانک ملی ایران، بزرگترین بانک کشور از طریق یکی از شرکت‌های زیرمجموعه خود توانسته با سرمایه‌گذاری چند میلیارد تومانی، وارد موضوع شبکه‌های اجتماعی شود. در بین پیام رسان‌های ایرانی یک بحث بسیار چالشی در زمینه امنیت جود دارد که آن تضامینی است که برای این اپلیکیشن‌ها از سوی نهادهای مختلف ارایه شده و بله تنها پیام رسانی است که توانسته یک جمله بزرگ را در بنرهای تبلیغاتی خود استفاده نماید:

تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

این جمله به تنهایی می‌تواند پیام رسان بله را یک گام از دیگر پیام رسان‌های ایرانی جلوتر برد. مهم‌ترین تمایزی که پیام رسان بله توانسته در کاربری خود ایجاد نماید، بحث خدمات انحصاری مالی است که به صورت ذاتی، پیام رسان سروش، بیسفون، ایتا و دیگر پیام رسان‌های ایرانی نمی‌توانند نسبت به ارایه این خدمات، اقدام نمایند. در ادامه به معرفی ویژگی‌ها و قابلیت‌های این پیام رسان بانکی می‌پردازیم:

خدمات مالی و اجتماعی پیام رسان بله متمایز از دیگر پیام رسان‌ها

مهم‌ترین بخش قابل توجه در پیام رسان ایرانی بله، خدمات مالی و اجتماعی آن است که به صورت جدی، نیاز کاربر را برای استفاده از اپلیکیشن‌های مالی مانند هفت هشتاد، تاپ، سکه و... بی‌نیاز می‌کند. در ادامه به صورت جزیی به ویژگی‌های اصلی این بخش از اپلیکیشن پیام رسان بانکی بله می‌پردازیم:

۱- انتقال پول در چند ثانیه

اولین ویژگی در بخش خدمات مالی، امکان انتقال کارت به کارت پول است که کاربران بله به راحتی می‌توانند بدون مشکل از مبدا بیش از ۱۵ بانک عضو شتاب کشور، نسبت به انتقال پول اقدام نمایند. نحوه کارکرد این بخش بدین صورت است که کاربر پس از وارد کردن شماره کارت مبدا و شماره کارت مقصد و همچنین اطلاعات کارت خود، نسبت به انتقال پول اقدام می‌کند.

البته همانند سایر اپلیکیشن‌های مالی، پس از وارد کردن اطلاعات کارت بانکی و مبلغ، پیامی مبنی بر چک کردن داده‌های انتقال به کاربر نمایش داده می‌شود که در صورت تایید، انتقال نهایی انجام می‌شود. ظاهر این بخش از برنامه بسیار کاربر پسند و خوب طراحی شده و ابهامی در عملکرد آن برای کاربر وجود ندارد.

۲- راه‌اندازی فروشگاه و کسب و کارهای اینترنتی

از دیگر قابلیت‌های مهم پیام رسان بله این است که بر خلاف سایر پیام رسان‌های داخلی و غیر داخلی، نیازی به لینک‌های خارجی برای پرداخت صورتحساب‌های معمولی در معاملات نداشته و به دلیل وجود بستر پرداخت و مجوزی که برای پرداخت اینترنتی دارد، کاربران می‌توانند معاملات خود را در بستر این پیام رسان انجام دهند.

خدمات مالی پیام رسان بله به گونه‌ای طراحی شده است که دقیقاً طی بخشنامه صادر شده توسط بانک مرکزی بوده و برای تمامی مراحل قابل پیگیری است و تمام پرداخت‌های کاربران دارای رسید بوده و در صورت پیگیری‌های قانونی، کاربران متضرر می‌توانند همانند همه پرداخت‌های انجام

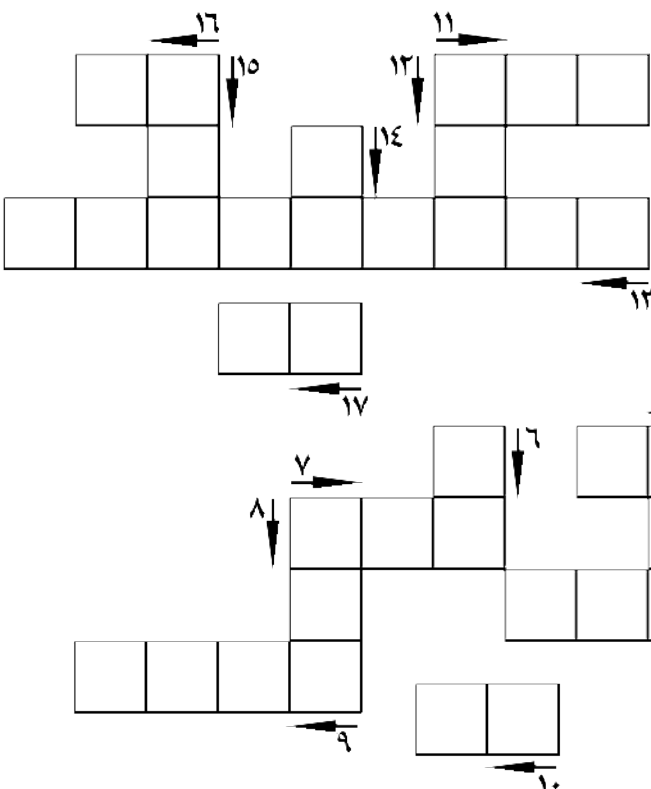
۱. دیجیتال آن اینروزها مورد توجه است...
۲. از خصائل مدیریت در کلام امیرالمومنین (ع) است.
۳. از القاب اصلی امیرالمومنین (ع)
۴. ارتفاع روز و امتداد نور آفتاب است؟
۵. مترادف مخالف
۶. دَر عربی
۷. معصوم دوم
۸. تمکینی که به انجام وظایف خانوادگی ناظر است؟
۹. جامع بر خود پیچیده
۱۰. از ترکیب کوش افغان و ماریجوانا تشکیل شده است؟
۱۱. از دیگر ویژگی های مدیر
۱۲. گنجایش زیادی دارد تا همه را راضی کند
۱۳. روده بزرگ
۱۴. مخالف خیر
۱۵. عدم پاسداری از آن به معنی تخریب فرصت‌هاست!
۱۶. تار در فضای سایبری
۱۷. آنچه فرد یا پدیده‌ای سزاواری آن را دارد

اسامی برندگان مسابقه جدول نشریه شماره ۹

۱. فاطمه اسدیان
 ۲. فرنگیس رحمتی پور
 ۳. زهرا ذوالفقاری اصل
 ۴. اقدس حسینی
 ۵. فاطمه فخاری
- این قرعه کشی به دست حضرت آیت الله هاشمی تبریزی و حضور برخی از مسئولین مسجد و فصلنامه انجام شد.

به هریک از برندگان مسابقه جدول فصلنامه جامع به قید قرعه مبلغ یک میلیون ریال هدیه داده خواهد شد.

آخرین مهلت تحویل پاسخنامه جدول به دفتر هیئت امناء پایان آبان ماه می باشد.

نام:
نام خانوادگی:
تلفن تماس:

ارتباط با ما

خوانندگان محترمی که علاقمند به همکاری با فصلنامه هستند می توانند با تخصص خود و ارسال مطالب قابل استفاده، راهنمای خوانندگان دیگر باشند. در صورت تمایل با ایمیل سردبیر ارتباط برقرار فرمایند.

- لطفاً در ارسال مقاله برای چاپ در این مجله به نکات زیر توجه فرمائید.
- کلیه صفحات مقاله باید دارای شماره بوده و تعداد صفحات از ۳ صفحه تجاوز نکند.
- متن مقاله بایستی به صورت Word به پست الکترونیکی info@masjedjame.com ارسال شود.
- مقاله با نسخه ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۳ نرم افزار Microsoft office Word
 - حداکثر ۳ صفحه اندازه کاغذ A4
 - قلم B Nazanin سایز ۱۲ برای کلمات فارسی و Times New Roman سایز ۱۲ برای کلمات انگلیسی
 - و فاصله خطوط ۱ تایپ و تنظیم شود.
 - مشخصات نویسنده یا نویسندگان که شامل نام و نام خانوادگی، رشته تحصیلی، شماره تلفن ترجیحاً تلفن همراه و پست الکترونیکی

انتقادات و پیشنهادات

نام و نام خانوادگی:
تحصیلات:
تلفن تماس:
پست الکترونیک:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PDF Compressor Free Version

تهران، شهرک قدس (غرب)، ابتدای فاز ۳، خیابان شهید حسن سیف، مسجد جامع شهرک غرب تلفن: ۸۸۳۶۲۴۲۰
www.masjedjame.com info@masjedjame.com